

V Bruseli 7. 12. 2015
COM(2015) 613 final

2015/0277 (COD)

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva a o zriadení Agentúry Európskej únie pre bezpečnosť letectva, ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008

(Text s významom pre EHP)

{SWD(2015) 262 final}

{SWD(2015) 263 final}

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

Táto iniciatíva tvorí súčasť stratégie Európskej komisie z roku 2015 s názvom „Stratégia v oblasti letectva na posilnenie konkurencieschopnosti odvetvia letectva EÚ“. Jej cieľom je pripraviť regulačný rámec pre bezpečnosť letectva EÚ na výzvy nasledujúcich desiatich až pätnástich rokov a tak naďalej poskytovať cestujúcim a širokej verejnosti bezpečnú a zabezpečenú leteckú dopravu, ktorá je šetrná k životnému prostrediu. Táto iniciatíva vychádza zo skúseností s vykonávaním nariadenia (ES) č. 216/2008¹ a jeho predchádzajúcich predpisov² získaných počas viac ako dvanástich rokov.

Bezpečnosť a rešpektovanie ochrany životného prostredia sú nevyhnutnými predpokladmi konkurencieschopného odvetvia letectva. Keďže sa predpokladá, že v roku 2035 dosiahne objem leteckej dopravy v Európe 14,4 milióna letov (o 50 % viac ako v roku 2012), cieľom Komisie je zabezpečiť, aby daný systém naďalej zachovával súčasný nízky počet nehôd, čím sa umožní bezpečný rast odvetvia letectva EÚ v budúcnosti, a aby tak prispel k zachovaniu jeho konkurencieschopnosti. Preto sa v rámci tejto iniciatívy navrhuje zavedenie prístupu k regulácii bezpečnosti, ktorý bude založený na rizikách a výkonnosti, odstránenie súčasných bezpečnostných nedostatkov a lepšie zohľadnenie vzájomných závislostí medzi bezpečnosťou letectva a ostatnými technickými oblasťami regulácie, ako je napríklad bezpečnostná ochrana letectva alebo ochrana životného prostredia.

Bezpečnosť leteckej dopravy je síce základným ale nie jediným cieľom tohto návrhu. Tento návrh treba vidieť aj v súvislosti s prioritami Komisie v oblasti podpory rastu a zamestnanosti, rozvoja vnútorného trhu a posilnenia úlohy Európy ako globálneho aktéra. Táto iniciatíva sa zameriava na podporu konkurencieschopného odvetvia európskeho letectva a leteckej výroby, ktoré vytvárajú vysokohodnotné pracovné miesta a prinášajú technologické inovácie. Vytvorí účinný regulačný rámec na začlenenie nových obchodných modelov a vznikajúcich technológií. Touto iniciatívou sa predovšetkým navrhuje vytvorenie rámca Únie pre bezpečnú integráciu bezpilotných lietadiel do európskeho vzdušného priestoru.

Tento návrh zároveň reaguje na výzvy členských štátov, zástupcov odvetvia a používateľov vzdušného priestoru v prospech vyváženejšieho a pružnejšieho prístupu k regulácii bezpečnosti s cieľom odstrániť pravidlá, ktoré môžu potláčať podnikavosť príliš normatívnymi požiadavkami. Predovšetkým sa navrhuje zavedenie škálovateľného rámca, ktorý zohľadňuje rozdiely medzi rôznymi sektormi civilného letectva a rizikami, ktoré sú s nimi spojené. Tento prístup by mal byť podľa očakávaní prínosom pre celé odvetvie letectva v Únii a bude zvlášť prispôsobený potrebám malých a stredných podnikov (MSP).

¹ Nariadenie (EÚ) č. 216/2008 z 20. februára 2008 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva a o zriadení Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva, ktorým sa zrušuje smernica Rady 91/670/EHS, nariadenie (ES) č. 1592/2002 a smernica 2004/36/ES, Ú. v. EÚ L79, 19.3.2008. Toto nariadenie bolo následne zmenené nariadením (ES) č. 1108/2009, ktorým sa rozšíril jeho rozsah pôsobnosti o bezpečnosť letísk a bezpečnostné aspekty týkajúce sa manažmentu letovej prevádzky a leteckých navigačných služieb.

² Nariadenie (ES) č. 1592/2002 z 15. júla 2002 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva a zriadení Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva, Ú. v. ES L 240, 7.9.2002.

S prechodom na prístup k regulácii a dohľadu založený na rizikách a výkonnosti budú musieť členské štáty a Európska agentúra pre bezpečnosť letectva (EASA) vybudovať nové zručnosti a kompetencie, aby zároveň držali krok s najnovšími technológiami, ktoré odvetvie vyvíja. Táto iniciatíva podporuje dosahovanie týchto cieľov, keďže navrhuje lepšie mechanizmy koordinácie a rozvoja leteckého výskumu a odbornej prípravy.

Napokon sa tento návrh zaoberá výzvami, ktorým čelia niektoré orgány jednotlivých krajín pri udržiavaní a financovaní zdrojov potrebných na vykonanie požadovaných činností osvedčovania a dohľadu. Na tieto účely sa v predloženej iniciatíve navrhuje rámec pre združovanie a spoločné využívanie technických zdrojov národnými orgánmi a Agentúrou Európskej únie pre bezpečnosť letectva, ktorý zahŕňa možnosť dobrovoľného prenosu zodpovednosti za vykonávanie právnych predpisov Únie.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v danej oblasti politiky**

Predložená iniciatíva vychádza z existujúcich ustanovení Únie týkajúcich sa bezpečnosti civilného letectva, ktoré sú v súčasnosti uvedené v nariadení (ES) č. 216/2008.

Tento návrh je v súlade s iniciatívou Komisie z roku 2013 na urýchlenie zavedenia jednotného európskeho neba (iniciatíva SES II+)³. Pri príprave tohto návrhu Komisia zohľadnila návrh Komisie COM(2013) 409 z 11. 6. 2013 a výsledky doterajších diskusií v Európskom parlamente a Rade týkajúcich sa navrhovaných zmien nariadenia (ES) č. 216/2008 v súvislosti s SES II+. Aby sa zabránilo súbežným rokovaniam o dvoch legislatívnych návrhoch súvisiacich s nariadením (ES) č. 216/2008 a tomu, aby bol tento návrh komplexnejší, navrhované zmeny nariadenia (ES) č. 216/2008 v súvislosti s SES II+ sa včlenili do tohto nového návrhu a prispôbobi sa novej štruktúre a spôsobu vypracovania tohto návrhu. Komisia preto nebude viesť ďalšie diskusie o návrhu COM(2013) 409 z 11. 6. 2013, ktorý bol predložený ako súčasť iniciatívy SES II+.

V prípade, že zmeny navrhované v rámci tejto iniciatívy majú vplyv na ostatné právne predpisy Únie prijaté Európskym parlamentom a Radou, ktoré sa týkajú leteckej dopravy (čo platí pre vyšetrovanie nehôd, ohlasovanie udalostí a povolenia leteckých dopravcov), sú navrhnuté primerané zmeny ostatných aktov Únie, aby sa zabezpečil jednotný prístup.

- **Súlad s ostatnými politikami Únie**

Táto iniciatíva je spojená a je v plnom súlade so strategickými cieľmi Komisie na obdobie 2014 – 2019, pokiaľ ide o podporu „zamestnanosti a rastu“ a „hlbší a spravodlivejší vnútorný trh so silnejšou priemyselnou základňou“.

Tento návrh je takisto v súlade so „spoločným prístupom k decentralizovaným agentúram“ odsúhlaseným v roku 2012 medzi Komisiou, Európskym parlamentom a Radou, a tam, kde je to potrebné, zosúladí ustanovenia týkajúce sa Agentúry Európskej únie pre bezpečnosť letectva so štandardnými ustanoveniami odporúčanými v tomto spoločnom prístupe.

³ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Urýchlené zavedenie iniciatívy Jednotné európske nebo, 11.6.2013, COM(2013) 408 final, spolu s návrhom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 216/2008 v oblasti letísk, manažmentu letovej prevádzky a leteckých navigačných služieb, COM(2013) 409 final, a návrhom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o implementácii jednotného európskeho neba, COM(2013) 410 final.

Cieľom tejto iniciatívy je tiež zosúladiť projektovanie a prevádzku bezpilotných lietadiel so širším rámcom politiky v oblasti letectva. V súvislosti s nariadením (ES) č. 1008/2008 o spoločných pravidlách prevádzky leteckých dopravných služieb v Spoločenstve budú bezpilotné lietadlá predstavovať ďalší typ vzdušného prostriedku na poskytovanie širokej škály nových služieb na európskom leteckom trhu. Keďže bezpilotné lietadlá používajú ten istý vzdušný priestor ako iné lietadlá, bezpečnosť ich prevádzky musí zostať v súlade s celkovou politikou bezpečnosti letectva. Prevádzka bezpilotných lietadiel musí byť napokon v súlade aj s pravidlami letovej prevádzky stanovenými v spoločných pravidlách lietania⁴.

2. PRÁVNY ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

• Právny základ

Tento návrh vychádza z článku 100 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ktorý predstavuje právny základ pre prijímanie opatrení Únie týkajúcich sa leteckej dopravy.

• Subsidiarita (v prípade iných ako výlučných právomocí)

Podľa nariadení (ES) č. 1592/2002 a (ES) č. 216/2008 sa Únii zverila zodpovednosť za úlohy týkajúce sa letovej spôsobilosti a environmentálnej kompatibility výrobkov leteckej techniky, letovej prevádzky, preukazov spôsobilosti posádok, letísk, manažmentu letovej prevádzky a leteckých navigačných služieb (ATM/ANS), ako aj bezpečnosti prevádzkovateľov z tretích krajín. Bezpečnosť civilného letectva sa preto reguluje na úrovni Únie už viac ako desať rokov. Vyplýva to zo skutočnosti, že letecká doprava a výroba leteckej techniky sú do veľkej miery činnosti nadnárodného charakteru, čo možno lepšie spravovať na úrovni Únie.

V rámci tejto iniciatívy sa navrhuje, aby sa do tohto celkového rámca bezpečnosti letectva v Únii doplnil obmedzený počet špecifických oblastí, a to najmä bezpilotné lietadlá, bezpečnosť pozemnej obsluhy a aspekty bezpečnostnej ochrany pri vývoji lietadlových a leteckých systémov vrátane kybernetickej bezpečnosti.

Výroba bezpilotných lietadiel má cezhraničný rozmer, keďže mnohé bezpilotné lietadlá sa nakupujú online, dovážajú sa alebo prinajmenšom ich súčasti pochádzajú z dovozu. Vzájomné uznávanie v rámci vnútorného trhu je ťažké dosiahnuť v prítomnosti podrobných a rozdielnych vnútroštátnych noriem a pravidiel. Aj so zreteľom na služby bezpilotných lietadiel mnohí prevádzkovatelia vyvíjajú cezhraničnú činnosť. Na medzinárodnej úrovni sa napríklad organizujú inšpekcie infraštruktúry, od ropných plošín až po železničné koľaje. Aj keď je rozsah týchto operácií obmedzený, prevádzkovatelia by mali mať možnosť používať na rozvoj svojho podnikania tie isté bezpilotné lietadlá a prevádzkové požiadavky s tým istým pilotom na rôznych miestach v Únii, najmä ak pôsobia v okrajových segmentoch trhu. Veľké doručovateľské spoločnosti vyjadrili zámer organizovať svoje služby na európskej úrovni, čo si vyžaduje spoločné pravidlá. Na úrovni vykonávania spoločných prevádzkových pravidiel sa uplatňuje zásada subsidiarity, pričom platí, že napr. orgány členských štátov budú vykonávať miestne posudzovania rizika a rozhodovať o tom, ktorý vzdušný priestor bude otvorený alebo zatvorený pre prevádzku bezpilotných lietadiel, a za akých podmienok. Väčšina ľahkých bezpilotných lietadiel sa bude prevádzkovať na miestnej úrovni a miestne orgány by mali mať právo posúdiť úroveň rizika a povoliť konkrétny typ prevádzkovej činnosti.

⁴

Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 923/2012 z 26. septembra 2012, ktorým sa stanovujú spoločné pravidlá lietania a prevádzkové ustanovenia týkajúce sa služieb a postupov v letovej prevádzke.

Pokiaľ ide o pozemnú obsluhu, je potrebné konať na úrovni Únie vzhľadom na skutočnosť, že nehody súvisiace s pozemnou obsluhou predstavujú štvrtú najväčšiu kategóriu nehôd za posledných desať rokov, pričom dobrovoľné iniciatívy na odstránenie tohto rizika prijaté na úrovni členských štátov zatiaľ nepriniesli uspokojivé výsledky. V súčasnosti neexistujú žiadne bezpečnostné požiadavky na úrovni Únie, ktoré sa priamo vzťahujú na poskytovateľov služieb pozemnej obsluhy. Keďže pozemná obsluha je súčasťou celkového systému letectva a je prepojená s inými oblasťami, na ktoré sa vzťahujú právomoci Únie (ako napríklad letiská a letová prevádzka), jej reguláciou na úrovni Únie sa zabezpečí jednotný prístup vo všetkých členských štátoch. S cieľom zabezpečiť primeraný prístup nie je podľa návrhu potrebné osvedčovanie poskytovateľov služieb ako podmienka na začatie činnosti. Aj Komisia zastáva názor, že spoločné požiadavky na pozemnú obsluhu by mali vychádzať z uznávaných noriem a najlepších postupov v odvetví. Zároveň by členské štáty mali získať potrebné regulačné prostriedky na zabezpečenie účinného dohľadu nad poskytovateľmi takýchto služieb.

V súvislosti s aspektmi bezpečnostnej ochrany pri vývoji lietadlových a leteckých systémov je potrebné poukázať na to, že Únia je už zapojená do niektorých týchto otázok. Vzájomné vzťahy medzi nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 300/2008 z 11. marca 2008 o spoločných pravidlách v oblasti bezpečnostnej ochrany civilného letectva a o zrušení nariadenia (ES) č. 2320/2002⁵ a súčasným nariadením (ES) č. 216/2008 však nie sú vždy jasné, a to sa týka aj úlohy Agentúry Európskej únie pre bezpečnosť letectva. V rámci tejto iniciatívy sa navrhuje, aby sa vyjasnila úloha Únie v tomto ohľade a aby sa zohľadnila skutočnosť, že tieto aspekty bezpečnostnej ochrany sú úzko spojené s bezpečnosťou konštrukcie lietadiel a letovej prevádzky, v prípade ktorých už Únia má zodpovednosť podľa nariadenia (ES) č. 216/2008.

- **Proporcionalita**

Proporcionalita je jedným zo základných cieľov tejto iniciatívy a opatrenia zamerané na zvýšenie proporcionality súčasného regulačného rámca pre bezpečnosť letectva tvoria neoddeliteľnú súčasť konečného balíka navrhovaných politických opatrení, ako sa uvádza v sprievodnej správe o posúdení vplyvu (kapitola 6.6). Touto iniciatívou sa navrhuje zavedenie prístupu k regulácii bezpečnosti letectva založeného na riziku, z ktorého by malo profitovať celé odvetvie letectva a ktorý je obzvlášť vhodný na regulovanie malých a stredných podnikov.

- **Výber nástrojov**

Predkladaným návrhom sa nemení typ použitého nástroja. Od roku 2002, keď bolo prijaté nariadenie (ES) č. 1592/2002, sa oblasť bezpečnosti civilného letectva v Únii reguluje prostredníctvom nariadení. Komisia nevidí žiadny dôvod na zmenu.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ EX POST, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Hodnotenia ex post / kontroly vhodnosti existujúcich právnych predpisov**

Neuplatňuje sa.

⁵ Ú. v. EÚ L 97, 9.4.2008, s. 72.

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Komisia a Európska agentúra pre bezpečnosť letectva viedli súbežne konzultácie so zainteresovanými stranami. Obe konzultácie sa dopĺňali. Okrem toho sa útvary Komisie zúčastnili na viacerých stretnutiach s členskými štátmi a zainteresovanými stranami v odvetví letectva a doplnili k verejným konzultáciám dodatočné informácie. [Zhrnutie výsledkov verejnej konzultácie je uverejnené na webovom sídle Európa](#). Toto sú hlavné zistenia z verejnej konzultácie:

- Existuje silná zhoda na tom, že Únia dosiahla veľmi vysokú úroveň bezpečnosti. Viac ako 90 % respondentov súhlasilo alebo rozhodne súhlasilo s vyhlásením, že v súčasnosti je bezpečné cestovať lietadlom v Únii;
- Zároveň uznávajú, že pokiaľ ide o bezpečnosť, neexistuje priestor na sebauspokojenie. Viac než 70 % členských štátov a organizácií pôsobiach v odvetví, ktoré sa zúčastnili na online prieskume Komisie, vyjadrili názor, že sa musí zlepšiť schopnosť identifikovať a zmierňovať bezpečnostné riziká;
- Okrem zachovania súčasnej úrovne bezpečnosti členské štáty a zainteresované strany vyjadrili najväčšie obavy, pokiaľ ide o a efektívnosť a primeranosť súčasného systému. Prevažná väčšina organizácií, ktoré sa podieľali na online prieskume Komisie (82 %), a najmä MSP tvrdia, že existujúce pravidlá sú príliš podrobné a normatívne, a že súčasné úrovne bezpečnosti možno zachovať aj pri nižších nákladoch na dodržiavanie predpisov (83 %). Členské štáty sa vo veľkej miere stotožňujú s týmto názorom;
- Medzi členskými štátmi a v rámci odvetvia panujú obavy, že spôsob, akým dnes letecké úrady využívajú technické zdroje, je neúčinný a že niektoré národné letecké úrady trpia nedostatkom zdrojov. Väčšina (63 %) členských štátov a organizácií, ktoré poskytli odpovede v rámci online prieskumu Komisie, sa domnieva, že niektoré národné letecké úrady nemajú dostatočné finančné alebo ľudské zdroje na vykonávanie svojich úloh dohľadu;
- Zástupcovia odvetvia výroby lietadiel sa zasadzovali za oveľa aktívnejšiu úlohu Únie pri presadzovaní európskych noriem bezpečnosti civilného letectva na medzinárodnej úrovni, a to aj v rámci Medzinárodnej organizácie civilného letectva (ICAO), a vyjadrili znepokojenie nad dlhodobou dostupnosťou zdrojov v Európskej agentúre pre bezpečnosť letectva (EASA) v oblasti osvedčovania výrobkov;
- 73 % organizácií, ktoré sa podieľali na online prieskume Komisie, poukázali na možnú nejednotnosť, medzery a presahy pri uplatňovaní právnych predpisov, vyplývajúce najmä z odlišného výkladu právnych predpisov zo strany členských štátov.

Sociálni partneri Únie (zastupujúci zamestnávateľov aj zamestnancov) sa podieľali na konzultáciách vedených Komisiou a Európskou agentúrou pre bezpečnosť letectva. Organizácie zastupujúce pracovníkov v letectve poukázali najmä na skutočnosť, že prístupom k bezpečnosti letectva založeným na výkonnosti by sa mal doplniť, nie nahradiť súčasný systém normatívnych predpisov. Organizácie zastupujúce zamestnancov vyjadrili takisto znepokojenie nad budúcou dostupnosťou zdrojov, ktoré členské štáty vyčlenia na dohľad nad bezpečnosťou, a poukázali na potrebu venovať osobitnú pozornosť zabezpečeniu vysokej úrovne odbornej prípravy a znalostí zamestnancov úradov a všeobecne v odvetví letectva. Organizácie zastupujúce pilotov vyjadrili najmä znepokojenie nad možným negatívnym vplyvom na bezpečnosť z dôvodu určitých postupov leteckých spoločností pri zamestnávaní a iných inovačných podnikateľských modelov.

Na druhej strane organizácie zastupujúce zamestnávateľov upriamili pozornosť Komisie na rozdiely pri uplatňovaní právnych predpisov členskými štátmi, nadmernú reguláciu a neefektívne využívanie zdrojov určených na osvedčovanie a dohľad. Zamestnávatelia poukázali najmä na skutočnosť, že hoci odvetvie letectva pôsobí voľne v rámci vnútorného trhu, dohľad je stále organizovaný na základe zásady zodpovednosti jednotlivých členských štátov. Zamestnávatelia pripisujú mimoriadny význam rovnakým podmienkam, štandardizácii a stabilite pri zavádzaní pravidiel. Niektoré organizácie zastupujúce zamestnávateľov sa zasadzovali za vytvorenie jednotného orgánu civilného letectva pre Úniu.

Komisia do veľkej miery súhlasí s výsledkami verejných konzultácií a zohľadnila ich pri vypracúvaní tohto návrhu. Schopnosť Únie identifikovať a zmierňovať bezpečnostné riziká by sa mala posilniť ustanoveniami návrhu, ktoré sa týkajú manažmentu bezpečnosti, európskeho plánu pre bezpečnosť letectva a národných bezpečnostných programov. Zavedenie prístupu k regulácii založeného na riziku a výkonnosti by malo umožniť dosiahnuť proporcionálnejší regulačný rámec, ktorý lepšie zohľadňuje rozdiely medzi rôznymi druhmi činností v letectve a riziká, ktoré sú s nimi spojené. Navrhovaný rámec pre združovanie a spoločné využívanie zdrojov medzi národnými leteckými úradmi a Európskou agentúrou pre bezpečnosť letectva má zvýšiť efektívnosti pri využívaní zdrojov.

O bezpilotných lietadlách bola zorganizovaná osobitná verejná konzultácia, v rámci ktorej sa podporila potreba naliehavých opatrení na úrovni Únie s cieľom využiť potenciál bezpilotných lietadiel. Potvrdil sa príspevok týchto technológií k tvorbe pracovných miest a rastu. V rámci konzultácie sa potvrdilo stanovisko, že na vývoj je pripravený celý rad bezpilotných lietadiel a že neistota v právnej a technickej oblasti bráni ich rýchlemu rozšíreniu. Osobitné povolenia a roztrieštenosť predstavujú skutočnú záťaž. Respondenti označili bezpečnosť a súkromie za najdôležitejšie problémy, ktoré by sa mohli riešiť vhodným regulačným rámcom, ktorý by zabezpečil pravidlá primerané riziku, a silnou úlohou vnútroštátnych orgánov.

Súčasný rozdelenie právomocí medzi Úniou a členskými štátmi, pokiaľ ide o reguláciu bezpilotných lietadiel, ktoré je založené na hraničnej hodnote 150 kg, sa vo všeobecnosti považuje za zastarané. Pravidlá pre bezpilotné lietadlá by sa mali vyvíjať smerom k prístupu zameranému na prevádzku, podľa ktorého platí, že riziko súvisiace s konkrétnou prevádzkou je závislé od rôznych faktorov. Pokiaľ ide o aspekty bezpečnostnej ochrany a súkromia v súvislosti s prevádzkou bezpilotných lietadiel, z konzultácie nevyplývala potreba nových pravidiel, ale skôr potreba lepšieho uplatňovania existujúcich pravidiel a užšej spolupráce medzi národnými leteckými orgánmi a národnými orgánmi ochrany údajov.

• **Získavanie a využívanie expertízy**

Komisia požiadala o [stanovisko Európsku agentúru pre bezpečnosť letectva, ktoré jej bolo doručené 16. marca 2015](#). Toto stanovisko sa opiera o viac ako 6 000 pripomienok predložených členskými štátmi a zainteresovanými stranami, a navrhujú sa v ňom zmeny v rôznych oblastiach technickej regulácie letectva vrátane bezpečnosti, bezpečnostnej ochrany, výskumu, ochrany životného prostredia a efektívneho využívania zdrojov v rámci európskeho systému bezpečnosti letectva.

Komisia sa opierala aj o tieto odborné znalosti a odporúčania:

1. Na podporu procesu posúdenia vplyvu bolo zadané vypracovanie dvoch štúdií:
 - Prvá štúdia analyzovala dostupnosť, efektívnosť využívania a vývoj ľudských zdrojov leteckých úradov, ako aj financovanie európskeho systému bezpečnosti

letectva (podporná štúdia o zdrojoch). Z tejto štúdie vyplynul záver, že za posledných desať rokov sa zhoršil pomer medzi zdrojmi a pracovným zaťažením. Podľa štúdie by sa okrem toho mohli v rámci systému lepšie prerozdeliť zdroje. Nedostatky sa zistili aj vzhľadom na kvalifikáciu zamestnancov. V štúdii sa konštatuje, že kombinácia týchto aspektov bráni leteckým úradom využívať svoj potenciál. V štúdii sa napokon dospelo k záveru, že rozdiely v pracovných metódach medzi národnými leteckými úradmi a rozdiely v spôsobe, akým sú tieto úrady financované, majú vplyv na rovnaké podmienky v rámci spoločného leteckého trhu.

- Druhá štúdia o schémach výkonnosti a prístupe založenom na výkonnosti, skúmala možnosti zavedenia výkonnostných prvkov v manažmente bezpečnosti letectva (podporná štúdia o výkonnosti). Z tejto štúdie vyplynul záver, že zavedenie systému výkonnosti v oblasti bezpečnosti pre odvetvie civilného letectva je realizovateľné, ale varuje pred jeho rýchlym zavedením z viacerých technických dôvodov. Pokiaľ ide o prístup k regulácii bezpečnosti letectva založený na výkonnosti, z tejto štúdie vyplynul záver, že tento prístup by mal mať pozitívny vplyv na bezpečnosť letectva a inovácie, ale vplyv tohto prístupu možno opísať iba kvalitatívne a veľmi závisí od premeny konkrétnych pravidiel z normatívnych pravidiel na pravidlá založené na výkonnosti. To znemožňuje vopred stanoviť výhody prístupu k regulácii bezpečnosti založeného na výkonnosti v odvetví letectva. Táto štúdia bola tiež predmetom partnerského preskúmania zo strany odvetvia a odborníkov z členských štátov.
- 2. Komisia zohľadnila odporúčania [podskupiny pre budúci regulačný systém letectva EÚ](#) zriadenej správnu radou Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva, ktorá bola zložená z generálnych riaditeľov úradov civilného letectva zo 14 krajín EÚ/EZVO, ako aj zo zástupcov EASA a Komisie⁶. Napokon sa zohľadnili aj výsledky nezávislého externého [hodnotenia, vykonaného v súlade s článkom 62](#) nariadenia (ES) č. 216/2008, týkajúceho sa vykonávania tohto nariadenia (hodnotenie podľa článku 62)⁷. V oboch týchto hodnoteniach sa okrem iného odporúčala zmena nariadenia (ES) č. 216/2008 v niekoľkých ohľadoch. Zhrnutie odporúčaní z týchto hodnotení je uvedené v správe o posúdení vplyvu, ktorá je priložená k tomuto návrhu.

- **Posúdenie vplyvu**

Tento návrh sprevádzajú dve správy o posúdení vplyvu, ktoré sú k dispozícii na [odkaz]. Výbor pre posudzovanie vplyvu preskúmal správu o posúdení vplyvu týkajúcu sa revízie nariadenia (ES) č. 216/2008 a 19. júna 2015 vydal kladné stanovisko [odkaz]. Výbor pre kontrolu regulácie preskúmal správu o posúdení vplyvu týkajúcu sa bezpečného rozvoja prevádzky bezpilotných lietadiel v EÚ a 5. novembra 2015 vydal kladné stanovisko [odkaz].

- **Vhodnosť právnych predpisov a ich zjednodušenie**

V návrhu sú od uplatňovania predpisov oslobodené lietadlá s posádkou, ktoré sú veľmi jednoduchej konštrukcie alebo ktoré sú prevádzkované najmä na miestnej úrovni, ako aj lietadlá, ktoré boli vyrobené amatérsky, sú vzácné alebo existujú len v malom počte. V rámci tejto iniciatívy sú oslobodené aj letiská, ktoré nie sú otvorené na verejné používanie, neslúžia

⁶ Podskupina správnej rady EASA, „Záverečná správa“ (2015), <http://easa.europa.eu/the-agency/governance/management-board/meetings/mb-032014>.

⁷ Hodnotenie podľa článku 62, Záverečná správa (2013), <http://easa.europa.eu/system/files/dfu/Article%2062%20Report.pdf>.

obchodnej leteckej doprave alebo ktoré nespĺňajú určité minimálne technické charakteristiky týkajúce sa veľkosti alebo rozsahu činností.

Mikropodniky a MSP nie sú vylúčené z rozsahu pôsobnosti návrhu, čo platí aj v prípade aktuálne platného nariadenia (ES) č. 216/2008. V návrhu sa však zavádza primeranejší a škálovateľnejší režim, ktorý umožní lepšie zohľadniť rozdiely vo veľkosti jednotlivých podnikov. Zavedenie takéhoto škálovateľného režimu je jedným z hlavných cieľov tohto návrhu. Konkrétne, pokiaľ ide o MSP a odvetvie ľahkých lietadiel, niekoľkými opatreniami by sa znížilo administratívne zaťaženie týchto odvetví a regulácia by bola pre malých podnikateľov prijateľnejšia. Pokiaľ ide o oblasť schvaľovania návrhov lietadiel, pre ľahké lietadlá používané v nízko rizikovej prevádzke sa navrhuje iný postup ako alternatíva k typovému osvedčovaniu. Výrobcom ultraľahkých lietadiel, ktoré sú zvyčajne vylúčené z uplatňovania pravidiel EÚ, by bolo tiež umožnené, ak si to želajú, aby ich výrobky podliehali regulácii podľa práva EÚ, a teda využívali výhody voľného obehu v rámci vnútorného trhu. Aerokluby a špecializované združenia odvetvia ľahkých lietadiel by v rámci stanovených podmienok mohli pôsobiť ako oprávnené subjekty v mene národných leteckých úradov.

Návrhom sa takisto uľahčí elektronická výmena informácií a ďalšie zavádzanie digitálnych technológií. Komisia predovšetkým navrhuje zriadenie elektronického registra informácií týkajúcich sa činností osvedčovania, dohľadu a presadzovania predpisov, ku ktorému budú mať prístup všetky letecké úrady členských štátov a EASA. Niektoré informácie zhromaždené v registri budú sprístupnené aj širokej verejnosti. Navrhuje sa, aby agentúra bola zverená právomoc uzatvárať dohody s podnikmi alebo združeniami podnikov týkajúce sa zhromažďovania, výmeny a analýzy údajov, čo by pripravilo podmienky pre zavedenie technológií veľkých dát (big data) v oblasti analýzy bezpečnosti letectva.

• **Základné práva**

Predkladaný návrh nemá priame dôsledky na ochranu základných práv s výnimkou určitých článkov týkajúcich sa prevádzky bezpilotných lietadiel. Vypracované pravidlá upravujúce bezpečnú prevádzku bezpilotných lietadiel prispievajú k účinnejšiemu uplatňovaniu existujúcich pravidiel ochrany súkromia a údajov. Bezpečnostné požiadavky na vybavenie bezpilotných lietadiel identifikačným zariadením, ako je elektronický identifikačný čip, tak rovnako pomôžu odhaliť osoby, ktoré nerespektovali pravidlá ochrany súkromia alebo údajov.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh má vplyv na rozpočet Agentúry Európskej únie pre bezpečnosť letectva stanovený v položke 06 02 02 rozpočtu EÚ, ako sa bližšie uvádza v legislatívnom finančnom výkaze.

Návrhom sa zavádza niekoľko nových úloh pre agentúru s dôsledkami pre potrebu pracovných miest financovaných z príspevku Únie. Dodatočné personálne požiadavky sa týkajú predovšetkým (1) koordinácie zhromažďovania, výmeny a analýzy údajov a informácií („veľké dáta“) na úrovni Únie, (2) vytvorenia a správy úniovej databázy informácií týkajúcich sa osvedčovania, dohľadu a presadzovania predpisov, (3) nových úloh súvisiacich s tvorbou a vykonávaním predpisov v oblasti pozemnej obsluhy, životného prostredia a bezpečnostnej ochrany, ako aj (4) vytvorenia rámca na presun zodpovednosti v rámci európskeho systému bezpečnosti letectva s cieľom lepšie využívať dostupné zdroje na úrovni celej Únie.

Určené potreby ľudských zdrojov budú čiastočne pokryté presunutím súčasných zamestnancov, čím sa potreba ďalších zamestnancov pre agentúru financovaných z rozpočtu súvisiaceho s príspevkom Únie znižuje na 5 pracovných miest a 4 zmluvných zamestnancov.

V prílohe X k správe o posúdení vplyvu bol predložený návrh založený na prerozdelení poplatkov zaplatených za plnenie úloh orgánu týkajúcich sa ATM/ANS z Eurocontrolu na agentúru, a to bez zvýšenia nákladov pre prevádzkovateľov. Ak by sa agentúre umožnilo financovať jej činnosti súvisiace s úlohami orgánu ATM/ANS z uvedených poplatkov, rozpočet z jej príspevku Únie by sa uvoľnil na financovanie dodatočných pracovných miest. Preto sa v článku 109 ods. 1 písm. f) navrhovaného nariadenia stanovujú traťové poplatky ako príjmy agentúry. Pridelenie traťových poplatkov agentúre EASA by si okrem toho vyžadovalo zmenu vykonávacieho nariadenia Komisie (EÚ) č. 391/2013 z 3. mája 2013, ktorým sa stanovuje spoločný systém spoplatňovania leteckých navigačných služieb.

Okrem toho sa návrh zameriava na zavedenie mechanizmu, na základe ktorého by bolo možné lepšie prispôbiť určeným potrebám počet pracovných miest agentúry financovaných z rozpočtu súvisiaceho s poplatkami a platbami.

V tejto súvislosti je dôležité uviesť, že Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva je agentúrou Únie, ktorá je čiastočne samofinancovaná z poplatkov a platieb. Príspevok Únie spolu s príspevkami tretích krajín predstavuje približne jednu tretinu jej rozpočtu, pričom asi dve tretiny sú kryté z poplatkov a platieb, ktoré platí odvetvie za osvedčovanie a ďalšie služby. Rozpočet tvorený príspevkami Únie je oddelený od rozpočtu tvoreného z poplatkov a platieb a účtovný systém agentúry prísne rozlišuje medzi činnosťami súvisiacimi s príspevkom Únie a činnosťami súvisiacimi s poplatkami a platbami, aby sa zabránilo krížovému financovaniu. V prípade tejto agentúry teda príspevok Únie nepredstavuje „vyrovnávací“ príspevok, ako je to v prípade iných čiastočne samofinancovaných agentúr, a to na základe rozhodnutia zákonodarcu, že poplatky a platby by mali odrážať skutočné náklady.

Komisia navrhuje preskúmať možnosť zavedenia väčšej flexibility pri prispôbení plánu pracovných miest agentúry súvisiaceho s poplatkami a platbami odvetvia za osvedčovanie a ďalšie služby, a to na základe kolísania dopytu po službách. Takáto flexibilita by však mala byť podmienená vypracovaním spoľahlivých ukazovateľov na meranie pracovnej záťaže a efektívnosti agentúry. Tým sa má zabezpečiť, aby zvýšená flexibilita nevedla k ďalšiemu zaťaženiu odvetvia. V uvedených ukazovateľoch by sa mohli zohľadniť prvky, ako je priemerná doba trvania činností osvedčovania, čas reakcie na žiadosti odvetvia, priemerná prácnosť za osvedčenie a pomer režijných nákladov a celkových nákladov na činnosť. V prípade klesajúceho dopytu by agentúra mala znížiť počet zamestnancov financovaných z poplatkov. Potrebné zníženie počtu zamestnancov by sa dosiahlo využívaním zmlúv na dobu určitú a prirodzeným obratom pracovných miest podporeným spoľahlivým plánovaním budúcich úloh.

Existuje množstvo faktorov, ktoré môžu ovplyvniť potrebu zamestnancov financovaných prostredníctvom poplatkov. Faktory, ktoré môžu v nasledujúcich piatich rokoch ovplyvniť dopyt na trhu, sú tieto:

- Dopyt po nových lietadlách so zameraním na Áziu a Tichomorie, kde sa očakáva trojnásobný nárast počtu lietadiel. Tento dopyt čiastočne uspokojia novými typmi výrobcovia z týchto regiónov, ktoré takisto budú podliehať postupu osvedčovania EASA;
- Očakávaný rast objemu celosvetovej dopravy o 3 % ročne s priamym vplyvom na činnosti agentúry v oblasti zachovávaní letovej spôsobilosti (dohľad rozhodujúci pre bezpečnosť), keďže práca v súvislosti s typovým osvedčením je priamo úmerná používaniu tohto typu leteckými spoločnosťami;
- Nové technológie, ako je rozvoj bezpilotných lietadiel, elektrických lietadiel alebo nové technológie vzducholodí.

Faktory, ktoré môžu ovplyvniť vývoj nových úloh agentúry, sú tieto:

- Projekt Big Data;
- Presun zodpovednosti z členských štátov na agentúru v súlade s navrhovanými článkami 53, 54 a 55 na základe systému financovania z poplatkov;
- Miera ohrozenia bezpečnostnej ochrany vrátane kybernetickej bezpečnosti narastá a môže si vyžadovať nové prístupy k osvedčovaniu.

Komisia má v pláne diskutovať s Európskym parlamentom a Radou o prínosoch zavedenia nového modelu flexibility s cieľom reagovať na výkyvy pracovného zaťaženia zo strany odvetvia, a zároveň zaručiť efektívnosť použitím ukazovateľov, a to v rámci medziinštitucionálnej pracovnej skupiny (IIWG) pre zdroje decentralizovaných agentúr, ktorej nasledujúca schôdza je predbežne naplánovaná na marec 2016.

Zároveň bude Komisia spolu s agentúrou pokračovať v práci na súbore ukazovateľov na meranie pracovného zaťaženia a efektívnosti agentúry v súvislosti s poplatkami a platbami, aby sa podrobne stanovilo, akým spôsobom by mal v praxi fungovať systém flexibility pre pracovné miesta súvisiace s poplatkami a platbami a aký bude príslušný vplyv na plán stavu zamestnancov agentúry.

Požiadavka na zvýšenie flexibility pri úprave počtu zamestnancov v prípade pracovných miest súvisiacich s poplatkami a platbami je úzko spojená s prioritou Komisie v oblasti podpory zamestnanosti, rastu a investícií. V súvislosti s činnosťami financovanými z poplatkov a platieb zástupcovia odvetvia očakávajú včasnú a trhovo orientovanú reakciu na potreby odvetvia, ktoré sa považujú za podstatné pre konkurencieschopnosť európskeho odvetvia letectva.

5. OSTATNÉ PRVKY

• Plány vykonávania a monitorovanie, hodnotenie a predkladanie správ

Rámec monitorovania, hodnotenia a podávania správ v súvislosti s touto iniciatívou je opísaný v kapitole 7 sprievodnej správy o posúdení vplyvu. Vzhľadom na skutočnosť, že v oblasti bezpečnosti letectva je monitorovanie výkonnosti neoddeliteľnou súčasťou regulačného rámca Únie, už existujú rozsiahle mechanizmy monitorovania a hodnotenia a môžu sa použiť. Účinnosť navrhovaných opatrení po ich prijatí bude podrobená povinnému hodnoteniu každých päť rokov, tak ako je to v prípade súčasného nariadenia (ES) č. 216/2008.

• Vysvetľujúce dokumenty (v prípade smerníc)

Neuplatňuje sa.

• Podrobné vysvetlenie konkrétnych ustanovení návrhu

Celé znenie navrhovaného nariadenia bolo podrobené dôkladnej kontrole kvality právnych predpisov, v dôsledku čoho Komisia navrhuje novú, jasnejšiu štruktúru nariadenia a štandardizovaný jazyk, najmä v kapitole III, ktorá sa zaoberá rôznymi oblasťami bezpečnosti letectva.

Všetky ustanovenia upravujúce činnosti príslušných vnútroštátnych orgánov a agentúry v súvislosti s výkonom ich úloh osvedčovania, dohľadu a presadzovania predpisov sú teraz sústredené v kapitole IV. Kapitola III navrhovaného nariadenia obsahuje výlučne ustanovenia platné pre právnické osoby a fyzické osoby, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia nariadenia (t. j. piloti, organizácie zodpovedné za výrobu lietadiel, prevádzkovatelia letísk atď.).

Kapitola I „Zásady“:

Článok 1: V porovnaní so súčasným nariadením (ES) č. 216/2008 sa v navrhovanom nariadení dopĺňajú dodatočné ciele a prostriedky na dosiahnutie týchto cieľov.

Článok 2: V tomto článku sa zlučujú články 1 a 4 nariadenia (ES) č. 216/2008. Znenie článku sa zjednodušilo. Hlavnou zmenou je zavedenie možnosti členských štátov uplatňovať niektoré ustanovenia nového nariadenia na činnosti a služby vykonávané štátnymi lietadlami, ako sú colné, policajné, pátracie a záchranné, hasičské činnosti a služby alebo činnosti a služby pobrežnej stráže alebo podobné činnosti alebo služby, ako aj ATM/ANS zabezpečované armádou. Využitie tejto možnosti má blokový charakter, čo znamená, že členský štát ju môže využiť pri jednej alebo viacerých príslušných činnostiach alebo službách. Rovnako je na rozhodnutí príslušného členského štátu, v ktorých oblastiach regulácie v oblasti letectva (letová spôsobilosť, posádka, prevádzka atď.) si želá využiť túto možnosť. Ak členský štát využije túto možnosť v prípade určitej činnosti, bude musieť dodržiavať príslušné ustanovenia nového nariadenia a akty prijaté na jeho základe. Členské štáty budú mať tiež možnosť kedykoľvek sa rozhodnúť zastaviť uplatňovanie ustanovení nariadenia na štátne lietadlá alebo ATM/ANS zabezpečované armádou pod podmienkou poskytnutia primeraného prechodného obdobia.

Okrem toho sa zrevidoval zoznam lietadiel vyňatých z rozsahu pôsobnosti nariadenia (lietadlá podľa prílohy I) (napríklad sa doplnili malé lietadlá s elektrickými motormi). Navrhuje sa tiež, aby Komisia bola oprávnená upraviť prostredníctvom delegovaného aktu hmotnostné limity a iné technické kritériá lietadiel uvedených v prílohe I. Napokon sa navrhuje, aby výrobcovia lietadiel uvedených v prílohe I mohli požiadať o to, aby jednotlivé typy takýchto lietadiel podliehali ustanoveniam tohto nariadenia. Možnosť tejto voľby je navrhnutá osobitne pre sériovo vyrábané lietadlá, ktoré by mohli profitovať z voľného obehu na jednotnom trhu a na základe spoločných požiadaviek.

Vo všetkých prípadoch podliehajú možnosti „využitia“ a „nevyužitia“ určitým podmienkam vrátane predchádzajúceho rozhodnutia Komisie, a to najmä s cieľom zaistiť správne uplatňovanie nového nariadenia, dodržiavanie cieľov stanovených v jeho článku 1, ako aj transparentnosť a právnu istotu pre všetky dotknuté strany.

Článok 3: Zo zmien základných ustanovení navrhovaného nariadenia vyplýva nutnosť zmeny niekoľkých vymedzení pojmov a doplnenia nových. V súlade s prístupom založeným na posúdení rizika bolo odstránené vymedzenie pojmov „zložitý motorový lietadlo“ a „obchodná prevádzka“. Špecifické kritériá, na ktoré sa tieto vymedzenia pojmov odvolávajú, možno lepšie stanoviť v delegovaných aktoch. Na konci navrhovaného nariadenia (článok 126) boli doplnené prechodné ustanovenia s cieľom zabezpečiť riadny prechod v prípade zmeny alebo vypustenia určitého vymedzenia pojmu.

Článok 4: V porovnaní s nariadením (ES) č. 216/2008 sa dopĺňa nový článok upravujúci základné zásady. Zavádza sa ním najmä zásada proporcionality, čím sa zohľadňuje aj stanovisko Rady k iniciatíve SESII +, ktorú predtým navrhla Komisia, ako aj kritériá, ktoré by sa mali zohľadniť pri vykonávaní hodnotení rizika vedúcich k tvorbe a vykonávaniu opatrení prijatých na základe nového nariadenia.

Kapitola II „Manažment bezpečnosti letectva“:

Články 5 až 8: Zavádza sa nová kapitola o manažmente bezpečnosti, v ktorej sa vyžaduje prijatie európskeho programu bezpečnosti letectva a európskeho plánu pre bezpečnosť

letectva, a transponujú sa ňou normy a odporúčané postupy podľa prílohy 19 ICAO týkajúce sa národných bezpečnostných programov. V článku 6, ktorý sa zaoberá európskym plánom pre bezpečnosť letectva, sa zavádza pojem prijateľná výkonnosť v oblasti bezpečnosti na úrovni Únie. Zavedením tohto pojmu sa však pre Úniu alebo jej členské štáty nestanovujú záväzné ciele v oblasti bezpečnosti.

Kapitola III „Základné požiadavky“:

Články 9 až 18: Ustanovenia nariadenia (ES) č. 216/2008 o letovej spôsobilosti boli zrevidované vzhľadom na existujúce skúsenosti a s cieľom zohľadniť novú koncepciu nenainštalovaného vybavenia. Rozsah pôsobnosti ustanovení týkajúcich sa osvedčovania letovej spôsobilosti je rozšírený aj o environmentálnu kompatibilitu výrobkov leteckej techniky. Environmentálne normy pre výrobky by mali naďalej vychádzať z prílohy 16 ICAO, Únia by však teraz mohla flexibilne prispôsobiť normy ICAO svojim osobitným potrebám, ako to už platí v oblasti bezpečnosti. Napokon v prípade nízko rizikovej prevádzky sa navrhuje možnosť posudzovať letovú spôsobilosť a environmentálnu kompatibilitu konštrukcie výrobkov a súčastí bez nutnosti vydania osvedčenia. Táto možnosť by sa mohla zaviesť najmä pri určitých lietadlách používaných v odvetví všeobecného letectva. Očakáva sa tiež, že výrobcovia lietadiel uvedených v prílohe I k tomuto nariadeniu by využívali túto možnosť, keď sa rozhodnú pre účasť na regulačnom systéme Únie podľa článku 2.

Environmentálna kompatibilita výrobkov, ako sa uvádza v článku 6 nariadenia (ES) č. 216/2008, je teraz upravená aj článkami 9 až 18 navrhovaného nariadenia (letová spôsobilosť a ochrana životného prostredia). Nové ustanovenia o ochrane životného prostredia sa zároveň doplnili aj v článku 75.

Články 19 až 25: Článok 7 nariadenia (ES) č. 216/2008 sa rozpracoval do článkov 19 až 25. Rozsah pôsobnosti týchto článkov sa rozširuje o palubných sprievodcov a z článku 10 nariadenia (ES) č. 216/2008 sa do tohto oddielu presúvajú príslušné ustanovenia o palubných sprievodcoch. Znenie týkajúce sa preukazu spôsobilosti rekreačných pilotov sa zjednodušilo a znenie týkajúce sa všeobecných lekárov sa presunulo do kapitoly IV, ktorá upravuje činnosti osvedčovania.

Články 26 až 28: Článok 8 nariadenia (ES) č. 216/2008 sa rozpracoval do článkov 26 až 28. Požiadavka osvedčovania je teraz obmedzená na prevádzku obchodnej leteckej dopravy. Iné druhy prevádzky, ktoré podliehajú požiadavke osvedčovania alebo požiadavke vyhlásenia, majú byť vymedzené v delegovaných aktoch na základe posúdenia rizika.

Články 29 až 34: Článok 8a nariadenia (ES) č. 216/2008 sa rozpracoval do článkov 29 až 34. Rozsah pôsobnosti tohto oddielu bol rozšírený o služby pozemnej obsluhy. Navrhuje sa tiež, aby sa poskytovateľom služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche umožnilo podávať vyhlásenia o ich súlade s platnými požiadavkami namiesto toho, aby podliehali osvedčovaniu.

Články 35 až 39: Článok 8b nariadenia (ES) č. 216/2008 sa rozpracoval do článkov 35 až 39. Toto znenie vychádza z kompromisu, ku ktorému dospela Rada v súvislosti s iniciatívou SES II +. Doplnili sa najmä ustanovenia týkajúce sa vyhlásení organizácií, ktoré sa podieľajú na projektovaní, výrobe a údržbe systémov a komponentov ATM/ANS.

Články 40 až 44: Článok 8c nariadenia (ES) č. 216/2008 sa rozpracoval do článkov 40 až 44. Podstata ustanovení sa nezmenila v porovnaní s nariadením (ES) č. 216/2008.

Články 45 až 47: Tieto články tvoria právny základ pri stanovovaní podrobnejších pravidiel pre bezpilotné lietadlá vzhľadom na rozšírený rozsah pôsobnosti navrhovaného nariadenia.

Konkrétnejšie:

Článok 45 odkazuje na príslušnú prílohu IX, ktorá obsahuje základné požiadavky týkajúce sa vývoja, výroby, prevádzky a údržby bezpilotných lietadiel, ktoré musia byť splnené na zaistenie bezpečnej prevádzky.

V článku 46 sa opisuje rozsah prostriedkov preukázania súladu so základnými požiadavkami. Keďže bezpilotné lietadlá sú schopné vykonávať operácie, ktoré nebolo možné vykonávať lietadlami s posádkou, rozsah rizík spojených s prevádzkou bezpilotných lietadiel je veľmi široký a siaha od tradičných vysoko rizikových činností podobných rizikám spojeným s prevádzkou lietadiel s posádkou až po veľmi nízke riziko. V záujme primeranosti pravidiel a postupov rizikovosti prevádzky je potrebné prejsť k prístupu zameranému na prevádzku, ktorý posudzuje konkrétne riziko prevádzky alebo typu prevádzky.

V prípade sériovo vyrábaných bezpilotných lietadiel, ktoré predstavujú nízke riziko, sa navrhuje použitie existujúcich mechanizmov dohľadu nad trhom podľa nariadenia č. 765/2008 a rozhodnutia č. 768/2008, ktoré sa osobitne týkajú výroby a uvádzania na trh takýchto typov výrobkov. Aj v tomto prípade však ostatné letecké úrady naďalej nepriamo zapojené, keďže prípadné obmedzenia prevádzkových schopností (napr. že z dôvodu zachovania nízkej rizikovosti by bezpilotné lietadlá nemali lietať napríklad vyššie ako 50 m) budú musieť vychádzať priamo z požiadaviek „tradičného“ letectva. Agentúra by síce nemala byť zodpovedná za dohľad nad mechanizmami dohľadu nad trhom, Komisia má však vždy právo overiť, či členské štáty plnia svoje povinnosti. Okrem toho sa v rámci mechanizmu dohľadu nad trhom využívajú odôvodnené sťažnosti občanov alebo podnikov s cieľom odhaliť nevyhovujúce výrobky. Zistenia nesúladu s predpismi v jednom konkrétnom členskom štáte sa potom oznamujú v rámci spoločného trhu.

Články 48 až 50: Článok 9 nariadenia (ES) č. 216/2008 sa rozpracoval do článkov 48 až 50. Požiadavka povolenia je teraz obmedzená na prevádzkovateľov z tretích krajín vykonávajúcich obchodnú leteckú dopravu. Iné kategórie prevádzky v tretích krajinách, ktoré podliehajú požiadavke povolenia alebo požiadavke vyhlásenia, majú byť vymedzené v delegovaných aktoch na základe posúdenia rizika. V súlade so súčasnou praxou sa takisto objasnilo, že požiadavka povolenia pre prevádzkovateľa z tretej krajiny sa nevzťahuje na prelety.

Kapitola IV „Spoločný systém dohľadu a presadzovania predpisov“:

Článok 51: Všetky ustanovenia platného nariadenia (ES) č. 216/2008 týkajúce sa činností príslušných vnútroštátnych orgánov a agentúry v oblasti osvedčovania, dohľadu a presadzovania predpisov sú sústredené v tomto článku. Okrem toho sa navrhuje jasný právny základ s cieľom poveriť Komisiu, aby prostredníctvom delegovaných aktov prijímala požiadavky v súvislosti so systémami riadenia orgánov, kvalifikáciou inšpektorov, podmienkami na vykonávanie inšpekcií a iných činností dohľadu, kontrolami na odbavovacej ploche a zákazom štartu lietadla v prípade nesplnenia požiadaviek.

Články 52 až 54: V porovnaní s nariadením (ES) č. 216/2008 sa doplnili nové ustanovenia o spolupráci medzi príslušnými orgánmi členských štátov, Komisiou a Agentúrou Európskej únie pre bezpečnosť letectva, pokiaľ ide o osvedčovanie, dohľad a presadzovanie predpisov. Zavádza sa mechanizmus združovania a spoločného využívania leteckých

kontrolórov/inšpektorov a iných odborníkov spolu s vyhradeným finančným mechanizmom na pomoc členským štátom pri spoločnom dohľade. Možnosť presunúť zodpovednosť z členských štátov na agentúru (v súčasnosti platná pre výrobné zariadenia a výcvikové zariadenia na simuláciu letu) sa okrem toho rozširuje na všetky druhy činností. Podobne sa zavádza rámec na presun zodpovednosti medzi členskými štátmi. V článku 54 sa pre organizácie pôsobiace na nadnárodnej úrovni zavádza možnosť zvoliť si za príslušný orgán agentúru. Väčšina opatrení navrhovaných na základe týchto článkov má dobrovoľnú povahu.

Článok 55: Navrhuje sa nové ustanovenie na zmiernenie prípadných systémových nedostatkov dohľadu nad bezpečnosťou zistených na úrovni členských štátov. Tento núdzový mechanizmus dohľadu sa má používať ako krajné opatrenie dočasnej povahy, a navrhuje sa, aby ho Komisia mohla aktivovať/deaktivovať prijatím rozhodnutia na základe jasných kritérií stanovených právnymi predpismi.

Článok 56: Do rozsahu pôsobnosti tohto ustanovenia sa dopĺňajú vyhlásenia.

Článok 57: V tomto článku sa dopĺňa možnosť uznávania zahraničných osvedčení a podobných dokumentov na základe podmienok určených v delegovaných aktoch. Ďalej sa navrhuje vypustenie ustanovení platného nariadenia (ES) č. 216/2008, ktorými sa upravujú národné dvojstranné dohody o bezpečnosti letectva.

Článok 58: Objasnili sa ustanovenia o akreditácii oprávnených subjektov. Navrhuje sa, aby oprávneným subjektom mohlo byť udelené oprávnenie vydávať, rušiť a pozastavovať platnosť osvedčení v mene agentúry alebo príslušného vnútroštátneho orgánu. Zavádza sa zásada uznávania akreditácií oprávnených subjektov. Týmto nie je dotknuté právo členských štátov zvoliť si, ktorému oprávnenému subjektu pridelia úlohy osvedčovania a dohľadu. Navrhuje sa tiež, aby členské štáty mohli spoločne akreditovať oprávnený subjekt.

Články 59 a 60: Článok 14 nariadenia (ES) č. 216/2008 sa rozdelil na dva samostatné články. Článok 59 sa zaoberá opatreniami naliehavej povahy, zatiaľ čo článok 60 sa týka opatrení flexibility. V súlade s prístupom založeným na riziku sa navrhuje, aby agentúra a Komisia posudzovali iba tie opatrenia, ktoré trvajú dlhšie ako jedna letecká sezóna (osem mesiacov).

Články 61 až 63: Tieto články sa zaoberajú informáciami vrátane údajov, ktoré sa týkajú vykonávania navrhovaného nového nariadenia. Nové prvky sa týkajú úlohy agentúry pri koordinácii zhromažďovania, výmeny a analýzy informácií na úrovni Únie. Ustanovenia týkajúce sa ochrany informácií a zdrojov informácií sú zosúladené s nariadením (EÚ) č. 376/2014 o ohlasovaní udalostí. Vytvoril sa právny základ pre nový register informácií týkajúcich sa činností osvedčovania, dohľadu a presadzovania predpisov, ktorý má spravovať agentúra. Navrhuje sa, aby tento register využívali členské štáty aj na účely výmeny informácií o zdravotnej spôsobilosti pilotov.

Kapitola V „Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva“:

Články 64 a 65: V článku 64 sa doplnili tri nové úlohy agentúry (pomoc vnútroštátnym príslušným orgánom, podpora pre Komisiu pri vykonávaní schém výkonnosti letectva a spolupráca s inými orgánmi Únie, ako je Európska chemická agentúra či Európska obranná agentúra, v technických otázkach týkajúcich sa civilného letectva). Články 18 a 19 nariadenia (ES) č. 216/2008 o opatreniach agentúry sa zlúčili do článku 65.

Články 66 a 67: Tieto články boli zosúladené so zmenami vykonanými v oddieloch I a II kapitoly III navrhovaného nariadenia. Povinnosť agentúry schvaľovať organizácie bez sídla v

Únii bola obmedzená na organizácie, ktoré sa nachádzajú mimo územia, za ktoré je zodpovedný členský štát podľa Chicagského dohovoru. Tým sa sprehl'adňuje otázka príslušného orgánu na schvaľovanie organizácií so sídlom v zámorských krajinách a územiach členského štátu. Vzhľadom na získané skúsenosti boli vykonané zmeny v súvislosti s povinnosťou agentúry schvaľovať výcvikové zariadenia na simuláciu letu.

Článok 22 nariadenia (ES) č. 216/2008: Jeho ustanovenia o obmedzeniach letového času sa doplnili do článku 28 ods. 1 písm. f) a článku 65 ods. 7, pričom sa jeho ustanovenia o opatreniach, ktoré má prijať agentúra v naliehavom prípade, presunuli do článku 65 ods. 6.

Článok 68: Zmeny prevažne vychádzajú z kompromisu, ku ktorému dospela Rada v súvislosti s iniciatívou SES II +. V tomto článku je zohľadnená najmä koncepcia vyhlásenia o zhode. V záujme prehľadnosti sa navrhuje nová štruktúra tohto článku, pričom v odseku 1 sú upravené organizácie a v odseku 2 systémy a komponenty. Pokiaľ ide o systémy a komponenty, právomoci agentúry sú podmienené – agentúra bude zodpovedná za osvedčovanie systémov a komponentov, len ak sa tak stanoví v delegovaných aktoch prijatých Komisiou.

Článok 69: Povinnosť agentúry schvaľovať organizácie bez sídla v Únii bola obmedzená na organizácie, ktoré sa nachádzajú mimo územia, za ktoré je zodpovedný členský štát podľa Chicagského dohovoru. Tým sa sprehl'adňuje otázka príslušného orgánu na schvaľovanie organizácií so sídlom v zámorských krajinách a územiach členského štátu.

Článok 70: V porovnaní so zodpovedajúcim ustanovením nariadenia (ES) č. 216/2008 sa doplnil nový odsek zaoberajúci sa pomocou, ktorú agentúra poskytuje Komisii pri vykonávaní nariadenia (ES) č. 2111/2005.

Článok 71: Toto ustanovenie zodpovedá článku 55 nariadenia (ES) č. 216/2008. Znenie tohto článku bolo aktualizované tak, aby zohľadňovalo najnovší prístup Komisie pri vyšetrovaniach vykonávaných inštitúciami a orgánmi Únie na území členských štátov. Konkrétne sa ďalej objasnilo, že vyšetrovacie právomoci agentúry sa musia vykonávať v súlade s platnými ustanoveniami vnútroštátnych právnych predpisov členského štátu, v ktorom sa vyšetrovanie uskutočňuje.

Článok 72: Tento článok bol upravený na základe doterajších skúseností s vykonávaním. Predovšetkým sa objasnilo, že pokuty sa majú v zásade ukladať len vtedy, ak by boli iné opatrenia presadzovania predpisov nevhodné alebo neprimerané.

Článok 73: V tomto článku sa zlúčili články 24 a 54 nariadenia (ES) č. 216/2008. Znenie tohto článku bolo aktualizované tak, aby zohľadňovalo najnovší prístup Komisie pri vyšetrovaniach vykonávaných inštitúciami a orgánmi EÚ na území členských štátov. Konkrétne sa ďalej objasnilo, že vyšetrovacie právomoci agentúry sa musia vykonávať v súlade s platnými ustanoveniami vnútroštátnych právnych predpisov členského štátu, v ktorom sa vyšetrovanie uskutočňuje. Takisto bolo pridané ustanovenie, na základe ktorého je agentúra povinná zahrnúť do svojho výročného prehľadu o bezpečnosti súhrnné informácie o vykonávaní ustanovení nového nariadenia a podrobných pravidiel prijatých na jeho základe každým členským štátom.

Článok 74: Existujúci článok bol rozšírený o poverenie agentúry pomáhať Komisii pri určovaní hlavných tém výskumu, ktoré sa týkajú oblastí, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie. Agentúre sa okrem toho zveruje podporná úloha pri príprave a realizácii výskumných programov Únie. Okrem toho sa v tomto článku poskytuje agentúre možnosť zúčastňovať sa

na výskumných projektoch v oblasti jej odbornosti na základe ad hoc grantov prostredníctvom rámcového programu Únie pre výskum a inovácie alebo iných programov financovania.

Článok 75: Doplnil sa nový článok zaoberajúci sa ochranou životného prostredia v civilnom letectve. Hoci sa nerozširuje súčasný rozsah činnosti Únie, tento článok sa zameriava na vzájomné závislosti, ktoré môžu existovať medzi environmentálnymi opatreniami (napr. zákaz určitých chemických látok) a inými technickými oblasťami regulácie letectva. Agentúru tiež poveruje, aby pomáhala Komisii pri stanovení a koordinácii politik ochrany životného prostredia v letectve, a vytvára právny základ pre environmentálne preskúvanie letectva, ktoré má agentúra uverejňovať každé 3 roky.

Článok 76: Doplnil sa nový článok o technických aspektoch bezpečnostnej ochrany letectva priamo súvisiacich s bezpečnosťou. Tento článok sa zaoberá predovšetkým vzájomnými prepojeniami medzi opatreniami bezpečnostnej ochrany letectva (napr. systémy blokovania dverí v pilotnom priestore) a bezpečnosťou letectva. Týmto článkom sa takisto Komisii umožňuje využívanie odborných znalostí agentúry pri vykonávaní nariadenia (ES) č. 300/2008. Napokon sa v ňom navrhuje zavedenie postupu umožňujúceho agentúre prijať opatrenia, ktoré sú v rozsahu jej právomocí, ako sú príkazy na zachovanie letovej spôsobilosti alebo bezpečnostné informačné bulletiny, na ochranu civilného letectva pred činmi protiprávneho zasahovania. Navrhuje sa, aby agentúra prijímala takéto opatrenia po dohode s Komisiou a po konzultáciách s členskými štátmi. Pred udelením súhlasu na opatrenia agentúry by Komisia mohla požiadať o stanovisko Výbor pre bezpečnostnú ochranu letectva zriadený podľa nariadenia (ES) č. 300/2008.

Článok 77: Novými ustanoveniami v tomto článku sa v odseku 4 navrhuje zriadenie registra informácií o rozdieloch medzi normami ICAO a odporúčanými postupmi na jednej strane a ustanoveniami tohto navrhovaného nariadenia a delegovanými a vykonávacími aktmi, ktoré sa majú prijať na jeho základe na strane druhej. V odseku 5 sa navrhuje ustanovenie o spolupráci Komisie, agentúry a príslušných vnútroštátnych orgánov prostredníctvom siete expertov. V odseku 6 sa napokon objasňuje možnosť agentúry zapojiť sa do technickej spolupráce a pomoci tretím krajinám na základe ad hoc grantov.

Články 78 až 80: Navrhujú sa tieto tri nové články, ktoré sa zaoberajú úlohou agentúry v oblasti krízového riadenia, poskytovania leteckej odbornej prípravy a implementácie jednotného európskeho neba.

Články 81 až 103: Navrhované zmeny v porovnaní s nariadením (ES) č. 216/2008 vychádzajú z doterajších skúseností a štandardných ustanovení pre agentúry Únie zavedených na základe „spoločného prístupu k decentralizovaným agentúram“ z roku 2012. Navrhuje sa najmä zriadenie výkonnej rady, ktorá pomáha správnej rade agentúry. Zriadenie miestnych kancelárií je podmienené súhlasom Komisie, správnej rady a príslušného členského štátu. Objasnili sa pravidlá týkajúce sa odvolacej rady.

Články 104 a 105: Vzhľadom na existujúcu prax sa upravili ustanovenia o pracovných metódach agentúry.

Články 106 až 108: Navrhované zmeny v porovnaní s nariadením (ES) č. 216/2008 vychádzajú z doterajších skúseností a štandardných ustanovení pre agentúry Únie zavedených na základe „spoločného prístupu k decentralizovaným agentúram“ z roku 2012, ako aj z delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 1271/2013 z 30. septembra 2013 o rámcovom nariadení o rozpočtových pravidlách pre subjekty uvedené v článku 208 nariadenia

Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012⁸. Popritom sa zjednodušili ustanovenia týkajúce sa prekladu dokumentov agentúrou (preklad sa vypracuje so zohľadnením bezpečnostného významu dokumentu).

Články 109 až 114: Navrhované zmeny v porovnaní s nariadením (ES) č. 216/2008 vychádzajú z doterajších skúseností a štandardných ustanovení pre agentúry Únie zavedených na základe „spoločného prístupu k decentralizovaným agentúram“ z roku 2012, ako aj z delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 1271/2013. Okrem toho sa podľa článku 109 ods. 1 navrhuje opraviť agentúru na získanie ad hoc grantov zavedením grantov ako dodatočného zdroja príjmov agentúry. Ako ďalší zdroj príjmov sú určené odplaty za letecké navigačné služby, pokiaľ ide o úlohy orgánu súvisiace s ATM/ANS. Uvedené dva dodatočné zdroje financovania, ako aj možnosť upraviť počet zamestnancov financovaných z poplatkov a platieb v závislosti od dopytu na trhu, predstavovali takisto prvky, ktoré navrhol Európsky parlament v súvislosti s prerokovaním iniciatívy Komisie SESII +. V článku 109 ods. 5 sa stanovuje, že agentúra musí mať personálne plánovanie a riadenie zdrojov súvisiacich s poplatkami a platbami, ktoré jej umožní rýchlo reagovať na kolísanie príjmov z poplatkov a platieb. Túto povinnosť treba vykladať v spojení s článkom 109 ods. 6, v ktorom sa stanovuje, aby navrhovaný plán pracovných miest, pokiaľ ide o zamestnancov agentúry financovaných z rozpočtu súvisiaceho s poplatkami a platbami, ktorý navrhuje agentúra na základe ukazovateľov pracovného zaťaženia a efektívnosti, efektívne a včas zohľadnil zdroje potrebné na uspokojenie dopytu odvetvia po osvedčovaní a ďalších službách, a tak prispel ku konkurencieschopnosti európskeho odvetvia letectva. Tento prístup by sa mal uplatňovať aj na možný presun povinností z členských štátov na agentúru, ako sa navrhuje v článkoch 53 až 55. Pri príprave návrhu všeobecného rozpočtu by sa napokon mali zohľadniť zdroje potrebné na uspokojenie dopytu na trhu.

Článok 115: Článok sa upravil s cieľom presnejšie opísať, aké činnosti majú byť financované z poplatkov a platieb. Okrem toho sa v článku objasňuje, že výška poplatkov a platieb sa musí upraviť v prípade, že sa bude opakovať výrazne kladný alebo záporný rozpočtový výsledok.

Kapitola VI „Záverečné ustanovenia“:

Články 116 a 117: Tieto ustanovenia sa týkajú oprávnení Komisie na prijímanie delegovaných a vykonávacích aktov potrebných na základe nového nariadenia a vytvárajú podmienky pre výkon tohto delegovania.

Článok 118: Článok sa upravil s cieľom objasniť účasť európskych tretích krajín na práci agentúry, ako aj úlohu agentúry pri zriaďovaní pracovných dohôd s týmito krajinami.

Článok 119: Toto je nový článok vychádzajúci zo „spoločného prístupu k decentralizovaným agentúram“ z roku 2012, ktorým sa stanovuje požiadavka na dohodu o sídle medzi agentúrou a hostiteľským členským štátom.

Článok 120: Tento článok sa vzťahuje na sankcie stanovené členskými štátmi za porušenie pravidiel a zodpovedá článku 68 nariadenia (ES) č. 216/2008.

Článok 121: V tomto článku sa stanovujú uplatniteľné pravidlá týkajúce sa spracúvania osobných údajov.

⁸ Ú. v. EÚ L 328, 7.12.2013, s. 42.

Článok 122: Týmto článkom sa zrušuje súčasné nariadenie (ES) č. 216/2008.

Článok 123: Týmto článkom sa zavádzajú zmeny nariadenia (ES) č. 1008/2008, ktoré sú nevyhnutné na umožnenie prenosu právomocí, pokiaľ ide o osvedčenia leteckého prevádzkovateľa (AOC), medzi členským štátom a agentúrou, ako aj medzi členskými štátmi. Ďalej sa navrhuje odstránenie požiadavky predchádzajúceho súhlasu pri dohodách o prenájme lietadla s posádkou, ktoré nezahŕňajú prevádzkovateľa z tretej krajiny. Napokon sa v rámci zmeny objasňuje, že lietadlo, ktoré používa letecký dopravca Únie, môže byť registrované aj v tretej krajine v prípade prenájmu lietadla bez posádky.

Článok 124: Týmto článkom sa zavádzajú zmeny pravidiel Únie o vyšetrovaní nehôd stanovených v nariadení (EÚ) č. 996/2010, aby sa zabránilo tomu, aby príslušné orgány museli iniciovať úplné vyšetrovanie nehôd v prípade nehôd, ku ktorým došlo medzi malými bezpilotnými lietadlami, ktoré by nemali vplyv na celý systém.

Článok 125: Týmto článkom sa menia pravidlá Únie o hlásení udalostí stanovené v nariadení (EÚ) č. 376/2014, aby sa zabránilo tomu, aby udalosti týkajúce sa malých bezpilotných lietadiel, ktoré majú zanedbateľný vplyv na bezpečnosť systému letectva, vytvorili kapacitné problémy pri nahlasovaní udalostí.

Článok 126: V tomto článku sa stanovujú prechodné opatrenia, pokiaľ ide o vymedzenia pojmov, ktoré sa odstraňujú z navrhovaného nariadenia alebo sa ním menia, ktoré sú však stále zohľadnené vo vykonávacích nariadeniach prijatých na základe nariadenia (ES) č. 216/2008.

Príloha I: Navrhuje sa rozšírenie rozsahu pôsobnosti prílohy o ľahké elektrické lietadlá (zmenou pohonného systému a pridaním batérií sa zvyšuje hmotnosť lietadla pri rovnocennom type lietadla). Takisto sa navrhuje, aby sa z rozsahu pôsobnosti nového nariadenia vylúčili malé teplovzdušné balóny pre jedného pasažiera a aby sa upravili hmotnostné limity pre vetrone. Bepilotné lietadlá sú presunuté do prílohy IX.

Príloha II: Hlavná zmena v porovnaní s nariadením (ES) č. 216/2008 sa týka objasnenia, že pri projektovaní lietadiel sa majú zohľadňovať aspekty kybernetickej bezpečnosti (1.3.5). Okrem toho sa zohľadňujú skúsenosti z praktického vykonávania uvedeného nariadenia a zavádza sa koncepcia nenainštalovaného vybavenia (vrátane základných požiadaviek na nenainštalované vybavenie).

Príloha III: Doplnila sa nová príloha so základnými požiadavkami na environmentálnu kompatibilitu výrobkov, ako sa uvádza v článku 9.

Príloha IV: Hlavná zmena sa týka zavedenia dodatočných základných požiadaviek pre palubných sprievodcov. Okrem toho sú zohľadnené skúsenosti z praktického vykonávania nariadenia (ES) č. 216/2008.

Príloha V: Aspekty environmentálnej kompatibility sú zahrnuté v oddiele 6. Základné požiadavky na palubných sprievodcov uvedené v nariadení (ES) č. 216/2008 boli vypustené, pretože sa už nimi komplexne zaoberá príloha IV nového nariadenia. Oddiel 8, ktorý sa zaoberá dodatočnými základnými požiadavkami na určité kategórie zložitejšej prevádzky, sa zosúladiť so znením použitým v článku 27 nového nariadenia. V oddiele 8.4 boli doplnené aspekty kybernetickej bezpečnosti. Napokon sú zohľadnené skúsenosti z praktického vykonávania nariadenia (ES) č. 216/2008.

Príloha VI: Doplnilo sa vysvetlenie týkajúce sa podmienok, za ktorých organizácia vytvorená s cieľom podporovať športové alebo rekreačné lietanie môže byť akreditovaná ako oprávnený subjekt. Tieto podmienky sa týkajú riadenia a predchádzania konfliktu záujmov.

Príloha VII: Doplnili sa základné požiadavky na služby pozemnej obsluhy (oddiel 4). Okrem toho sú zohľadnené skúsenosti z praktického vykonávania nariadenia (ES) č. 216/2008.

Príloha VIII: V základných požiadavkách týkajúcich sa leteckých informácií a údajov (bod 2.1.3) a integrity systému a komponentov (bod 3.3) boli doplnené aspekty kybernetickej bezpečnosti. Okrem toho, zmeny vychádzajú z kompromisu, ku ktorému dospela Rada v súvislosti s iniciatívou SES II +, ktorú už skôr navrhla Komisia.

Príloha IX: Táto príloha, na ktorú sa odkazuje v článkoch 45, 46 a 47, obsahuje základné požiadavky na bezpilotné lietadlá so zreteľom na letovú spôsobilosť, prevádzku a zúčastnené podniky. Základné požiadavky takisto poskytujú základ pre vypracovanie podrobnejších pravidiel, ktoré by predstavovali „harmonizačné právne predpisy Spoločenstva“ v zmysle nariadenia (ES) č. 765/2008.

Príloha X: Tabuľka krížových odkazov obsahuje prípady zhody medzi ustanoveniami nariadenia (ES) č. 216/2008 a ustanoveniami uvedenými v tomto návrhu nového nariadenia Komisie.

Návrh

NARIADENIE EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva a o zriadení Agentúry Európskej únie pre bezpečnosť letectva, ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 100 ods. 2,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru⁹,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov¹⁰,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Za každých okolností by mala byť zaručená vysoká a jednotná úroveň bezpečnosti civilného letectva a ochrany životného prostredia, a to prijatím spoločných bezpečnostných predpisov a opatrení, pomocou ktorých sa zaručí, aby výrobky, osoby a organizácie zapojené do činností civilného letectva v Únii spĺňali tieto predpisy, ako aj predpisy prijaté na ochranu životného prostredia.
- (2) Okrem toho lietadlá tretích krajín, ktoré vykonávajú lety smerom na územie, na ktoré sa vzťahujú príslušné ustanovenia Zmluvy o Európskej únii (ZEÚ) a Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) (ďalej len „zmluvy“), na tomto území alebo z neho, by mali podliehať riadnemu dohľadu na úrovni Únie v rámci obmedzení stanovených Dohovorom o medzinárodnom civilnom letectve, ktorý bol podpísaný v Chicagu 7. decembra 1944 (ďalej len „Chicagský dohovor“), ktorého stranami sú všetky členské štáty.
- (3) Nebolo by vhodné, aby všetky lietadlá podliehali spoločným predpisom. Predovšetkým lietadlá jednoduchej konštrukcie alebo lietadlá, ktoré sú prevádzkované najmä na miestnej úrovni, ako aj lietadlá, ktoré boli vyrobené amatérsky, sú vzácne alebo existujú len v malom počte by vzhľadom na obmedzené riziko, ktoré predstavujú pre bezpečnosť civilného letectva, mali zostať pod regulačnou kontrolou členských štátov bez toho, aby iné členské štáty museli uznávať takúto vnútroštátnu úpravu podľa tohto nariadenia.

⁹Ú. v. EÚ C , , s. .

¹⁰Ú. v. EÚ C , , s. .

- (4) Mala by sa však poskytnúť možnosť uplatňovať niektoré ustanovenia tohto nariadenia na určité typy lietadiel, ktoré sú vyňaté z ustanovení tohto nariadenia, najmä na priemyselne vyrábané lietadlá, ktoré by mohli čerpať výhody z voľného obehu v rámci Únie. Preto by organizácie zapojené do projektovania takýchto lietadiel mali mať možnosť požiadať Komisiu, aby rozhodla, že požiadavky Únie týkajúce sa projektovania, výroby a údržby lietadiel sa uplatňujú na nové typy lietadiel, ktoré majú takéto organizácie uviesť na trh.
- (5) Nebolo by vhodné, aby všetky letiská podliehali spoločným predpisom. Letiská, ktoré nie sú otvorené pre širokú verejnosť a letiská používané najmä na rekreačné lety alebo slúžiace na obchodnú leteckú dopravu inú než dopravu, ktorá je v súlade s letovými postupmi podľa prístrojov, a so vzletovou a pristávacou dráhou so spevneným povrchom, kratšou ako 800 metrov, by mali zostať pod regulačnou kontrolou členských štátov bez toho, aby iné členské štáty museli uznávať takúto vnútroštátnu úpravu podľa tohto nariadenia.
- (6) Na základe predchádzajúceho povolenia Komisie by členské štáty mali mať možnosť vyňať z ustanovení tohto nariadenia letiská s nízkym objemom letovej prevádzky za predpokladu, že dotknuté letiská napriek tomu spĺňajú minimálne spoločné bezpečnostné ciele stanovené v príslušných základných požiadavkách. Keď členský štát udelí takéto výnimky, mali by sa vzťahovať aj na vybavenie používané na dotknutom letisku, ako aj na poskytovateľov služieb pozemnej obsluhy a riadenia prevádzky na odbavovacej ploche, ktorí pôsobia na letiskách, ktoré sú vyňaté z uvedených ustanovení. Výnimky, ktoré členské štáty udelili letiskám pred nadobudnutím účinnosti tohto nariadenia, by mali ostať v platnosti, pričom by sa malo zabezpečiť sprístupnenie informácií o týchto výnimkách verejnosti.
- (7) Najmä s cieľom dosiahnuť bezpečnosť, interoperabilitu alebo zvýšenie efektívnosti môžu členské štáty považovať za vhodnejšie uplatňovať namiesto svojich vnútroštátnych právnych predpisov ustanovenia tohto nariadenia na štátne lietadlá, ako aj na manažment letovej prevádzky (ďalej len „ATM“) a letecké navigačné služby (ďalej len „ANS“), ktoré poskytuje armáda. Mala by sa im poskytnúť takáto možnosť. Komisii by sa mali udeliť vykonávacie právomoci potrebné na prijímanie rozhodnutí o takýchto žiadostiach. Členské štáty využívajúce túto možnosť by mali spolupracovať s Agentúrou Európskej únie pre bezpečnosť letectva (ďalej len „agentúra“), a to najmä poskytovaním všetkých informácií potrebných na potvrdenie súladu lietadiel a príslušných činností s príslušnými ustanoveniami tohto nariadenia.
- (8) Opatrenia prijaté v súlade s týmto nariadením vrátane delegovaných a vykonávacích aktov prijatých na jeho základe, ktoré sú zamerané na reguláciu civilného letectva v Únii, by mali byť zodpovedajúce a primerané povahe a rizikám spojeným s rôznymi typmi prevádzky a činností, na ktoré sa vzťahujú. Pokiaľ je to možné, mali by byť formulované spôsobom, ktorý sa zameriava na ciele, ktoré sa majú dosiahnuť, a zároveň umožňovať rôzne spôsoby plnenia uvedených cieľov. Tým by sa malo prispieť k nákladovo efektívnejšiemu dosiahnutiu požadovaných úrovní bezpečnosti a podporiť technické a prevádzkové inovácie. Mali by sa využiť uznávané normy a postupy odvetvia, v prípade ktorých sa preukázalo, že zaručujú súlad so základnými požiadavkami stanovenými v tomto nariadení.
- (9) Uplatňovanie náležitých zásad manažmentu bezpečnosti je podstatné pre neustále zvyšovanie bezpečnosti civilného letectva v Únii, predvídanie nových bezpečnostných rizík a čo najlepšie využitie obmedzených technických zdrojov. Preto je potrebné zriadiť spoločný rámec pre plánovanie a vykonávanie opatrení na zlepšenie

bezpečnosti. Na tieto účely by sa mal na úrovni Únie vypracovať európsky plán bezpečnosti letectva a európsky program bezpečnosti letectva. Každý členský štát by mal takisto vypracovať národný program bezpečnosti letectva v súlade s požiadavkami uvedenými v prílohe 19 k Chicagskému dohovoru. K uvedenému programu by mal byť pripojený plán opisujúci opatrenia, ktoré má členský štát prijať na zmiernenie zistených bezpečnostných rizík.

- (10) V súlade s ustanoveniami stanovenými v prílohe 19 k Chicagskému dohovoru majú členské štáty stanoviť prijateľnú úroveň bezpečnosti, pokiaľ ide o činnosti v oblasti letectva v rámci ich zodpovednosti. S cieľom pomôcť členským štátom pri plnení tejto požiadavky koordinovaným spôsobom by sa európskym plánom bezpečnosti letectva mala stanoviť prijateľná úroveň bezpečnosti na úrovni Únie v súvislosti s rôznymi kategóriami činností v oblasti letectva. Uvedená prijateľná úroveň bezpečnosti by nemala mať záväzný charakter, ale mala by vyjadrovať ambíciu Únie a členských štátov v oblasti bezpečnosti civilného letectva.
- (11) Chicagským dohovorom sa ustanovujú minimálne normy na zaistenie bezpečnosti civilného letectva a ochrany životného prostredia, ktorá s ňou súvisí. Základné požiadavky Únie a ďalšie predpisy stanovené v tomto nariadení na ich vykonávanie by mali zabezpečiť, aby si členské štáty jednotným spôsobom plnili povinnosti, ktoré im Chicagský dohovor ukladá, vrátane povinností voči tretím krajinám. Ak sa predpisy Únie líšia od minimálnych noriem zavedených Chicagským dohovorom, členské štáty by to mali zodpovedajúcim spôsobom oznámiť Medzinárodnej organizácii civilného letectva.
- (12) V súlade s normami a odporúčanými postupmi Chicagského dohovoru by sa mali stanoviť základné požiadavky na výrobky, súčasti, nenainštalované vybavenie leteckej techniky, ako aj na letiská a poskytovanie manažmentu letovej prevádzky (ATM) a leteckých navigačných služieb. Okrem toho by sa mali stanoviť aj základné požiadavky na osoby a organizácie, ktoré sa podieľajú na prevádzke lietadiel, prevádzke letísk a poskytovaní ATM/ANS, ako aj základné požiadavky na osoby a výrobky zapojené do výcviku a lekárskeho vyšetrení posádky a riadiacich letovej prevádzky
- (13) Základné požiadavky týkajúce sa environmentálnej kompatibility konštrukčného riešenia výrobkov leteckej techniky by sa mali vzťahovať na hluk aj emisie z lietadiel, a mali by umožniť Únii stanoviť podrobné technické normy, ktoré sú potrebné na ochranu životného prostredia a ľudského zdravia pred škodlivými účinkami leteckej prevádzky. Uvedené požiadavky by mali vychádzať z noriem a odporúčaných postupov stanovených Chicagským dohovorom.
- (14) Únia by mala takisto stanoviť základné požiadavky na bezpečné poskytovanie služieb pozemnej obsluhy.
- (15) Vzhľadom na rastúcu závislosť civilného letectva od moderných informačných a komunikačných technológií by sa mali stanoviť základné požiadavky na zaistenie bezpečnostnej ochrany informácií využívaných odvetvím civilného letectva.
- (16) Výrobkom, súčastiam a nenainštalovanému vybaveniu leteckej techniky, letiskám a ich vybaveniu, prevádzkovateľom lietadiel a letísk, systémom ATM/ANS a ich poskytovateľom, ako aj pilotom, riadiacim letovej prevádzky a osobám, výrobkom a organizáciám, ktoré sa podieľajú na ich výcviku a lekárskeho vyšetreniach, by sa malo vydať osvedčenie alebo preukaz spôsobilosti, ak sa zistí, že spĺňajú príslušné základné požiadavky alebo prípadne iné požiadavky stanovené v tomto nariadení alebo podľa

neho. Komisia by mala mať právomoc prijímať potrebné podrobné pravidlá pre vydávanie uvedených osvedčení a v prípade potreby vyhlásení, ktoré sa majú vykonať, pri zohľadnení cieľov nariadenia, ako aj povahy a rizika konkrétnej dotknutej činnosti.

- (17) Organizáciám zapojeným do projektovania a výroby výrobkov a súčastí leteckej techniky by sa malo umožniť predkladať vyhlásenia o súlade projektu výrobkov a súčastí s príslušnými normami odvetvia, pokiaľ sa tým zabezpečí prijateľná úroveň bezpečnosti. Táto možnosť by mala byť obmedzená na výrobky používané v ľahkom a športovom letaní a uplatňovaná za primeraných obmedzení a podmienok na zaistenie bezpečnosti.
- (18) Vzhľadom na to, že bezpilotné lietadlá sú prevádzkované vo vzdušnom priestore spolu s tradičnými lietadlami, toto nariadenie by sa malo vzťahovať na takéto lietadlá bez ohľadu na ich prevádzkovú hmotnosť. Technológie pre bezpilotné lietadlá teraz umožňujú vykonávať širokú škálu možných činností, ktoré by mali podliehať pravidlám primeraným vzhľadom na riziko spojené s konkrétnou činnosťou alebo typom činností.
- (19) Pravidlá pre bezpilotné lietadlá by mali čo najviac prispievať k dodržiavaniu príslušných práv stanovených právnymi predpismi Únie, najmä práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa článku 7 Charty základných práv Európskej únie, ako aj práva na ochranu osobných údajov podľa článku 8 uvedenej charty a článku 16 Zmluvy o fungovaní Európskej únie („ZFEÚ“), upraveného v smernici Európskeho parlamentu a Rady 95/46/EHS z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov¹¹.
- (20) Pokiaľ ide o niektoré typy bezpilotných lietadiel, uplatňovanie ustanovení tohto nariadenia týkajúcich sa osvedčovania, dohľadu a presadzovania predpisov, ako aj ustanovení týkajúcich sa agentúry, nie je potrebné na dosiahnutie primeranej úrovne bezpečnosti. V takýchto prípadoch by sa mali uplatňovať mechanizmy dohľadu nad trhom stanovené v harmonizačných právnych predpisoch Únie o výrobkoch.
- (21) Na dosiahnutie cieľov tohto nariadenia by mali Komisia, agentúra a príslušné orgány členských štátov spolupracovať a spoločne využívať zdroje, a tak pôsobiť ako jednotný európsky systém bezpečnosti letectva.
- (22) Agentúra a príslušné vnútroštátne orgány by mali spolupracovať s cieľom lepšie odhaliť nebezpečnú situáciu a prijať vhodné nápravné opatrenia. Členské štáty by mali mať najmä možnosť presunúť si navzájom alebo na agentúru povinnosti podľa tohto nariadenia, ktoré sa týkajú osvedčovania, dohľadu a presadzovania predpisov, najmä ak je to potrebné na zvýšenie bezpečnosti alebo efektívnejšie využívanie zdrojov. Takisto je potrebné od prípadu k prípadu podporiť členské štáty pri vykonávaní uvedených úloh, a to najmä kooperatívneho a cezhraničného dohľadu, vytvorením účinného rámca pre združovanie a spoločné využívanie leteckých inšpektorov a iných špecialistov s príslušnými odbornými znalosťami.
- (23) Mal by sa zriadiť núdzový mechanizmus dohľadu, ktorý by aktivovala Komisia v prípade, že overené dôkazy poukazujú na závažnú a pretrvávajúcu neschopnosť členského štátu efektívne zabezpečovať niektoré alebo všetky úlohy osvedčovania, dohľadu a presadzovania predpisov podľa tohto nariadenia. Preto v prípade, že takáto situácia ohrozuje bezpečnosť a príslušný členský štát ju primeraným spôsobom

¹¹

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/EHS z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov, Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31.

nevyrieši, by mala agentúra mať možnosť dočasne vykonávať zodpovednosť za dotknuté úlohy.

- (24) S cieľom dosiahnuť hlavné ciele tohto nariadenia, ako aj ciele týkajúce sa voľného pohybu tovaru, osôb, služieb a kapitálu, osvedčenia vydané a vyhlásenia predložené v súlade s týmto nariadením a delegovanými a vykonávacími aktmi prijatými na jeho základe by mali byť platné vo všetkých členských štátoch bez ďalších požiadaviek alebo hodnotenia.
- (25) Pri vydávaní osvedčení podľa tohto nariadenia môže byť potrebné zohľadniť osvedčenia alebo iné relevantné dokumenty potvrdzujúce zhodu, vystavené v súlade s právnymi predpismi tretích krajín. K tomu by sa malo pristúpiť v prípade, že sa tak stanovuje v príslušných medzinárodných dohodách uzavretých medzi Úniou a tretími krajinami alebo v delegovaných aktoch prijatých Komisiou podľa tohto nariadenia, a to v súlade s uvedenými dohodami alebo delegovanými aktmi.
- (26) Vzhľadom na pravidlá o uznávaní osvedčení a iných relevantných dokumentov potvrdzujúcich zhodu vydaných v súlade s právnymi predpismi tretích krajín, ktoré sú stanovené v tomto nariadení, by mali byť všetky medzinárodné dohody uzatvorené medzi členským štátom a treťou krajinou vypovedané alebo upravené, ak takéto dohody nie sú zlučiteľné s uvedenými pravidlami.
- (27) Mal by sa poskytnúť určitý stupeň flexibility s ohľadom na uplatňovanie pravidiel stanovených v tomto nariadení alebo prijatých na jeho základe, aby sa členským štátom umožnilo prijať potrebné opatrenia s cieľom okamžite reagovať na problémy týkajúce sa bezpečnosti civilného letectva alebo udeliť výnimky v prípade určitých naliehavých nepredvídateľných okolností alebo naliehavých prevádzkových potrieb, po splnení primeraných podmienok na účely zabezpečenia najmä proporcionality, objektívnej kontroly a transparentnosti. Z dôvodov proporcionality by agentúra a Komisia mali posudzovať iba dotknuté opatrenia alebo výnimky s cieľom vydať odporúčanie alebo prijať rozhodnutie, ak ich trvanie presahuje obdobie jednej leteckej sezóny, teda osem mesiacov, bez toho, aby boli dotknuté právomoci Komisie podľa článku 258 ZFEÚ. Ak je agentúra príslušným orgánom v súvislosti s vydávaním niektorých osvedčení v súlade s týmto nariadením, mala by byť takisto oprávnená udeľovať takéto výnimky, a to v rovnakých situáciách a za rovnakých podmienok ako tie, ktoré sa uplatňujú v súvislosti s členskými štátmi. V tejto súvislosti by sa mali prijať aj ustanovenia týkajúce sa prípadných zmien príslušných pravidiel stanovených v delegovaných alebo vykonávacích aktoch prijatých na základe tohto nariadenia, a to najmä s cieľom umožniť iné prostriedky preukázania zhody a zároveň zabezpečiť prijateľnú úroveň bezpečnosti civilného letectva v Únii.
- (28) S cieľom zabezpečiť riadne uplatňovanie tohto nariadenia a so zreteľom na potrebu identifikovať, posúdiť a zmierniť riziká pre bezpečnosť civilného letectva, Komisia, agentúra a príslušné vnútroštátne orgány by si mali vymieňať všetky informácie, ktoré majú k dispozícii v súvislosti s uplatňovaním tohto nariadenia. Na tieto účely by agentúra mala mať možnosť zriadiť štruktúrovanú spoluprácu pri zhromažďovaní, výmene a analýze príslušných informácií súvisiacich s bezpečnosťou. Na tieto účely by sa malo umožniť uzatváranie potrebných administratívnych dohôd.
- (29) S cieľom uľahčiť výmenu informácií medzi členskými štátmi, Komisiou a agentúrou vrátane údajov, ktoré majú význam pre osvedčovanie, dohľad a činnosti presadzovania predpisov, by mala agentúra vytvoriť a spravovať elektronický register takýchto informácií v spolupráci s členskými štátmi a Komisiou.

- (30) Na spracúvanie osobných údajov pri uplatňovaní tohto nariadenia sa vzťahuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/EHS. Podľa uvedenej smernice môžu členské štáty stanoviť výnimky a obmedzenia vo vzťahu k niektorým právam a povinnostiam stanoveným v danej smernici, a to aj pokiaľ ide o spracovanie lekárskeho údajov a údajov o zdravotnom stave. Spracovanie osobných údajov a najmä lekárskeho údajov a údajov o zdravotnom stave v rámci registra podľa článku 63 tohto nariadenia je potrebné na zaistenie účinnej spolupráce medzi členskými štátmi pri osvedčovaní zdravotnej spôsobilosti pilotov a dohľade nad ňou. Výmena osobných údajov by mala podliehať prísny podmienkam a mala by byť obmedzená na to, čo je absolútne nevyhnutné na dosiahnutie cieľov tohto nariadenia. Vzhľadom na uvedené by zásady stanovené v smernici 95/46/EHS mali byť v prípade potreby v tomto nariadení doplnené alebo objasnené.
- (31) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001¹², a najmä jeho ustanovenia týkajúce sa dôverného charakteru a bezpečnosti spracovania, sa uplatňujú na spracovávanie osobných údajov agentúrou pri plnení jej úloh podľa tohto nariadenia a konkrétnejšie na správu registra podľa článku 63 tohto nariadenia. Vzhľadom na uvedené by zásady stanovené v nariadení (ES) č. 45/2001 mali byť v prípade potreby v tomto nariadení doplnené alebo objasnené.
- (32) Agentúra bola zriadená nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1592/2002¹³ v rámci existujúcej inštitucionálnej štruktúry a rovnováhy právomocí, je nezávislá vo vzťahu k technickým záležitostiam a je právne, administratívne a finančne nezávislá. Agentúre sa zverili ďalšie právomoci v súlade s nariadením (ES) č. 216/2008. Mali by sa vykonať niektoré zmeny v jej štruktúre a fungovaní, aby bola lepšie pripravená na nové úlohy, ktoré jej zveruje toto nariadenie.
- (33) V rámci inštitucionálneho systému Únie sú za vykonávanie práva Únie v prvom rade zodpovedné členské štáty. Úlohy osvedčovania, dohľadu a presadzovania predpisov požadované týmto nariadením a delegovanými a vykonávacími aktmi prijatými na jeho základe by preto mal v zásade vykonávať na vnútroštátnej úrovni jeden alebo viac príslušných orgánov členských štátov. V určitých jasne vymedzených prípadoch by však aj agentúra mala byť oprávnená vykonávať uvedené úlohy podľa tohto nariadenia. V uvedených prípadoch by mala mať agentúra možnosť prijímať potrebné opatrenia súvisiace s prevádzkou lietadiel, kvalifikáciou posádky alebo využívaním lietadiel tretích krajín, ak sa tak najlepšie zaručí jednotnosť a uľahčí fungovanie vnútorného trhu.
- (34) Agentúra by mala Komisii poskytovať technické odborné znalosti pri príprave potrebných právnych predpisov a prípadne pomáhať členským štátom a odvetviu pri ich vykonávaní. Mala by byť schopná vydávať certifikačné špecifikácie a poradenský materiál a robiť technické nálezy a vydávať požadované osvedčenia alebo evidovať vyhlásenia.
- (35) Globálne navigačné satelitné systémy, a najmä úniový program Galileo, budú zohrávať kľúčovú úlohu pri implementácii európskeho systému riadenia letovej

¹² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi Spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov (Ú. v. ES L 8, 12.1.2001, s. 1).

¹³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1592/2002 z 15. júla 2002 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva a zriadení Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva (Ú. v. ES L 240, 7.9.2002, s. 1).

prevádzky. V tomto ohľade by mala mať agentúra právomoc vypracovať potrebné technické špecifikácie a osvedčovať organizácie poskytujúce celoeurópske služby ATM/ANS s cieľom zabezpečiť vysokú a jednotnú úroveň bezpečnosti, interoperabilitu a prevádzkovú efektívnosť.

- (36) Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2111/2005¹⁴ sa ukladá agentúre povinnosť oznamovať všetky informácie, ktoré by mohli byť relevantné pre aktualizáciu zoznamu leteckých dopravcov, ktorí z bezpečnostných dôvodov podliehajú zákazu vykonávania leteckej dopravy v Únii. Agentúra by mala takisto pomáhať Komisii pri vykonávaní nariadenia (ES) č. 2111/2005 vykonávaním potrebných hodnotení prevádzkovateľov z tretích krajín a orgánov zodpovedných za dohľad nad nimi, a mala by Komisii poskytovať príslušné odporúčania.
- (37) V záujme zabezpečenia súladu s týmto nariadením by malo byť možné ukladať pokuty alebo pravidelné penále, prípadne obidvoje, držiteľom osvedčení vydaných agentúrou a podnikom, ktoré agentúre predložili vyhlásenia, ak porušujú pravidlá, ktoré sa na nich vzťahujú podľa tohto nariadenia. Takéto pokuty a pravidelné penále by mala ukladať Komisia konajúc na základe odporúčania agentúry. V tomto ohľade by mala Komisia v závislosti od okolností každého jednotlivého prípadu reagovať na takéto porušenia primeraným a náležitým spôsobom pri zohľadnení iných možných opatrení ako napríklad odňatie osvedčenia.
- (38) S cieľom prispieť k jednotnému uplatňovaniu tohto nariadenia by mala mať agentúra právomoc monitorovať takéto uplatňovanie členskými štátmi, a to aj prostredníctvom vykonávania inšpekcií.
- (39) Na základe svojich technických odborných znalostí by agentúra mala pomáhať Komisii pri tvorbe výskumnej politiky a vykonávaní výskumných programov Únie. Malo by byť povolené vykonávať výskum, ktorý je bezodkladne potrebný, a zapojiť sa do výskumných projektov ad hoc na základe rámcového programu Únie pre výskum a inováciu alebo iných súkromných alebo verejných programov financovania Únie alebo mimo Únie.
- (40) So zreteľom na existujúcu prepojenosť medzi bezpečnosťou a bezpečnostnou ochranou v civilnom letectve by sa agentúra mala zúčastňovať na spolupráci v oblasti bezpečnostnej ochrany letectva vrátane kybernetickej bezpečnosti. Svojimi odbornými znalosťami by mala prispieť k vykonávaniu pravidiel Únie v tejto oblasti Komisiou a členskými štátmi.
- (41) Agentúra by mala na požiadanie pomáhať členským štátom a Komisii v oblasti medzinárodných vzťahov týkajúcich sa záležitostí, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, najmä pokiaľ ide o harmonizáciu pravidiel a vzájomného uznávania osvedčení. Mala by byť oprávnená nadväzovať vhodné vzťahy prostredníctvom pracovných dohôd s orgánmi tretích krajín a medzinárodnými organizáciami príslušnými v záležitostiach, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, a to na základe predchádzajúceho súhlasu Komisie. S cieľom podporovať bezpečnosť na celom svete a vzhľadom na vysoké štandardy uplatňované v Únii by agentúra mala mať možnosť zapojiť sa v rámci svojich právomocí do projektov ad hoc s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami v oblasti technickej spolupráce, výskumu a pomoci.

¹⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2111/2005 zo 14. decembra 2005 o vytvorení zoznamu Spoločenstva týkajúceho sa leteckých dopravcov, ktorí podliehajú zákazu vykonávania leteckej dopravy v rámci Spoločenstva, a o informovaní cestujúcich v leteckej doprave o totožnosti prevádzkujúceho leteckého dopravcu (Ú. v. EÚ L 344, 27.12.2005, s. 15).

Agentúra by takisto mala pomáhať Komisii pri vykonávaní právnych predpisov Únie v iných technických oblastiach regulácie civilného letectva, ako je bezpečnostná ochrana alebo jednotné európske nebo, v ktorých má agentúra príslušné odborné znalosti.

- (42) S cieľom podporovať najlepšie postupy a jednotné vykonávanie právnych predpisov Únie v oblasti bezpečnosti letectva môže agentúra poskytovať odbornú prípravu.
- (43) Agentúra by mala byť riadená a prevádzkovaná v súlade so zásadami spoločného vyhlásenia Európskeho parlamentu, Rady a Európskej komisie o decentralizovaných agentúrach z 19. júla 2012.
- (44) Členské štáty a Komisia by mali mať zastúpenie v správnej rade agentúry, aby mohli účinne kontrolovať jej činnosť. Uvedenej správnej rade by sa mali zveriť právomoci potrebné predovšetkým na vymenovanie výkonného riaditeľa a prijatie konsolidovanej výročnej správy o činnosti, plánu práce, ročného rozpočtu a rozpočtových pravidiel agentúry.
- (45) V záujme transparentnosti by zainteresované strany mali mať v správnej rade agentúry status pozorovateľa.
- (46) V záujme riadneho plnenia úloh by správnej rade mala pomáhať výkonná rada, ktorá by mala predovšetkým pripravovať rozhodnutia správnej rady a radiť výkonnému riaditeľovi agentúry pri vykonávaní uvedených rozhodnutí.
- (47) Verejný záujem si vyžaduje, aby agentúra pri svojej činnosti v oblasti bezpečnosti vychádzala výhradne z nezávislých odborných posudkov a aby pritom dôsledne uplatňovala toto nariadenie a delegované a vykonávacie akty prijaté na jeho základe. Na tieto účely by mal rozhodnutia agentúry v oblasti bezpečnosti prijímať jej výkonný riaditeľ, ktorý by mal disponovať vysokým stupňom flexibility pri využívaní poradenstva a organizovaní vnútorného chodu agentúry.
- (48) Je potrebné zabezpečiť, aby strany, ktorých sa rozhodnutia agentúry týkajú, mohli uplatniť potrebné opravné prostriedky spôsobom, ktorý zodpovedá špecifickej povahe letectva. Preto by sa mal zaviesť vhodný odvolací mechanizmus, aby proti rozhodnutiam agentúry bolo možné podať odvolanie prostredníctvom špecializovanej odvolacej rady, ktorej rozhodnutia môžu byť predmetom konania na Súdnom dvore Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) v súlade so ZFEÚ.
- (49) Všetky rozhodnutia prijaté Komisiou podľa tohto nariadenia sú predmetom preskúmania Súdny dvorom v súlade so ZFEÚ. Súdny dvor by mal v súlade s článkom 261 ZFEÚ disponovať neobmedzenou právomocou vo vzťahu k rozhodnutiam, ktorými Komisia ukladá pokuty alebo pravidelné penále.
- (50) Ak agentúra vypracuje návrh pravidiel všeobecnej povahy, ktoré majú vykonávať vnútroštátne orgány, mala by sa poradiť s členskými štátmi. V prípade, že uvedené pravidlá by mohli mať značné sociálne dôsledky, agentúra by sa pri príprave príslušných návrhov pravidiel mala náležite poradiť so zainteresovanými stranami vrátane sociálnych partnerov Únie.
- (51) S cieľom účinne vykonávať svoje úlohy podľa tohto nariadenia by agentúra mala spolupracovať podľa potreby s ostatnými inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie v oblastiach, kde ich činnosti majú vplyv na technické aspekty civilného letectva. Agentúra by mala predovšetkým spolupracovať s Európskou chemickou agentúrou (ECHA) pri výmene informácií o bezpečnosti chemických látok, ich vplyve na bezpečnosť letectva a o súvisiacich vedeckých a technických aspektoch. Ak sú

potrebné konzultácie týkajúce sa vojenských aspektov, agentúra by mala do nich zapojiť Európsku obrannú agentúru.

- (52) Je potrebné, aby sa verejnosti poskytli primerané informácie o úrovni bezpečnosti civilného letectva a ochrany životného prostredia, ktorá s ňou súvisí, berúc do úvahy nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 a príslušné vnútroštátne právne predpisy.
- (53) V záujme zaručenia úplnej samostatnosti a nezávislosti agentúry by sa jej mal prideliť samostatný rozpočet, ktorý by bol v zásade financovaný z príspevkov Únie, ako aj z poplatkov a platieb od používateľov európskeho systému bezpečnosti letectva. Žiadny finančný príspevok, ktorý agentúre poskytnú členské štáty, tretie krajiny alebo iné subjekty či osoby, by nemal ohroziť jej nezávislosť a nestrannosť. Pokiaľ ide o príspevok Únie a akékoľvek ďalšie dotácie, ktoré možno hrať zo všeobecného rozpočtu Európskej únie, mal by sa uplatňovať rozpočtový postup Únie a Európsky dvor audítorov by mal vykonávať audit účtov. Aby sa agentúra mohla zúčastňovať na všetkých relevantných budúcich projektoch, mala by mať možnosť získavať granty. Príjmy agentúry by mali zahŕňať platby zaplatené v súlade s nariadením (EÚ) č. XXXX/XXXX o implementácii jednotného európskeho neba podľa zásady „používateľ platí“.
- (54) S cieľom zabezpečiť, aby agentúra mohla efektívne a včas reagovať na dopyt po činnostiach, ktoré vykonáva, najmä pokiaľ ide o osvedčovanie a činnosti súvisiace s možným prenosom zodpovednosti z členských štátov a pri dodržiavaní riadneho finančného hospodárenia, v pláne pracovných miest by sa mali zohľadniť zdroje potrebné na efektívne a včasné uspokojenie dopytu po osvedčovaní a iných službách agentúry vrátane tých, ktoré vyplývajú z prenosu zodpovednosti v súlade s článkami 53, 54 a 55. Na tieto účely by sa mal stanoviť súbor ukazovateľov na meranie pracovného zaťaženia agentúry a efektívnosti vo vzťahu k činnostiam financovaným poplatkami a platbami. Vzhľadom na uvedené ukazovatele by agentúra mala prispôbiť svoje personálne plánovanie a riadenie zdrojov súvisiace s poplatkami a platbami, aby mohla primerane reagovať na tento dopyt a na prípadné výkyvy príjmov z poplatkov a platieb.
- (55) Je potrebné zaviesť primerané opatrenia na zabezpečenie nevyhnutnej ochrany citlivých informácií týkajúcich sa bezpečnosti.
- (56) Poplatky a platby vyberané agentúrou by mali byť stanovené transparentným, spravodlivým, nediskriminačným a jednotným spôsobom. Nemali by ohrozovať konkurencieschopnosť dotknutého odvetvia Únie. Okrem toho by mali spočívať na základoch, ktoré náležite zohľadňujú schopnosť právnických alebo fyzických osôb dotknutých platením, najmä pokiaľ ide o malé a stredné podniky.
- (57) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky na vykonávanie tohto nariadenia by sa mali Komisii zveriť vykonávacie právomoci. Dané právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011¹⁵.
- (58) Komisia by mala prijať okamžite uplatniteľné vykonávacie akty, ak si to vyžadujú závažné naliehavé dôvody, a to v riadne odôvodnených prípadoch týkajúcich sa

¹⁵

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

výnimiek z ustanovení tohto nariadenia, núdzového mechanizmu dohľadu, nápravných opatrení a bezpečnostných opatrení.

- (59) S cieľom zohľadniť technické, vedecké, prevádzkové alebo bezpečnostné potreby a na tento účel zmeniť alebo doplniť ustanovenia o letovej spôsobilosti, ochrane životného prostredia, posádke, letovej prevádzke, letiskách, ATM/ANS, riadiacich letovej prevádzky, prevádzkovateľoch z tretej krajiny, bezpilotných lietadlách, dohľade a presadzovaní predpisov, ustanovenia o flexibilitě, pokutách a pravidelných penále, o poplatkoch a platbách, ako aj požiadavky stanovené v prílohách k tomuto nariadeniu, by sa na Komisiu mala delegovať právomoc prijímať akty v súlade s článkom 290 ZFEÚ. Je osobitne dôležité, aby Komisia počas prípravných prác uskutočnila príslušné konzultácie, a to aj na úrovni odborníkov. Pri príprave a vypracúvaní delegovaných aktov by Komisia mala zabezpečiť, aby sa príslušné dokumenty súčasne, vo vhodnom čase a vhodným spôsobom postúpili Európskemu parlamentu a Rade.
- (60) Zapojením európskych tretích krajín by sa malo zabezpečiť zlepšenie bezpečnosti civilného letectva v celej Európe. Tie krajiny, ktoré s Úniou uzavreli medzinárodné dohody o prijatí a uplatňovaní *acquis* Únie v oblasti, na ktorú sa vzťahuje toto nariadenie, by sa mali zapojiť do práce agentúry v súlade s podmienkami stanovenými v rámci uvedených dohôd.
- (61) Týmto nariadením sa stanovujú spoločné pravidlá v oblasti civilného letectva a potvrdzuje sa zriadenie agentúry. Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008¹⁶ by sa preto malo zrušiť.
- (62) Zmeny, ktoré prinieslo toto nariadenie, majú vplyv na vykonávanie iných právnych predpisov Únie. Preto by sa mali zodpovedajúcim spôsobom zmeniť nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008¹⁷, nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 996/2010¹⁸ a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 376/2014¹⁹.
- (63) Nariadenie (ES) č. 1008/2008 by sa malo zmeniť s cieľom zohľadniť možnosť zavedenú týmto nariadením, v rámci ktorej sa agentúra môže stať príslušným orgánom na vydávanie osvedčení leteckého prevádzkovateľa a dohľad nad nimi. Navyše vzhľadom na rastúci význam leteckých dopravcov s prevádzkovými základňami v niekoľkých členských štátoch, v dôsledku čoho už príslušný orgán pre prevádzkové licencie a príslušný orgán pre osvedčenia leteckého prevádzkovateľa nemusia byť nevyhnutne totožné, je potrebné posilniť účinný dohľad nad uvedenými leteckými dopravcami. Nariadenie (ES) č. 1008/2008 by sa preto malo zmeniť, aby sa zaistila úzka spolupráca medzi orgánmi zodpovednými za dohľad v súvislosti s osvedčením leteckého prevádzkovateľa, resp. prevádzkovou licenciou.

¹⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 z 20. februára 2008 o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva a o zriadení Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva (Ú. v. EÚ L 79, 19.3.2008, s. 1).

¹⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 z 24. septembra 2008 o spoločných pravidlách prevádzky leteckých dopravných služieb v Spoločenstve (Ú. v. EÚ L 293, 31.10.2008, s. 3).

¹⁸ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 996/2010 z 20. októbra 2010 o vyšetrovaní a prevencii nehôd a incidentov v civilnom letectve a o zrušení smernice 94/56/ES (Ú. v. EÚ L 295, 12.11.2010, s. 35).

¹⁹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 376/2014 z 3. apríla 2014 o ohlasovaní udalostí, ich analýze a na ne nadväzujúcich opatreniach v civilnom letectve, ktorým sa mení nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 996/2010 a ktorým sa zrušuje smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/42/ES a nariadenia Komisie (ES) č. 1321/2007 a (ES) č. 1330/2007 (Ú. v. EÚ L 122, 24.4.2014, s. 18.).

- (64) Keďže ciele tohto nariadenia, a to ustanovenie a zachovávanie vysokej a jednotnej úrovne bezpečnosti civilného letectva a zároveň zaručenie vysokej a jednotnej úrovne ochrany životného prostredia, nemožno uspokojivo dosiahnuť členskými štátmi z dôvodu prevažne nadnárodnej povahy letectva a jeho zložitosti, avšak z dôvodu celoúijného rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 ZEÚ. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku toto nariadenie neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov,

PRIJALI TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA I

ZÁSADY

Článok 1

Predmet úpravy a ciele

1. Základným cieľom tohto nariadenia je vybudovať a zachovať vysokú a jednotnú úroveň bezpečnosti civilného letectva v Únii a zároveň zabezpečiť vysokú a jednotnú úroveň ochrany životného prostredia.
2. Cieľom tohto nariadenia je ďalej:
 - a) prispieť k širšej politike Únie v oblasti letectva a k zvýšeniu celkovej výkonnosti odvetvia civilného letectva;
 - b) uľahčiť v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, voľný pohyb tovaru, osôb, služieb a kapitálu, zabezpečiť rovnaké podmienky pre všetky subjekty vnútorného trhu leteckej dopravy a zlepšenie konkurencieschopnosti odvetvia letectva v Únii;
 - c) podporovať nákladovú efektívnosť a účinnosť regulačných a certifikačných procesov, ako aj optimálne využívanie zdrojov na vnútroštátnej úrovni a na úrovni Únie;
 - d) prispieť v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, k vybudovaniu a zachovávaniu vysokej a jednotnej úrovne bezpečnostnej ochrany civilného letectva;
 - e) pomáhať členským štátom pri plnení ich záväzkov vyplývajúcich z Chicagského dohovoru zabezpečením spoločného výkladu a jednotného vykonávania jeho ustanovení;
 - f) podporovať na celom svete stanoviská Únie, ktoré sa týkajú noriem a pravidiel v oblasti civilného letectva nadväzovaním vhodnej spolupráce s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami;
 - g) podporovať výskum a inovácie, okrem iného v rámci regulačných a certifikačných procesov;
 - h) podporovať v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, technickú a operačnú interoperabilitu.
3. Ciele uvedené v odsekoch 1 a 2 sa okrem iného dosahujú:
 - a) vypracovaním, prijatím a jednotným uplatňovaním všetkých potrebných aktov;

- b) zabezpečením platnosti vyhlásení a osvedčení vydaných v súlade s týmto nariadením a jeho delegovanými a vykonávacími aktmi v celej Únii, a to bez akýchkoľvek ďalších požiadaviek;
- c) vypracovaním podrobných technických noriem so zapojením normalizačných a iných orgánov odvetvia na ich prípadné použitie ako prostriedkov preukázania zhody s týmto nariadením a vykonávacími a delegovanými aktmi prijatými na jeho základe;
- d) zriadením nezávislej Agentúry Európskej únie pre bezpečnosť letectva (ďalej len „agentúra“);
- e) jednotným vykonávaním všetkých potrebných aktov príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a agentúrou v rámci ich príslušných oblastí zodpovednosti;
- f) zhromažďovaním, analýzou a výmenou informácií s cieľom poskytnúť informácie pre rozhodovanie založené na dôkazoch;
- g) realizáciou informačných a propagačných iniciatív vrátane odbornej prípravy, komunikácie a šírenia relevantných bezpečnostných informácií.

Článok 2

Rozsah pôsobnosti

1. Toto nariadenie sa vzťahuje na:
 - a) projektovanie a výrobu lietadiel fyzickou alebo právnickou osobou pod dohľadom agentúry alebo členského štátu;
 - b) projektovanie, výrobu, údržbu a prevádzku lietadiel, ako aj súvisiacich výrobkov, súčastí a nenainštalovaného vybavenia, ak je lietadlo:
 - i) registrované v členskom štáte okrem prípadu a v rozsahu, v akom členský štát preniesol svoje povinnosti podľa Chicagského dohovoru na tretiu krajinu a lietadlo prevádzkuje prevádzkovateľ z tretej krajiny;
 - ii) registrované v tretej krajine a používané prevádzkovateľom, ktorý je usadený, má bydlisko alebo hlavné miesto podnikania na území, na ktorom sa uplatňujú zmluvy;
 - c) prevádzku lietadiel prevádzkovateľom z tretej krajiny v smere do vzdušného priestoru jednotného európskeho neba, v ňom alebo z neho;
 - d) projektovanie, výrobu, údržbu a prevádzku vybavenia letiska používaného alebo určeného na použitie na letiskách uvedených v písmene e) a na poskytovanie služieb pozemnej obsluhy a služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche na týchto letiskách;
 - e) projektovanie, údržbu a prevádzku letísk umiestnených na území, na ktoré sa vzťahujú zmluvy, a ktoré:
 - i) sú otvorené na verejné používanie,
 - ii) slúžia na obchodnú leteckú dopravu,
 - iii) slúžia na prevádzku s využitím postupov priblíženia alebo odletu podľa prístrojov a
 - iv) majú vzletovú a pristávaciu dráhu so spevneným povrchom dĺžky 800 metrov alebo viac, alebo obsluhujú výlučne vrtuľníky.

- f) bez toho, aby boli dotknuté právne predpisy Únie a vnútroštátne právne predpisy v oblasti životného prostredia a územného plánovania, na ochranu okolia letísk uvedených v písmene e);
 - g) poskytovanie manažmentu letovej prevádzky a leteckých navigačných služieb (ďalej len „ATM/ANS“) v rámci vzdušného priestoru jednotného európskeho neba, ako aj na projektovanie, výrobu, údržbu a prevádzku systémov a komponentov používaných pri poskytovaní týchto ATM/ANS;
 - h) projektovanie, výrobu, údržbu a prevádzku bezpilotných lietadiel, ich motorov, vrtúl, súčastí a nenainštalovaného vybavenia, ako aj zariadení na diaľkové ovládanie bezpilotných lietadiel, ak takéto lietadlo používa v rámci vzdušného priestoru jednotného európskeho neba prevádzkovateľ so sídlom alebo bydliskom na území, na ktoré sa vzťahujú zmluvy.
2. Toto nariadenie sa vzťahuje aj na pracovníkov a organizácie zapojené do činností uvedených v odseku 1.
3. Toto nariadenie sa neuplatňuje na:
- a) štátne lietadlá a ich výrobky, súčasti a nenainštalované vybavenie ani na pracovníkov a organizácie zapojené do činností a služieb, ktoré vykonávajú štátne lietadlá;
 - b) letiská alebo ich súčasti, ako aj vybavenie, pracovníkov a organizácie, ktoré riadi a prevádzkuje armáda;
 - c) ATM/ANS vrátane systémov a komponentov, pracovníkov a organizácií, ktoré zabezpečuje alebo sprístupňuje armáda;
 - d) projektovanie, výrobu, údržbu a prevádzku lietadiel, ktorých činnosť predstavuje malé riziko pre bezpečnosť letectva, ako sa uvádza v prílohe I, ako aj na pracovníkov a organizácie, ktoré sa na týchto činnostiach podieľajú.
- Pokiaľ ide o písmeno a), členské štáty zabezpečia, aby sa činnosti a služby, ktoré poskytujú štátne lietadlá uvedené v uvedenom písmene, vykonávali s patričným zreteľom na ciele tohto nariadenia. Členské štáty takisto zabezpečia, aby štátne lietadlá boli v prípade potreby oddelené od ostatných lietadiel.
- Pokiaľ ide o písmeno d), Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 117, aby, ak je to potrebné vzhľadom na technický alebo prevádzkový vývoj, a to najmä zavedenie nových výrobných techník alebo nových technológií, a pokiaľ je to opodstatnené vzhľadom na nízke riziko, ktoré predstavuje prevádzka dotknutých lietadiel pre bezpečnosť letectva, upravila tieto kritériá stanovené v prílohe I:
- i) dátumy uvedené v písmene a) bode (i) uvedenej prílohy;
 - ii) hmotnostné a rýchlostné limity a limity objemu horúceho vzduchu uvedené v písmenách e), f), g), h), i), a j) uvedenej prílohy.
4. Organizácia zodpovedná za projektovanie typu lietadla môže požiadať Komisiu, aby rozhodla o uplatňovaní oddielu I kapitoly III na projektovanie, výrobu a údržbu daného typu lietadla a na pracovníkov a organizácie zapojené do uvedených činností, ak:
- a) daný typ lietadla spadá do rozsahu pôsobnosti písmen e), f), g), h), i) alebo j) prílohy I;
 - b) daný typ lietadla je určený na sériovú výrobu a

- c) projekt daného typu lietadla nebol schválený v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi členského štátu.

Komisia na základe uvedenej žiadosti a po porade s agentúrou a členským štátom, v ktorom má dotknutá organizácia svoje hlavné miesto podnikania, rozhodne, či sú splnené kritériá prvého pododseku. Uvedené rozhodnutie prijme prostredníctvom vykonávacieho aktu, ktorý sa prijme v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 116 ods. 2 a uverejní sa v *Úradnom vestníku Európskej únie*. Agentúra uvedené rozhodnutie zaradí aj do registra uvedeného v článku 63.

Od dátumu stanoveného v uvedenom vykonávacom rozhodnutí Komisie musia projektovanie, výrobu a údržbu lietadiel príslušného typu, ako aj pracovníkov a organizácie zapojené do uvedených činností upravovať výlučne ustanovenia oddielu I kapitoly III a delegovaných a vykonávacích aktov prijatých na základe uvedených ustanovení. V danom prípade sa ustanovenia kapitoly IV a kapitoly V týkajúce sa uplatňovania ustanovení oddielu I kapitoly III vzťahujú aj na príslušný typ lietadla.

5. Bez toho, aby bol dotknutý článok 8 nariadenia (EÚ) č. XXX/XXXX o implementácii jednotného európskeho neba (prepracované znenie), členské štáty musia zabezpečiť, aby vojenské zariadenia uvedené v odseku 3 písm. b) tohto článku, ktoré sú prístupné pre všeobecnú letovú prevádzku, a ATM/ANS uvedené v odseku 3 písm. c) tohto článku, ktoré poskytuje alebo sprístupňuje armáda pre všeobecnú letovú prevádzku, poskytovali úroveň bezpečnosti rovnocennú s úrovňou vyplývajúcou z uplatňovania základných požiadaviek stanovených v prílohách VII a VIII tohto nariadenia.
6. Členské štáty sa môžu rozhodnúť uplatňovať ustanovenia ktoréhokoľvek z oddielov I, II, III, V, VI alebo VII kapitoly III na niektoré alebo všetky činnosti uvedené v odseku 3 písm. a) a c) tohto článku a na pracovníkov a organizácie zapojené do týchto činností.

V uvedenom prípade dotknutý členský štát informuje Komisiu a agentúru o svojom zámere. Uvedené oznámenie musí obsahovať všetky príslušné informácie, a najmä:

- a) oddiel alebo oddiely, ktoré zamýšľa uplatňovať;
- b) dotknuté činnosti, pracovníkov a organizácie;
- c) dôvody zamýšľaného rozhodnutia a
- d) dátum začatia uplatňovania zamýšľaného rozhodnutia.

Komisia po porade s agentúrou rozhodne, či príslušné ustanovenia možno účinne uplatňovať a prípadne za akých okolností, vzhľadom na povahu dotknutých činností, pracovníkov a organizácií, ako aj na účel a obsah ustanovení oddielu alebo oddielov, ktoré jej boli oznámené. Rozhodnutie Komisie vo forme vykonávacieho aktu sa prijme v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 116 ods. 2 a uverejní sa v *Úradnom vestníku Európskej únie*. Agentúra zaradí uvedené rozhodnutie do registra uvedeného v článku 63.

Príslušný členský štát uplatňuje ustanovenia oddielu alebo oddielov oznámených Komisii iba po kladnom rozhodnutí Komisie a v prípade potreby po tom, ako zabezpečí splnenie podmienok pripojených k danému rozhodnutiu. V uvedenom prípade musia dotknuté činnosti, pracovníkov a organizácie od dátumu uvedeného v rozhodnutí členského štátu upravovať výlučne uvedené ustanovenia a ustanovenia delegovaných a vykonávacích aktov prijatých na ich základe. V uvedenom prípade sa uplatňujú aj ustanovenia kapitoly IV a kapitoly V týkajúce sa uplatňovania

ustanovení oddielu alebo oddielov oznámených v súvislosti s dotknutými činnosťami, pracovníkmi a organizáciami.

Komisia, agentúra a príslušné orgány dotknutého členského štátu spolupracujú na účely uplatňovania tohto odseku.

Členské štáty môžu rozhodnúť o zrušení svojich rozhodnutí prijatých podľa tohto odseku. V takomto prípade to dotknutý členský štát oznámi Komisii a agentúre. Uvedené oznámenie sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie* a agentúra ho zaradí do registra uvedeného v článku 63. Dotknutý členský štát poskytne primerané prechodné obdobie.

7. Členské štáty môžu rozhodnúť vyňať z ustanovení tohto nariadenia projektovanie, údržbu a prevádzku letiska a vybavenia, ktoré sa používa na tomto letisku, ak dané letisko neobsluhuje viac ako 10 000 cestujúcich ročne a neuskutoční viac ako 850 pohybov súvisiacich s nákladnou dopravou ročne, a za predpokladu, že táto výnimka neohrozí súlad so základnými požiadavkami uvedenými v článku 29.

V takomto prípade dotknutý členský štát odôvodneným podaním oznámi Komisii a agentúre svoj zámer prijať takéto rozhodnutie. Uvedené oznámenie musí obsahovať všetky príslušné informácie týkajúce sa zamýšľaného rozhodnutia.

Komisia rozhodne po porade s agentúrou, či sú splnené podmienky uvedené v prvom pododseku. Rozhodnutie Komisie vo forme vykonávacieho aktu sa prijme v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 116 ods. 2 a uverejní sa v *Úradnom vestníku Európskej únie*. Agentúra zaradí uvedené rozhodnutie do registra uvedeného v článku 63.

Dotknutý členský štát prijme zamýšľané rozhodnutie iba po kladnom rozhodnutí Komisie. V uvedenom prípade už nesmie byť od dátumu uvedeného v rozhodnutí členského štátu projektovanie, údržba a prevádzka dotknutého letiska, ako aj jeho vybavenie regulované ustanoveniami tohto nariadenia a delegovaných a vykonávacích aktov prijatých na ich základe.

Členské štáty každoročne preskúmajú údaje o objeme dopravy na letiskách, ktorým udelili výnimku podľa tohto odseku. Ak sa uvedeným preskúmaním preukáže, že počas troch po sebe nasledujúcich rokov jedno z uvedených letísk obsluhuje viac ako 10 000 cestujúcich ročne a vykoná viac ako 850 pohybov súvisiacich s nákladnou dopravou ročne, dotknutý členský štát zruší výnimku pre dané letisko. V takomto prípade náležite informuje Komisiu a agentúru. Rozhodnutie o zrušení výnimky sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie* a agentúra ho zaradí do registra uvedeného v článku 63.

Ustanoveniami tohto odseku nie sú dotknuté výnimky udelené členskými štátmi podľa článku 4 ods. 3 písm. b) nariadenia (ES) č. 216/2008. Rozhodnutia o uvedených výnimkách sa uverejnia v *Úradnom vestníku Európskej únie* a agentúra ich zaradí do registra uvedeného v článku 63.

Článok 3

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „dohľad“ je nepretržité overovanie prostredníctvom alebo v mene príslušného orgánu, či sa zachováva súlad s požiadavkami, na základe ktorých bolo vydané osvedčenie, alebo požiadavkami, v súvislosti s ktorými bolo podané vyhlásenie;
2. „Chicagský dohovor“ je Dohovor o medzinárodnom civilnom letectve a jeho prílohy, podpísaný v Chicagu 7. decembra 1944;
3. „výrobok“ je lietadlo, motor alebo vrtuľa;
4. „súčasť“ je akákoľvek časť lietadla okrem motora alebo vrtule;
5. „komponent ATM/ANS“ je akýkoľvek komponent vymedzený v článku 2 bode 19 nariadenia (EÚ) č. XXX/XXXX²⁰;
6. „osvedčovanie“ je potvrdenie v súlade s týmto nariadením v akejkoľvek forme a založené na primeranom posúdení, že organizácia alebo osoba, výrobok, súčasť, nenainštalované vybavenie, letisko, vybavenie letiska, systém ATM/ANS, komponent ATM/ANS alebo výcvikové zariadenia na simuláciu letu spĺňajú uplatniteľné požiadavky tohto nariadenia a delegovaných a vykonávacích aktov prijatých na jeho základe, prostredníctvom vydania osvedčenia potvrdzujúceho ich splnenie;
7. „vyhlásenie“ je akékoľvek písomné vyhlásenie podané v súlade s týmto nariadením na výhradnú zodpovednosť právnickej alebo fyzickej osoby, na ktorú sa vzťahuje toto nariadenie, ktorým sa potvrdzuje, že sú splnené uplatniteľné požiadavky tohto nariadenia a delegovaných a vykonávacích aktov prijatých na jeho základe týkajúce sa organizácie alebo osoby, výrobku, súčasti, nenainštalovaného vybavenia, vybavenia letiska, systému ATM/ANS alebo komponentu ATM/ANS;
8. „oprávnený subjekt“ je akreditovaná právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorej môže agentúra alebo príslušný vnútroštátny orgán prideliť niektoré úlohy osvedčovania alebo dohľadu podľa tohto nariadenia, a to pod ich kontrolou a v rámci ich zodpovednosti;
9. „osvedčenie“ je každé osvedčenie, schválenie, preukaz spôsobilosti, povolenie, potvrdenie alebo iný doklad vydaný ako výsledok osvedčovania potvrdzujúci súlad s uplatniteľnými požiadavkami;
10. „prevádzkovateľ“ je každá právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá prevádzkuje alebo ponúka prevádzku jedného alebo viacerých lietadiel alebo jedného alebo viacerých letísk;
11. „výcvikové zariadenie na simuláciu letu“ je každý typ zariadenia, ktoré na zemi simuluje podmienky letu vrátane letových simulátorov, letových výcvikových zariadení, zariadení na nácvik postupov letov a navigácie a základných zariadení na nácvik používania prístrojov;
12. „letisko“ je vymedzená plocha na pevnine alebo na vode, na upevnenej, upevnenej pobrežnej alebo plávajúcej konštrukcii, vrátane všetkých budov, zariadení a vybavenia, ktorá sa používa buď úplne alebo čiastočne na prílety, odlety a pozemné pohyby lietadiel;

²⁰

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady z [.....] o implementácii jednotného európskeho neba..... (Ú. v. EÚ, s. ...).

13. „vybavenie letiska“ je akékoľvek zariadenie, prístroj, príslušenstvo, softvér alebo vybavenie, ktoré sa používa alebo je určené na použitie s cieľom podporiť prevádzku lietadiel na letisku;
14. „odbavovacia plocha“ je vymedzená plocha letiska určená na umiestnenie lietadla na účely nastupovania alebo vystupovania cestujúcich a nakladania alebo vykladania pošty alebo nákladu, plnenie palivom, parkovanie alebo údržbu;
15. „služba riadenia prevádzky na odbavovacej ploche“ je služba poskytovaná na riadenie činností a pohybu lietadiel a vozidiel na odbavovacej ploche;
16. „ATM/ANS“ sú funkcie a služby manažmentu letovej prevádzky vymedzené v článku 2 bode 10 nariadenia (EÚ) č. XXX/XXXX, letecké navigačné služby vymedzené v článku 2 bode 4 uvedeného nariadenia vrátane funkcií a služieb riadenia siete uvedených v článku 17 uvedeného nariadenia a služby vytvárania a spracovania údajov, formátovania a dodávania údajov pre všeobecnú letovú prevádzku na účely leteckej navigácie rozhodujúcej z hľadiska bezpečnosti;
17. „systém ATM/ANS“ je akákoľvek kombinácia systémov podľa článku 2 bodu 33 nariadenia (EÚ) č. XXX/XXXX;
18. „riadiaci plán ATM“ je dokument uvedený v článku 2 bode 14 nariadenia (EÚ) č. XXX/XXXX;
19. „letová informačná služba“ je služba určená na poskytovanie rád a informácií užitočných na bezpečné a efektívne vykonávanie letov;
20. „všeobecná letová prevádzka“ sú všetky pohyby civilných lietadiel a štátnych lietadiel vykonávané v súlade s postupmi Medzinárodnej organizácie civilného letectva (ďalej len „ICAO“);
21. „medzinárodné normy a odporúčané postupy“ sú medzinárodné normy a odporúčané postupy, ktoré prijala ICAO v súlade s článkom 37 Chicagského dohovoru;
22. „pozemná obsluha“ sú všetky služby poskytované na letiskách, ktoré zahŕňajú činnosti súvisiace s bezpečnosťou v oblasti pozemnej administratívy a dozoru, odbavovania cestujúcich, odbavovania batožiny, odbavovania nákladu a pošty, obsluhy na odbavovacej ploche, lietadlových služieb, obsluhy paliva a oleja, údržby lietadiel, letovej prevádzky a administratívy posádky, pozemnej dopravy a cateringu;
23. „obchodná letecká doprava“ je prevádzka lietadiel na účely prepravy cestujúcich, nákladu alebo pošty za odplatu alebo inú primeranú protihodnotu medzi dvoma rozličnými letiskami;
24. „výkonnosť v oblasti bezpečnosti“ je výsledok, ktorý dosiahol členský štát, Únia alebo organizácia v oblasti bezpečnosti, vymedzený ich cieľmi výkonnosti v oblasti bezpečnosti a ukazovateľmi výkonnosti v oblasti bezpečnosti;
25. „ukazovateľ výkonnosti v oblasti bezpečnosti“ je parameter používaný na monitorovanie a hodnotenie výkonnosti v oblasti bezpečnosti;
26. „cieľ výkonnosti v oblasti bezpečnosti“ je plánovaný alebo zamýšľaný cieľ na účely splnenia ukazovateľov výkonnosti v oblasti bezpečnosti počas daného časového obdobia;
27. „lietadlo“ je každé zariadenie schopné pohybu v atmosfére následkom iných reakcií, než sú reakcie vzduchu voči zemskému povrchu;

28. „nenainštalované vybavenie“ je akékoľvek vybavenie na palube lietadla, ktoré nie je nainštalované v lietadle, ale ktoré môže mať vplyv na bezpečnosť;
29. „bezpilotné lietadlo“ je akékoľvek lietadlo prevádzkované alebo určené na prevádzku bez pilota na palube;
30. „vybavenie na diaľkové ovládanie bezpilotného lietadla“ je akékoľvek zariadenie, prístroj, príslušenstvo, softvér alebo vybavenie, ktoré je potrebné na bezpečnú prevádzku bezpilotného lietadla;
31. „lietadlo registrované v členskom štáte“ alebo „lietadlo registrované v tretej krajine“ je lietadlo registrované v súlade s medzinárodnými normami a odporúčanými postupmi týkajúcimi sa prílohy 7 k Chicagskému dohovoru pod názvom „Štátna príslušnosť a registrové značky lietadla“;
32. „štátne lietadlo“ je lietadlo pri vykonávaní vojenských, colných, policajných, pátracích, záchranných, hasičských činností alebo služieb, činností alebo služieb pobrežnej stráže alebo podobných činností alebo služieb pod kontrolou a na zodpovednosť členského štátu, ktoré vo verejnom záujme vykonáva subjekt s právomocami orgánov verejnej moci;
33. „vzdušný priestor jednotného európskeho neba“ je vzdušný priestor územia, na ktoré sa vzťahujú zmluvy, ako aj každý iný vzdušný priestor, v ktorom členské štáty uplatňujú nariadenie (EÚ) č. XXX/XXXX v súlade s článkom 1 ods. 4 uvedeného nariadenia;
34. „príslušný vnútroštátny orgán“ je jeden alebo viac subjektov určených členským štátom, ktoré disponujú potrebnými právomocami a pridelenými zodpovednosťami za vykonávanie úloh súvisiacich s osvedčovaním, dohľadom a presadzovaním predpisov v súlade s týmto nariadením a delegovanými a vykonávacími aktmi prijatými na jeho základe.

Článok 4

Zásady prijímania opatrení podľa tohto nariadenia

1. Pri prijímaní opatrení podľa tohto nariadenia členské štáty, Komisia a agentúra musia:
- a) zohľadňovať súčasný stav vývoja a najlepšie postupy v oblasti letectva a prihliadať na skúsenosti v oblasti letectva na celom svete, ako aj na vedecký a technický pokrok v príslušných oblastiach;
 - b) vychádzať z najlepších dostupných dôkazov a analýzy;
 - c) umožňovať okamžitú reakciu na zistené príčiny nehôd, vážnych incidentov a úmyselných porušení bezpečnostnej ochrany;
 - d) zohľadňovať vzájomnú prepojenosť rôznych oblastí v rámci bezpečnosti letectva, ako aj medzi bezpečnosťou letectva a inými technickými oblasťami regulácie letectva;
 - e) pokiaľ je to možné, stanoviť požiadavky spôsobom, ktorý sa zameriava na ciele, ktoré sa majú dosiahnuť, a zároveň umožňovať rôzne spôsoby plnenia týchto cieľov;
 - f) podporovať spoluprácu a efektívne využívanie zdrojov medzi orgánmi na úrovni Únie a na úrovni členských štátov;
 - g) prijímať nezáväzné opatrenia vrátane opatrení podpory bezpečnosti, ak je to možné;

- h) zohľadňovať medzinárodné záväzky Únie a členských štátov v oblasti civilného letectva.
- 2. Opatrenia prijaté podľa tohto nariadenia musia zodpovedať a byť primerané povahe a riziku každej konkrétnej činnosti, na ktorú sa vzťahujú. Pri vypracovaní a ustanovovaní týchto opatrení musia členské štáty, Komisia a agentúra primerane príslušnej činnosti zohľadňovať:
 - a) či sú na palube iné osoby ako letová posádka, a najmä to, či je prevádzka otvorená pre verejnosť;
 - b) do akej miery môžu byť danou činnosťou ohrozené tretie osoby alebo majetok na zemi;
 - c) zložitosť a výkonnosť dotknutých lietadiel;
 - d) účel letu a typ použitého vzdušného priestoru;
 - e) typ, rozsah a zložitosť prevádzky alebo činnosti vrátane, ak je to relevantné, veľkosti a druhu prevádzky, ktorú obsluhuje zodpovedná organizácia alebo osoba;
 - f) mieru, do akej sú osoby dotknuté rizikami súvisiacimi s prevádzkou schopné posúdiť a riadiť uvedené riziká;
 - g) výsledky predchádzajúcich činností osvedčovania a dohľadu.

KAPITOLA II

MANAŽMENT BEZPEČNOSTI LETECTVA

Článok 5

Európsky program bezpečnosti letectva

- 1. Komisia po porade s agentúrou prijme, uverejní a podľa potreby aktualizuje dokument opisujúci fungovanie európskeho systému bezpečnosti letectva, ktorý obsahuje pravidlá, činnosti a procesy používané na riadenie bezpečnosti civilného letectva v Únii v súlade s týmto nariadením (ďalej len „Európsky program bezpečnosti letectva“).
- 2. Európsky program bezpečnosti letectva musí obsahovať opis aspoň týchto prvkov:
 - a) európskej politiky bezpečnosti letectva, cieľov a zdrojov,
 - b) riadenia rizika v oblasti bezpečnosti európskeho letectva,
 - c) zaistenia bezpečnosti európskeho letectva,
 - d) podpory bezpečnosti európskeho letectva.

Európsky program bezpečnosti letectva musí takisto opisovať proces vypracovania, prijatia, aktualizácie a vykonávania európskeho plánu bezpečnosti letectva uvedeného v článku 6, v ktorom musia byť úzko zapojené členské štáty a príslušné zainteresované strany.

Článok 6

Európsky plán bezpečnosti letectva

1. Agentúra vypracuje, prijme, uverejní a následne aspoň raz ročne aktualizuje európsky plán bezpečnosti letectva. Na základe posúdenia relevantných bezpečnostných informácií musia byť v európskom pláne bezpečnosti letectva určené hlavné bezpečnostné riziká s vplyvom na európsky systém bezpečnosti letectva a stanovené nevyhnutné opatrenia na zmiernenie uvedených rizík.
2. Agentúra musí v osobitnom portfóliu bezpečnostných rizík zdokumentovať bezpečnostné riziká uvedené v odseku 1 a monitorovať vykonávanie súvisiacich zmierňujúcich opatrení dotknutými stranami, a to v prípade potreby aj stanovením ukazovateľov výkonnosti v oblasti bezpečnosti.
3. V Európskom pláne bezpečnosti letectva sa s prihliadnutím na ciele stanovené v článku 1 určí prijateľná úroveň výkonnosti v oblasti bezpečnosti v Únii, na ktorej dosiahnutí spolupracujú členské štáty, Komisia a agentúra.

Článok 7

Národný program bezpečnosti letectva

1. Každý členský štát zriadi národný program bezpečnosti letectva na účely riadenia bezpečnosti civilného letectva v súvislosti s leteckými činnosťami, za ktoré je zodpovedný („národný program bezpečnosti letectva“). Daný program musí byť primeraný veľkosti a zložitosti uvedených činností a musí byť v súlade s európskym programom bezpečnosti letectva.
2. Národný program bezpečnosti letectva musí obsahovať aspoň tieto zložky:
 - a) politiku bezpečnosti letectva, ciele a zdroje,
 - b) riadenie rizika v oblasti bezpečnosti letectva,
 - c) zaistenie bezpečnosti letectva,
 - d) podporu bezpečnosti letectva.
3. V národnom programe bezpečnosti letectva sa s prihliadnutím na ciele stanovené v článku 1 a akceptovateľnú úroveň výkonnosti v oblasti bezpečnosti uvedenú v článku 6 ods. 3 určí prijateľná úroveň výkonnosti v oblasti bezpečnosti, ktorú je potrebné dosiahnuť na vnútroštátnej úrovni, pokiaľ ide o letecké činnosti v rámci zodpovednosti príslušného členského štátu.

Článok 8

Národný plán bezpečnosti letectva

1. K národnému programu bezpečnosti letectva musí byť priložený národný plán bezpečnosti letectva. Na základe posúdenia relevantných bezpečnostných informácií každý členský štát musí určiť v uvedenom pláne hlavné bezpečnostné riziká ovplyvňujúce jeho národný systém bezpečnosti civilného letectva a stanoviť nevyhnutné opatrenia na zmiernenie uvedených rizík.
2. Národný plán bezpečnosti letectva musí zahŕňať riziká a opatrenia určené v európskom pláne bezpečnosti letectva, ktoré sa týkajú príslušného členského štátu. Členský štát informuje agentúru o rizikách a opatreniach určených v európskom pláne bezpečnosti letectva, ktoré sa podľa jeho názoru netýkajú jeho národného systému bezpečnosti letectva, a uvedie dôvody.

KAPITOLA III

ZÁKLADNÉ POŽIADAVKY

ODDIEL I

Letová spôsobilosť a ochrana životného prostredia

Článok 9

Základné požiadavky

Lietadlá uvedené v článku 2 ods. 1 písm. a) a b) a ich motory, vrtule, súčasti a nenainštalované vybavenie musia spĺňať základné požiadavky letovej spôsobilosti stanovené v prílohe II a, pokiaľ ide o hluk a emisie, základné požiadavky environmentálnej kompatibility výrobkov stanovené v prílohe III.

Článok 10

Plnenie požiadaviek

1. Pokiaľ ide o lietadlá uvedené v článku 2 ods. 1 písm. b) bode i) a ich motory, vrtule, súčasti a nenainštalované vybavenie, splnenie požiadaviek v článku 9 sa zabezpečí v súlade s článkami 11 až 16.
2. Pokiaľ ide o lietadlá uvedené v článku 2 ods. 1 písm. a) a ich motory, vrtule a súčasti, splnenie požiadaviek v článku 9 sa zabezpečí v súlade s článkami 11, 12 a článkom 15 ods. 1.

Článok 11

Projektovanie výrobkov

Projekt výrobku podlieha osvedčovaniu a vydaniu typového osvedčenia. Zmeny uvedeného typového osvedčenia takisto podliehajú osvedčovaniu a vydaniu osvedčenia zmien vrátane doplnkových typových osvedčení. Postup opráv podlieha osvedčovaniu a vydaniu schválenia.

Uvedené typové osvedčenie, uvedené osvedčenie zmien a uvedené schválenie postupu opráv sa vydáva na základe žiadosti, keď žiadateľ preukáže, že projekt výrobku spĺňa požiadavky predpisovej základne typového osvedčovania stanovenej v súlade s delegovaným aktom uvedeným v článku 18 ods. 1 písm. a) bode i) a keď projekt výrobku nemá žiadnu vlastnosť alebo charakteristiku, pre ktorú by bol environmentálne nekompatibilný alebo nebezpečný pre prevádzku.

Uvedené typové osvedčenie, uvedené osvedčenie zmien a uvedené schválenie postupu opráv môže aj bez takejto žiadosti vydať organizácia schválená v súlade s článkom 15, ktorej bolo udelené oprávnenie na vydávanie daných osvedčení alebo schválení v súlade s delegovaným aktom uvedeným v článku 18 ods. 1 písm. k), ak uvedená organizácia zistila, že projekt výrobku spĺňa podmienky stanovené v druhom pododseku.

V prípade projektov motorov a vrtúľ, ktoré boli osvedčené ako súčasť projektu lietadla v súlade s týmto článkom, sa nevyžaduje samostatné typové osvedčenie.

Článok 12

Projekt súčastí

Pokiaľ nie je v delegovaných aktoch prijatých podľa článku 18 stanovené inak, projekt súčastí podlieha osvedčovaniu a vydaniu osvedčenia.

Uvedené osvedčenie sa vydáva na základe žiadosti, keď žiadateľ preukáže, že daný projekt súčastí sa zhoduje s predpisovou základňou osvedčovania stanovenou v súlade s článkom 18 ods. 1 písm. a) bodom ii).

Uvedené osvedčenie môže aj bez takejto žiadosti vydať organizácia schválená v súlade s článkom 15, ktorej bolo udelené oprávnenie na vydávanie daných osvedčení v súlade s delegovaným aktom uvedeným v článku 18 ods. 1 písm. k), ak uvedená organizácia zistila, že projekt súčastí sa zhoduje s predpisovou základňou osvedčovania stanovenou v súlade s článkom 18 ods. 1 písm. a) bodom ii).

V prípade projektovania súčastí, ktoré boli osvedčené ako súčasť projektu výrobku v súlade s článkom 11, sa nevyžaduje samostatné osvedčenie.

Článok 13

Projekt nenainštalovaného vybavenia

Ak sa tak stanovuje v delegovaných aktoch prijatých podľa článku 18, projekt nenainštalovaného vybavenia podlieha osvedčovaniu a vydaniu osvedčenia.

Uvedené osvedčenie sa vydáva na základe žiadosti, keď žiadateľ preukáže, že daný projekt nenainštalovaného vybavenia sa zhoduje s predpisovou základňou osvedčovania stanovenou v súlade s článkom 18 ods. 1 písm. a) bodom ii).

Uvedené osvedčenie môže aj bez takejto žiadosti vydať organizácia schválená v súlade s článkom 15, ktorej bolo udelené oprávnenie na vydávanie daných osvedčení v súlade s delegovaným aktom uvedeným v článku 18 ods. 1 písm. k), ak uvedená organizácia zistila, že projekt nenainštalovaného vybavenia sa zhoduje s predpisovou základňou osvedčovania stanovenou v súlade s článkom 18 ods. 1 písm. a) bodom ii).

Článok 14

Jednotlivé lietadlá

Jednotlivé lietadlá podliehajú osvedčovaniu a vydaniu osvedčenia o letovej spôsobilosti a, ak sa tak stanovuje v delegovaných aktoch prijatých podľa článku 18, hlukového osvedčenia.

Uvedené osvedčenia sa vydávajú na základe žiadosti, keď žiadateľ preukáže, že lietadlo sa zhoduje s projektom osvedčeným v súlade s článkom 11 a že lietadlo je schopné bezpečnej a environmentálne kompatibilnej prevádzky.

Článok 15

Organizácie

1. Pokiaľ nie je v delegovaných aktoch prijatých podľa článku 18 stanovené inak, organizácie zodpovedné za projektovanie a výrobu výrobkov, súčastí a nenainštalovaného vybavenia podliehajú osvedčovaniu a vydaniu schválenia.

Uvedené schválenie sa vydáva na základe žiadosti, ak žiadateľ preukáže, že spĺňa pravidlá stanovené delegovanými aktmi prijatými podľa článku 18 na zabezpečenie súladu so základnými požiadavkami uvedenými v článku 9. V schválení sa špecifikujú oprávnenia udelené organizácii a rozsah schválenia.

2. Pokiaľ nie je v delegovaných aktoch prijatých podľa článku 18 stanovené inak, organizácie zodpovedné za údržbu a za riadenie zachovania letovej spôsobilosti výrobkov, súčastí a nenainštalovaného vybavenia podliehajú osvedčovaniu a vydaniu schválenia.

Uvedené schválenie sa vydáva na základe žiadosti, ak žiadateľ preukáže, že spĺňa pravidlá stanovené delegovanými aktmi prijatými podľa článku 18 na zabezpečenie dodržiavania základných požiadaviek uvedených v článku 9. V schválení sa špecifikujú oprávnenia udelené organizácii a rozsah schválenia.

3. Ak sa tak stanovuje v delegovaných aktoch prijatých podľa článku 18, organizácie zapojené do výcviku pracovníkov uvedených v článku 16 podliehajú osvedčovaniu a vydaniu schválenia.

Uvedené schválenie sa vydáva na základe žiadosti, ak žiadateľ preukáže, že spĺňa pravidlá stanovené delegovanými aktmi prijatými podľa článku 18 na zabezpečenie dodržiavania základných požiadaviek uvedených v článku 9. V schválení sa špecifikujú oprávnenia udelené organizácii a rozsah schválenia.

Článok 16

Pracovníci

Ak sa tak stanovuje v delegovaných aktoch prijatých podľa článku 18, pracovníci zodpovední za uvoľnenie výrobku, súčasti alebo nenainštalovaného vybavenia po údržbe do prevádzky podliehajú osvedčovaniu a vydaniu preukazu spôsobilosti.

Uvedený preukaz spôsobilosti sa vydáva na základe žiadosti, ak žiadateľ preukáže schopnosť vykonávať povinnosti spojené s oprávneniami podľa preukazu v súlade so základnými požiadavkami uvedenými v článku 9. V preukaze spôsobilosti sa špecifikujú oprávnenia udelené pracovníkom a rozsah preukazu spôsobilosti.

Článok 17

Výnimky

1. Odchylné od článkov 9, 10, 11 a 12, podľa vhodnosti:
 - a) súlad projektu výrobkov a projektu súčastí s uplatniteľnými základnými požiadavkami uvedenými v článku 9 možno posúdiť bez vydania osvedčenia, ak sa tak stanovuje v delegovaných aktoch prijatých podľa článku 18. V takomto prípade sa v uvedených delegovaných aktoch určia podmienky a postupy takéhoto posúdenia. Uvedenými delegovanými aktmi možno stanoviť, že organizácia zodpovedná za projektovanie a výrobu uvedených výrobkov a súčastí má mať možnosť podať vyhlásenie o súlade projektu výrobkov a projektu súčastí s uvedenými základnými požiadavkami a s podrobnými špecifikáciami stanovenými v súlade s delegovanými aktmi prijatými podľa článku 18 ods. 1 písm. i) na účely zabezpečenia súladu uvedených projektov s uvedenými základnými požiadavkami;
 - b) keď projekt lietadla nespĺňa základné požiadavky uvedené v článku 9, možno vydať obmedzené typové osvedčenie. V takomto prípade sa osvedčenie vydá na základe

žiadosti, keď žiadateľ preukáže, že projekt lietadla spĺňa osobitné špecifikácie letovej spôsobilosti stanovené v súlade s delegovanými aktmi prijatými podľa článku 18 ods. 1 písm. a) bodu iii) a že projekt lietadla je primeraný, pokiaľ ide o letovú spôsobilosť a environmentálnu kompatibilitu a vzhľadom na jeho zamýšľané použitie.

2. Odchyľne od článkov 9, 10 a 14, podľa vhodnosti:

- a) v súlade s delegovanými aktmi prijatými podľa článku 18 sa vydá obmedzené osvedčenie o letovej spôsobilosti alebo obmedzené hlukové osvedčenie pre lietadlá, ktorých projekt bol buď predmetom vyhlásenia v súlade s odsekom 1 písm. a) alebo ktorým bolo vydané obmedzené typové osvedčenie v súlade s odsekom 1 písm. b). V takomto prípade sa uvedené osvedčenia vydávajú na základe žiadosti, keď žiadateľ preukáže, že lietadlo zodpovedá uvedenému projektu a že je schopné bezpečnej a environmentálne kompatibilnej prevádzky;
- b) v súlade s delegovanými aktmi prijatými podľa článku 18 sa môže vydať letové povolenie na prevádzku lietadiel, ktoré nemajú platné osvedčenie o letovej spôsobilosti alebo platné obmedzené osvedčenie o letovej spôsobilosti. V takomto prípade sa toto letové povolenie vydá na základe žiadosti, keď žiadateľ preukáže, že lietadlo je schopné bezpečne uskutočniť základný let.

Letové povolenie môže aj bez takejto žiadosti vydať organizácia schválená v súlade s článkom 15, ktorej bolo udelené oprávnenie na vydávanie daných povolení v súlade s delegovaným aktom uvedeným v článku 18 ods. 1 písm. k), ak uvedená organizácia zistila, že dané lietadlo je schopné bezpečne uskutočniť základný let.

Letové povolenie podlieha príslušným obmedzeniam stanoveným v uvedených delegovaných aktoch, najmä v záujme ochrany bezpečnosti tretích osôb.

Článok 18

Delegované právomoci

- 1. Pokiaľ ide o lietadlá uvedené v článku 2 ods. 1 písm. a) a b), ako aj o ich motory, vrtule, súčasti a nenainštalované vybavenie, Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 117 s cieľom stanoviť podrobné pravidlá, pokiaľ ide o:
 - a) podmienky týkajúce sa stanovenia a oznámenia žiadateľovi agentúrou v súlade s článkom 66, pokiaľ ide o:
 - i) predpisovú základňu typového osvedčovania, ktorá sa uplatňuje na výrobok na účely typového osvedčovania podľa článku 11 a článku 17 ods. 1 písm. b);
 - ii) predpisovú základňu osvedčovania, ktorá sa uplatňuje na súčasti alebo nenainštalované vybavenie na účely osvedčovania podľa článkov 12 a 13;
 - iii) osobitné špecifikácie letovej spôsobilosti a environmentálnej kompatibility, ktoré sa uplatňujú na lietadlá oprávnené na vydanie obmedzeného osvedčenia o letovej spôsobilosti alebo obmedzeného hlukového osvedčenia podľa článku 17 ods. 2 písm. a);
 - b) podmienky vydávania a šírenia záväzných informácií agentúrou v súlade s článkom 66 v záujme zachovania letovej spôsobilosti a environmentálnej kompatibility

výrobkov a podmienky schválenia alternatívnych prostriedkov preukázania zhody vzhľadom na tieto záväzné informácie;

- c) osobitné podmienky súladu lietadiel uvedených v článku 2 ods. 1 písm. b) bode ii) so základnými požiadavkami uvedenými v článku 9;
- d) podmienky vydávania, zachovávanía, menenia, pozastavovania alebo rušenia osvedčení uvedených v článkoch 11, 12, 13, 14 a v článku 17 ods. 1 písm. b) a článku 17 ods. 2, vrátane:
 - i) podmienok platných v situáciách, v ktorých sa v záujme dosiahnutia cieľov stanovených v článku 1 a pri zohľadnení povahy a rizikovosti konkrétnej uvedenej činnosti vyžadujú prípadne nevyžadujú takéto osvedčenia;
 - ii) podmienok týkajúcich sa doby platnosti uvedených osvedčení a podmienok predĺženia ich doby platnosti, ak je ich platnosť obmedzená;
 - iii) podmienok vydávania a používania obmedzených osvedčení o letovej spôsobilosti a obmedzených hlukových osvedčení uvedených v článku 17 ods. 2 písm. a);
 - iv) podmienok vydávania a používania letových povolení uvedených v článku 17 ods. 2 písm. b);
 - v) údajov o prevádzkovej spôsobilosti vrátane:
 - minimálneho učebného plánu pre výcvik osvedčujúceho personálu údržby na získanie typovej kvalifikačnej kategórie;
 - minimálneho učebného plánu pre pilotov na získanie typovej kvalifikačnej kategórie a referenčných údajov pre objektívnu kvalifikáciu súvisiacich simulátorov;
 - základného zoznamu minimálneho vybavenia, podľa vhodnosti;
 - údajov o type lietadla relevantných pre palubných sprievodcov;
 - dodatočných špecifikácií na zabezpečenie súladu s oddielom III tejto kapitoly;
 - vi) podmienok údržby výrobkov, súčastí a nenainštalovaného vybavenia;
 - vii) podmienok riadenia zachovania letovej spôsobilosti lietadiel;
- e) dodatočné požiadavky na letovú spôsobilosť výrobkov, súčastí a nenainštalovaného vybavenia, ktorých projekt už bol osvedčený, potrebné na podporu zachovania letovej spôsobilosti a zvyšovanie bezpečnosti;
- f) podmienky vydávania, zachovávanía, menenia, pozastavovania alebo rušenia schválení uvedených v článku 15, a to aj v situáciách, v ktorých sa v záujme dosiahnutia cieľov stanovených v článku 1 a pri zohľadnení povahy a rizikovosti konkrétnej uvedenej činnosti vyžadujú alebo prípadne nevyžadujú takéto schválenia;
- g) podmienky vydávania, zachovávanía, menenia, pozastavovania alebo rušenia preukazov spôsobilosti uvedených v článku 16, a to aj v situáciách, v ktorých sa v záujme dosiahnutia cieľov stanovených v článku 1 a pri zohľadnení povahy a rizikovosti konkrétnej uvedenej činnosti vyžadujú takéto preukazy spôsobilosti;

- h) oprávnenia a povinnosti držiteľov osvedčení vydaných podľa tohto oddielu a organizácií, ktoré podali vyhlásenia v súlade s článkom 17 ods. 1 písm. a);
 - i) podmienky stanovenia podrobných špecifikácií pre projekt výrobkov a projekt súčastí, ktoré sú predmetom vyhlásenia v súlade s článkom 17 ods. 1 písm. a);
 - j) podmienky a postupy posúdenia letovej spôsobilosti a environmentálnej kompatibility projektu výrobkov a projektu súčastí v súlade s článkom 17 ods. 1 písm. a) bez potreby vydania osvedčenia, vrátane podmienok a obmedzení prevádzky;
 - k) podmienky, za ktorých možno organizáciám, ktorým bolo vydané schválenie organizácie v súlade s článkom 15, udeliť oprávnenie vydávať osvedčenia uvedené v článkoch 11, 12, 13 a v článku 17 ods. 2 písm. b);
 - l) podmienky uznávania osvedčení, informácií o zachovaní letovej spôsobilosti a inej dokumentácie o letovej spôsobilosti vydaných v súlade s právnymi predpismi tretej krajiny, na účely uplatňovania článku 57.
2. Pokiaľ ide o letovú spôsobilosť a environmentálnu kompatibilitu lietadiel uvedených v článku 2 ods. 1 písm. a) a b), ako aj ich motorov, vrtúľ, súčastí a nenainštalovaného vybavenia, Komisia je splnomocnená meniť alebo dopĺňať prílohu II a prílohu III prostredníctvom delegovaných aktov prijatých v súlade s článkom 117, ak je to potrebné z dôvodov technického, prevádzkového alebo vedeckého rozvoja alebo dôkazov v oblasti letovej spôsobilosti alebo environmentálnej kompatibility, v záujme dosiahnutia cieľov stanovených v článku 1 a v rozsahu potrebnom na tento účel.

Oddiel II

Posádka

Článok 19

Základné požiadavky

Piloti a palubní sprievodcovia, ktorí sa podieľajú na prevádzke lietadiel uvedených v článku 2 ods. 1 písm. b), ako aj výcvikové zariadenia na simuláciu letu, osoby a organizácie, ktoré sa podieľajú na výcviku, skúšaní, preskúšaní alebo posudzovaní zdravotnej spôsobilosti týchto pilotov a palubných sprievodcov, musia spĺňať základné požiadavky stanovené v prílohe IV.

Článok 20

Piloti

1. Pokiaľ nie je delegovanými aktmi prijatými podľa článku 25 stanovené inak, piloti podliehajú osvedčovaniu a vydaniu príslušného preukazu spôsobilosti pilota a osvedčenia zdravotnej spôsobilosti pilota pre vykonávanú činnosť.
2. Preukaz spôsobilosti pilota sa vydáva na základe žiadosti, ak žiadateľ preukáže, že spĺňa pravidlá stanovené delegovanými aktmi prijatými podľa článku 25 na zabezpečenie dodržiavania základných požiadaviek uvedených v článku 19 týkajúcich sa teoretických znalostí, praktických zručností, jazykovej spôsobilosti a skúseností.

3. Uvedené osvedčenie zdravotnej spôsobilosti pilota sa vydáva na základe žiadosti, ak žiadateľ preukáže, že spĺňa pravidlá stanovené delegovanými aktmi prijatými podľa článku 25 na zabezpečenie dodržiavania základných požiadaviek uvedených v článku 19 týkajúcich sa zdravotnej spôsobilosti.
4. V preukazoch spôsobilosti pilota a osvedčeniach zdravotnej spôsobilosti pilota musia byť podrobne uvedené oprávnenia udelené pilotovi.

Článok 21

Palubní sprievodcovia

Palubní sprievodcovia, ktorí sa podieľajú na obchodnej leteckej doprave, podliehajú osvedčovaniu a vydaniu potvrdenia.

Ak sa tak stanovuje v delegovaných aktoch prijatých podľa článku 25, palubní sprievodcovia, ktorí sa podieľajú na iných činnostiach, než je obchodná letecká doprava, takisto podliehajú osvedčovaniu a vydaniu potvrdenia.

Uvedené potvrdenia sa vydávajú na základe žiadosti, ak žiadateľ preukáže, že spĺňa pravidlá stanovené delegovanými aktmi prijatými podľa článku 25 na zabezpečenie dodržiavania základných požiadaviek uvedených v článku 19 týkajúcich sa teoretických znalostí, praktických zručností a zdravotnej spôsobilosti.

Článok 22

Výcvikové organizácie a poverené zdravotnícke zariadenia

Pokiaľ nie je v delegovaných aktoch prijatých podľa článku 25 stanovené inak, výcvikové organizácie pre pilotov a palubných sprievodcov a poverené zdravotnícke zariadenia podliehajú osvedčovaniu a vydaniu schválenia.

Uvedené schválenie sa vydáva na základe žiadosti, ak žiadateľ preukáže, že spĺňa pravidlá stanovené delegovanými aktmi prijatými podľa článku 25 na zabezpečenie dodržiavania základných požiadaviek uvedených v článku 19.

V schválení musia byť podrobne uvedené oprávnenia udelené organizácii.

Článok 23

Výcvikové zariadenia na simuláciu letu

Pokiaľ nie je v delegovaných aktoch prijatých podľa článku 25 stanovené inak, každé výcvikové zariadenie na simuláciu letu používané pri výcviku pilotov podlieha osvedčovaniu a vydaniu osvedčenia.

Uvedené osvedčenie sa vydáva na základe žiadosti, ak žiadateľ preukáže, že toto zariadenie spĺňa pravidlá stanovené delegovanými aktmi prijatými podľa článku 25 na zabezpečenie dodržiavania základných požiadaviek uvedených v článku 19.

Článok 24

Inštruktori a examinátori

Pokiaľ nie je v delegovaných aktoch prijatých podľa článku 25 stanovené inak, osoby zodpovedné za poskytovanie letového výcviku, výcviku na letovom simulátore alebo výcviku palubných sprievodcov, alebo za hodnotenie zručností

pilotov alebo palubných sprievodcov, ako aj poverení lekári podliehajú osvedčovaniu a vydaniu osvedčenia.

Uvedené osvedčenie sa vydáva na základe žiadosti, ak žiadateľ preukáže, že spĺňa pravidlá stanovené delegovanými aktmi prijatými podľa článku 25 na zabezpečenie dodržiavania základných požiadaviek uvedených v článku 19.

V osvedčení musia byť podrobne uvedené udelené oprávnenia.

Článok 25

Delegované právomoci

1. Pokiaľ ide o pilotov a palubných sprievodcov, ktorí sa podieľajú na prevádzke lietadiel uvedených v článku 2 ods. 1 písm. b), ako aj výcvikové zariadenia na simuláciu letu, osoby a organizácie, ktoré sa podieľajú na výcviku, skúšaní, preverovaní alebo posudzovaní zdravotnej spôsobilosti týchto pilotov a palubných sprievodcov, Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 117 s cieľom stanoviť podrobné pravidlá, pokiaľ ide o:
 - a) rôzne kvalifikačné kategórie v preukazoch spôsobilosti pilota a osvedčeniach zdravotnej spôsobilosti pilota podľa článku 20, zodpovedajúce rôznym druhom vykonávaných činností;
 - b) podmienky uznávania výcviku a skúseností týkajúcich sa lietadiel, na ktoré sa toto nariadenie nevzťahuje, na účely získania preukazov spôsobilosti pilota uvedených v článku 20 ods. 2;
 - c) podmienky prevodu národných preukazov spôsobilosti pilotov a národných preukazov spôsobilosti palubných inžinierov vydaných na základe právnych predpisov členských štátov na preukazy spôsobilosti pilotov uvedené v článku 20 ods. 2, ako aj podmienky prevodu národných osvedčení zdravotnej spôsobilosti vydaných na základe právnych predpisov členských štátov na osvedčenia zdravotnej spôsobilosti pilotov uvedené v článku 20 ods. 3;
 - d) oprávnenia a povinnosti držiteľov preukazov spôsobilosti, kvalifikačných kategórií v preukazoch spôsobilosti, osvedčení zdravotnej spôsobilosti, schválení, potvrdení a osvedčení uvedených v článkoch 20, 21, 22, 23 a 24;
 - e) podmienky vydávania, zachovávania, menenia, pozastavovania alebo rušenia preukazov spôsobilosti, kvalifikačných kategórií, osvedčení zdravotnej spôsobilosti, schválení, potvrdení a osvedčení uvedených v článkoch 20, 21, 22, 23 a 24, a to aj v situáciách, v ktorých sa v záujme dosiahnutia cieľov stanovených v článku 1 a pri zohľadnení povahy a rizikovosti konkrétnej uvedenej činnosti vyžadujú prípadne nevyžadujú takéto preukazy spôsobilosti, kvalifikačné kategórie, osvedčenia zdravotnej spôsobilosti, schválenia, potvrdenia a osvedčenia;
 - f) podmienky uznávania preukazov spôsobilosti pilotov, osvedčení zdravotnej spôsobilosti pilotov a potvrdení pre palubných sprievodcov, ktoré boli vydané v súlade s právnymi predpismi tretej krajiny, na účely uplatňovania článku 57;
 - g) podmienky, za ktorých sa činnosti upravené v tomto oddiele zakazujú, obmedzujú alebo podliehajú určitým podmienkam v záujme bezpečnosti.
2. Pokiaľ ide o pilotov a palubných sprievodcov, ktorí sa podieľajú na prevádzke lietadiel uvedených v článku 2 ods. 1 písm. b), ako aj výcvikové zariadenia na simuláciu letu, osoby a organizácie, ktoré sa podieľajú na výcviku, skúšaní,

preskúšaní alebo posudzovaní zdravotnej spôsobilosti týchto pilotov a palubných sprievodcov, Komisia je splnomocnená meniť alebo dopĺňať prílohu IV prostredníctvom delegovaných aktov prijatých v súlade s článkom 117, ak je to potrebné z dôvodov technického, prevádzkového alebo vedeckého rozvoja alebo bezpečnostných dôkazov týkajúcich sa posádky, v záujme dosiahnutia cieľov stanovených v článku 1 a v rozsahu potrebnom na tento účel.

3. Pravidlá uvedené v odseku 1 a 2 zahŕňajú podľa potreby ustanovenia o vydávaní všetkých typov preukazov spôsobilosti pilotov a kvalifikačných kategórií, ktoré sa vyžadujú na základe Chicagského dohovoru. Uvedené pravidlá môžu zahŕňať aj ustanovenia o vydávaní iných typov preukazov spôsobilosti a kvalifikačných kategórií.

ODDIEL III

Letová prevádzka

Článok 26

Základné požiadavky

Prevádzka lietadiel uvedených v článku 2 ods. 1 písm. b) musí spĺňať základné požiadavky stanovené v prílohe V, a ak je to uplatniteľné, v prílohách VII a VIII.

Článok 27

Prevádzkovatelia

1. Prevádzkovatelia obchodnej leteckej dopravy s hlavným miestom podnikania na území, na ktoré sa vzťahujú zmluvy, podliehajú osvedčovaniu a vydaniu osvedčenia.

Uvedené osvedčenie sa vydáva na základe žiadosti, ak žiadateľ preukáže, že spĺňa pravidlá stanovené delegovanými aktmi prijatými podľa článku 28 na zabezpečenie dodržiavania základných požiadaviek uvedených v článku 26. V tomto osvedčení musia byť podrobne uvedené oprávnenia udelené prevádzkovateľovi a rozsah prevádzky.

2. Ak sa tak stanovuje v delegovaných aktoch prijatých podľa článku 28, prevádzkovatelia so sídlom, s bydliskom alebo s hlavným miestom podnikania na území, na ktoré sa vzťahujú zmluvy, ktorí sa podieľajú na iných činnostiach, než je obchodná letecká doprava, podliehajú osvedčovaniu a vydaniu osvedčenia.

Uvedené osvedčenie sa vydáva na základe žiadosti, ak žiadateľ preukáže, že spĺňa pravidlá stanovené delegovanými aktmi prijatými podľa článku 28 na zabezpečenie dodržiavania základných požiadaviek uvedených v článku 26. V tomto osvedčení musia byť podrobne uvedené oprávnenia udelené prevádzkovateľovi a rozsah prevádzky.

Odchylné od prvého pododseku, pokiaľ sa tak stanovuje v delegovaných aktoch prijatých podľa článku 28, sa prevádzkovateľom so sídlom, s bydliskom alebo s hlavným miestom podnikania na území, na ktoré sa vzťahujú zmluvy, ktorí sa podieľajú na iných činnostiach než obchodná letecká doprava, povoľuje, aby podali vyhlásenie o spôsobilosti a dostupnosti prostriedkov na vykonávanie povinností spojených s prevádzkou v súlade so základnými požiadavkami uvedenými v článku 26.

3. Členské štáty zabezpečia, aby prevádzka lietadiel vo vzdušnom priestore jednotného európskeho neba, ktorú uskutočňuje prevádzkovateľ so sídlom, s bydliskom alebo s hlavným miestom podnikania mimo územia, na ktoré sa vzťahujú zmluvy, ale na území, na ktorom členské štáty vykonávajú funkcie a úlohy štátu prevádzkovateľa podľa Chicagského dohovoru, ako aj pracovníci a organizácie, ktoré sa podieľajú na uvedenej prevádzke, spĺňali úroveň bezpečnosti, ktorá je rovnocenná úrovni stanovenej v tomto nariadení.

Článok 28

Delegované právomoci

1. Pokiaľ ide o prevádzku lietadiel uvedených v článku 2 ods. 1 písm. b), Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 117 s cieľom stanoviť podrobné pravidlá, pokiaľ ide o:
- a) osobitné podmienky prevádzky lietadiel v súlade so základnými požiadavkami uvedenými v článku 26;
 - b) podmienky vydávania, zachovávania, menenia, pozastavovania alebo rušenia osvedčení uvedených v článku 27 ods. 1 a 2, a to aj v situáciách, v ktorých sa v záujme dosiahnutia cieľov stanovených v článku 1 a pri zohľadnení povahy a rizikovosti konkrétnej uvedenej činnosti vyžadujú takéto osvedčenia alebo, ak je to vhodné, sa pripúšťa vyhlásenie;
 - c) oprávnenia a povinnosti držiteľov osvedčení uvedených v článku 27 ods. 1 a 2 a prevádzkovateľov, ktorí podávajú vyhlásenia podľa podrobných pravidiel uvedených v písmene b);
 - d) podmienky, ktoré musia spĺňať prevádzkovatelia uvedení v článku 27 ods. 1 a 2 a ich členovia posádky so zreteľom na obmedzenia času letu a času v službe, ako aj požiadavky na odpočinok členov posádky;
 - e) dodatočné požiadavky potrebné na zabezpečenie dodržiavania základných požiadaviek uvedených v článku 26, ktoré sa vzťahujú na prevádzkovateľov so sídlom, s bydliskom alebo s hlavným miestom podnikania na území, na ktoré sa vzťahujú zmluvy, ak uvedení prevádzkovatelia uzatvárajú dohody o spoločných letových kódoch alebo dohody o prenájme lietadla s posádkou s prevádzkovateľmi so sídlom, s bydliskom alebo s hlavným miestom podnikania mimo uvedeného územia;
 - f) podmienky a postupy potrebné na zabezpečenie dodržiavania základných požiadaviek uvedených v článku 26, ktoré sa týkajú schválenia individuálnych schém špecifikácií letových časov príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a vydávania stanovísk agentúry o týchto systémoch v súlade s článkom 65 ods. 7;
 - g) podmienky, za ktorých sa prevádzka lietadiel zakazuje, obmedzuje alebo podlieha určitým podmienkam v záujme bezpečnosti.
2. Pokiaľ ide o prevádzku lietadiel uvedených v článku 2 ods. 1 písm. b), Komisia je splnomocnená meniť alebo dopĺňať prílohu V a prípadne prílohy VII a VIII prostredníctvom delegovaných aktov prijatých v súlade s článkom 117, ak je to potrebné z dôvodov technického, prevádzkového alebo vedeckého rozvoja alebo bezpečnostných dôkazov v oblasti letovej prevádzky, v záujme dosiahnutia cieľov stanovených v článku 1 a v rozsahu potrebnom na tento účel.

Oddiel IV

Letiská

Článok 29

Základné požiadavky

Letiská, vybavenie letísk, prevádzka letísk a poskytovanie pozemnej obsluhy a služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche na letiskách musia spĺňať základné požiadavky stanovené v prílohe VII a ak je to uplatniteľné, v prílohe VIII.

Článok 30

Osvedčovanie letísk

1. Letiská podliehajú osvedčovaniu a vydaniu osvedčenia. Zmeny uvedeného osvedčenia takisto podliehajú osvedčovaniu a vydaniu osvedčenia zmien.

Uvedené osvedčenie a osvedčenie zmien sa vydáva na základe žiadosti, ak žiadateľ preukáže, že letisko spĺňa požiadavky predpisovej základne osvedčovania letísk stanovenej v odseku 2 a že letisko nemá žiadnu vlastnosť ani charakteristiku, pre ktorú je nebezpečné pre prevádzku.

Uvedené osvedčenia sa vzťahujú na letisko a na jeho vybavenie súvisiace s bezpečnosťou.

2. Predpisovú základňu osvedčovania letiska tvoria:
 - a) uplatniteľné certifikačné špecifikácie týkajúce sa druhu letísk;
 - b) opatrenia, za ktorých je prijateľná rovnocenná úroveň bezpečnosti,
 - c) osobitné podrobné technické špecifikácie, ktoré sú potrebné, ak sú v dôsledku prvkov projektového riešenia konkrétneho letiska alebo skúseností s prevádzkou niektoré certifikačné špecifikácie uvedené v písmene a) neprimerané alebo nevhodné na zabezpečenie dodržiavania základných požiadaviek uvedených v článku 29.

Článok 31

Vybavenie letiska rozhodujúce z hľadiska bezpečnosti

1. Ak sa tak stanovuje v delegovaných aktoch prijatých podľa článku 34, vybavenie letiska rozhodujúce z hľadiska bezpečnosti, ktoré sa používa alebo je určené na použitie na letiskách a na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, podlieha osvedčovaniu a vydaniu osvedčenia.

Osvedčenie sa takémuto vybaveniu vydáva na základe žiadosti, ak žiadateľ preukáže, že toto vybavenie spĺňa podrobné špecifikácie stanovené v súlade s článkom 34 na zabezpečenie dodržiavania základných požiadaviek uvedených v článku 29.

2. Odchylné od odseku 1, ak sa tak stanovuje v delegovaných aktoch prijatých podľa článku 34, sa organizáciám, ktoré sa podieľajú na projektovaní, výrobe a údržbe vybavenia letiska rozhodujúceho z hľadiska bezpečnosti, musí povoliť podať vyhlásenie o súlade uvedeného vybavenia rozhodujúceho z hľadiska bezpečnosti so základnými požiadavkami uvedenými v článku 29.

Článok 32

Organizácie

1. Organizácie zodpovedné za prevádzku letísk podliehajú osvedčovaniu a vydaniu osvedčenia.

Uvedené osvedčenie sa vydáva na základe žiadosti, ak žiadateľ preukázal, že spĺňa pravidlá stanovené delegovanými aktmi prijatými podľa článku 34 na zabezpečenie dodržiavania základných požiadaviek uvedených v článku 29.

V tomto osvedčení musia byť podrobne uvedené oprávnenia udelené organizácii s osvedčením a rozsah osvedčenia.

2. Organizácie zodpovedné za poskytovanie pozemnej obsluhy a služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche na letiskách podliehajúcich tomuto nariadeniu, podávajú vyhlásenie o svojej spôsobilosti a dostupnosti prostriedkov na vykonávanie povinností spojených so službami poskytovanými v súlade so základnými požiadavkami uvedenými v článku 29.

Článok 33

Ochrana okolia letísk

1. Členské štáty prijímú potrebné opatrenia na zabezpečenie ochrany letísk nachádzajúcich sa na ich území pred činnosťami a zmenami v ich okolí, ktoré môžu lietadlám využívajúcim tieto letiská spôsobovať neprijateľné riziká.
2. Organizácie uvedené v článku 32 ods. 1 monitorujú činnosti a zmeny, ktoré môžu spôsobovať neprijateľné bezpečnostné riziká pre leteckú dopravu v okolí letiska, za ktorého prevádzku sú zodpovedné. Prijímú potrebné opatrenia na zmiernenie uvedených rizík, pokiaľ na ne majú dosah, a ak nie, upriamia pozornosť príslušných orgánov členského štátu, v ktorom sa letisko nachádza, na tieto riziká.

Článok 34

Delegované právomoci

1. Pokiaľ ide o letiská, vybavenie letiska rozhodujúce z hľadiska bezpečnosti, prevádzku letísk a poskytovanie pozemnej obsluhy a služieb riadenia prevádzky na odbavovacej ploche na letiskách, Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 117 s cieľom stanoviť podrobné pravidlá, pokiaľ ide o:
 - a) osobitné podmienky prevádzky letísk v súlade so základnými požiadavkami uvedenými v článku 29;
 - b) podmienky týkajúce sa stanovenia predpisovej základne osvedčovania v súlade s článkom 30 ods. 2, ktorá sa vzťahuje na letisko, a jej oznámenia žiadateľovi na účely osvedčovania v súlade s článkom 30 ods. 1;
 - c) podmienky týkajúce sa stanovenia podrobných špecifikácií, ktoré sa vzťahujú na vybavenie letiska rozhodujúce z hľadiska bezpečnosti, a ich oznámenia žiadateľovi na účely osvedčovania v súlade s článkom 31 ods. 1;
 - d) podmienky vydávania, zachovávania, menenia, pozastavovania alebo rušenia osvedčení pre letiská uvedených v článku 30 vrátane prevádzkových obmedzení týkajúcich sa konkrétneho konštrukčného riešenia letiska;

- e) podmienky vydávania, zachovávanía, menenia, pozastavovania alebo rušenia osvedčení pre vybavenie letiska rozhodujúce z hľadiska bezpečnosti uvedených v článku 31, a to aj v situáciách, v ktorých sa v záujme dosiahnutia cieľov stanovených v článku 1 a pri zohľadnení povahy a rizikovosti konkrétnej uvedenej činnosti vyžadujú takéto osvedčenia alebo, ak je to vhodné, sa pripúšťa vyhlásenie;
 - f) podmienky vydávania, zachovávanía, menenia, pozastavovania alebo rušenia osvedčení uvedených v článku 32 ods. 1;
 - g) oprávnenia a povinnosti držiteľov osvedčení uvedených v článku 30, článku 31 ods. 1 a článku 32 ods. 1, ako aj organizácií, ktoré podávajú vyhlásenia v súlade s článkom 31 ods. 2;
 - h) podmienky a postupy pre vyhlásenia organizácií poskytujúcich pozemnú obsluhu a organizácií poskytujúcich služby riadenia prevádzky na odbavovacej ploche v súlade s článkom 32 ods. 2;
 - i) oprávnenia a povinnosti organizácií poskytujúcich pozemnú obsluhu a organizácií poskytujúcich služby riadenia prevádzky na odbavovacej ploche, ktoré podali vyhlásenia v súlade s článkom 32 ods. 2;
 - j) podmienky uznávania a prevodu národných osvedčení pre letiská vydaných na základe vnútroštátnych právnych predpisov členských štátov na osvedčenia pre letiská uvedené v článku 30 vrátane opatrení, ktoré už príslušný členský štát povolil na základe nahlásených rozdielov v porovnaní s prílohou 14 k Chicagskému dohovoru;
 - k) podmienky, za ktorých sa prevádzka letísk alebo činnosti organizácií uvedených v článku 32 ods. 2 zakazuje, obmedzuje alebo podlieha určitým podmienkam v záujme bezpečnosti;
 - l) podmienky vydávania a šírenia záväzných informácií agentúrou v súlade s článkom 65 ods. 6 a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi v záujme zaistenia bezpečnosti prevádzkových činností letiska a vybavenia letiska.
2. Pokiaľ ide o letiská, vybavenie letísk, prevádzku letísk a pozemnú obsluhu a služby riadenia prevádzky na odbavovacej ploche, Komisia je splnomocnená meniť alebo dopĺňať prílohu VII a prípadne prílohu VIII prostredníctvom delegovaných aktov prijatých v súlade s článkom 117, ak je to potrebné z dôvodov technického, prevádzkového alebo vedeckého rozvoja alebo bezpečnostných dôkazov týkajúcich sa letísk, v záujme dosiahnutia cieľov stanovených v článku 1 a v rozsahu potrebnom na tento účel.

ODDIEL V

ATM/ANS

Článok 35

Základné požiadavky

Pri poskytovaní ATM/ANS sa musia dodržiavať základné požiadavky stanovené v prílohe VIII, a ak je to uplatniteľné, v prílohe VII.

Článok 36

Poskytovatelia ATM/ANS

1. Poskytovatelia ATM/ANS podliehajú osvedčovaniu a vydaniu osvedčenia.
Uvedené osvedčenie sa vydáva na základe žiadosti, ak žiadateľ preukáže, že spĺňa pravidlá stanovené delegovanými aktmi prijatými podľa článku 39 na zabezpečenie dodržiavania základných požiadaviek uvedených v článku 35.
V tomto osvedčení musia byť podrobne uvedené udelené oprávnenia a rozsah poskytovaných služieb.
2. Odchyľne od odseku 1 a v súlade s delegovanými aktmi prijatými podľa článku 39 môžu členské štáty rozhodnúť o tom, že poskytovateľom letových informačných služieb sa povoľuje, aby podali vyhlásenie o svojej spôsobilosti a dostupnosti prostriedkov na vykonávanie povinností spojených so službami poskytovanými v súlade so základnými požiadavkami uvedenými v článku 35.
V uvedenom prípade dotknutý členský štát informuje o svojom rozhodnutí Komisiu, agentúru a ostatné členské štáty. Uvedené rozhodnutie sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie* a agentúra ho zaradí do registra uvedeného v článku 63.

Článok 37

Organizácie, ktoré sa podieľajú na projektovaní, výrobe alebo údržbe systémov a komponentov ATM/ANS

1. Ak sa tak stanovuje v delegovaných aktoch prijatých podľa článku 39, organizácie, ktoré sa podieľajú na projektovaní, výrobe alebo údržbe systémov a komponentov ATM/ANS, od ktorých závisí bezpečnosť alebo interoperabilita, podliehajú osvedčovaniu a vydaniu osvedčenia.
Uvedené osvedčenie sa vydáva na základe žiadosti, ak žiadateľ preukáže, že spĺňa pravidlá stanovené delegovanými aktmi prijatými podľa článku 39 na zabezpečenie dodržiavania základných požiadaviek uvedených v článku 35.
V osvedčení musia byť podrobne uvedené udelené oprávnenia.
2. Odchyľne od odseku 1 a ak sa tak stanovuje v delegovaných aktoch prijatých podľa článku 39, možno organizáciám, ktoré sa podieľajú na projektovaní, výrobe alebo údržbe systémov a komponentov ATM/ANS, od ktorých závisí bezpečnosť alebo interoperabilita, povoliť, aby podali vyhlásenie o svojej spôsobilosti a dostupnosti prostriedkov na vykonávanie povinností spojených s činnosťami vykonávanými v súlade so základnými požiadavkami uvedenými v článku 35.

Článok 38

Systémy a komponenty ATM/ANS

1. Ak sa tak stanovuje v delegovaných aktoch prijatých podľa článku 39, poskytovatelia ATM/ANS uvedení v článku 36 sú povinní podať vyhlásenie, že systémy a komponenty ATM/ANS, od ktorých závisí bezpečnosť alebo interoperabilita a ktoré majú daní poskytovatelia služieb uviesť do prevádzky, sú v súlade s podrobnými špecifikáciami stanovenými v delegovaných aktoch prijatých podľa článku 39 na zabezpečenie dodržiavania základných požiadaviek uvedených v článku 35.

2. Ak sa tak stanovuje v delegovaných aktoch prijatých podľa článku 39, systémy a komponenty ATM/ANS, od ktorých závisí bezpečnosť alebo interoperabilita, podliehajú osvedčovaniu a vydaniu osvedčenia.

Uvedené osvedčenie sa vydáva na základe žiadosti, ak žiadateľ preukáže, že dané systémy a komponenty ATM/ANS spĺňajú podrobné špecifikácie stanovené delegovanými aktmi prijatými podľa článku 39 na zabezpečenie dodržiavania základných požiadaviek uvedených v článku 35.

Odchyľne od prvého pododseku a ak sa tak stanovuje v delegovaných aktoch prijatých podľa článku 39, možno organizáciám, ktoré sa podieľajú na projektovaní, výrobe alebo údržbe systémov a komponentov ATM/ANS, od ktorých závisí bezpečnosť alebo interoperabilita, povoliť, aby podali vyhlásenie, že uvedené systémy a komponenty spĺňajú podrobné špecifikácie stanovené v súlade s článkom 39 na zabezpečenie dodržiavania základných požiadaviek uvedených v článku 35 a že uvedené systémy a komponenty sú vhodné na použitie.

Článok 39

Delegované právomoci

1. Pokiaľ ide o poskytovanie ATM/ANS, Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 117 s cieľom stanoviť podrobné pravidlá, pokiaľ ide o:
- a) osobitné podmienky poskytovania ATM/ANS v súlade so základnými požiadavkami uvedenými v článku 35;
 - b) podmienky týkajúce sa stanovenia podrobných špecifikácií, ktoré sa vzťahujú na systémy a komponenty ATM/ANS, a ich oznámenia žiadateľovi na účely osvedčovania v súlade s článkom 38 ods. 2;
 - c) podmienky vydávania, zachovávanía, menenia, pozastavovania alebo rušenia osvedčení uvedených v článku 36, a to aj v situáciách, v ktorých sú v záujme dosiahnutia cieľov stanovených v článku 1 a pri zohľadnení povahy a rizikovosti konkrétnej uvedenej činnosti prípadne povolené vyhlásenia;
 - d) podmienky vydávania, zachovávanía, menenia, pozastavovania alebo rušenia osvedčení uvedených v článku 37 ods. 1 a článku 38 ods. 2, a to aj v situáciách, v ktorých sa v záujme dosiahnutia cieľov stanovených v článku 1 a pri zohľadnení povahy a rizikovosti konkrétnej uvedenej činnosti vyžadujú takéto osvedčenia alebo, ak je to vhodné, sa pripúšťa vyhlásenie;
 - e) oprávnenia a povinnosti držiteľov osvedčení uvedených v článku 36 a prípadne v článkoch 37 a 38;
 - f) oprávnenia a povinnosti organizácií, ktoré podávajú vyhlásenia v súlade s článkom 36 ods. 2, článkom 37 ods. 2 a článkom 38 ods. 2;
 - g) podmienky a postupy pre vyhlásenia poskytovateľov ATM/ANS v súlade s článkom 38 ods. 1, a to aj vrátane podmienok v situáciách, v ktorých sa v záujme dosiahnutia cieľov stanovených v článku 1 a pri zohľadnení povahy a rizikovosti konkrétnej uvedenej činnosti vyžadujú takéto vyhlásenia;
 - h) podmienky, za ktorých sa poskytovanie ATM/ANS zakazuje, obmedzuje alebo podlieha určitým podmienkam v záujme bezpečnosti;

- i) podmienky vydávania a šírenia záväzných informácií agentúrou v súlade s článkom 65 ods. 6 a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi v záujme zaistenia bezpečnosti pri poskytovaní ATM/ANS;
 - j) prevádzkové predpisy v súvislosti s využívaním vzdušného priestoru a systémov a komponentov ATM/ANS, ako aj komponentmi potrebnými na využívanie vzdušného priestoru.
2. Pokiaľ ide o poskytovanie ATM/ANS, Komisia je splnomocnená meniť alebo dopĺňať prílohu VIII a prípadne prílohu VII prostredníctvom delegovaných aktov prijatých v súlade s článkom 117, ak je to potrebné z technických, prevádzkových, vedeckých alebo bezpečnostných dôvodov týkajúcich sa ATM/ANS, v záujme dosiahnutia cieľov stanovených v článku 1.
3. Pravidlá uvedené v odseku 1 musia byť v prípade potreby:
- a) v súlade s riadiacim plánom ATM;
 - b) vypracované na základe príslušných ustanovení nariadenia (EÚ) č. XXX/XXXX a musia sa nimi ustanovovať prechodné mechanizmy na zabezpečenie kontinuity osvedčení udelených podľa uvedeného nariadenia.

Oddiel VI

Riadiaci letovej prevádzky

Článok 40

Základné požiadavky

Riadiaci letovej prevádzky, osoby a organizácie, ktoré sa podieľajú na výcviku, skúšaní, preverovaní alebo posudzovaní zdravotnej spôsobilosti riadiacich letovej prevádzky, ako aj syntetické výcvikové zariadenia musia spĺňať základné požiadavky stanovené v prílohe VIII.

Článok 41

Riadiaci letovej prevádzky

- 1. Riadiaci letovej prevádzky podliehajú osvedčovaniu a vydá sa im preukaz spôsobilosti riadiaceho letovej prevádzky a osvedčenie zdravotnej spôsobilosti príslušné pre službu, ktorú majú poskytovať.
- 2. Preukaz spôsobilosti riadiaceho letovej prevádzky uvedený v odseku 1 sa vydáva na základe žiadosti, ak žiadateľ preukáže, že spĺňa pravidlá stanovené delegovanými aktmi prijatými podľa článku 44 na zabezpečenie dodržiavania základných požiadaviek uvedených v článku 40 týkajúcich sa teoretických znalostí, praktických zručností, jazykovej spôsobilosti a skúseností.
- 3. Osvedčenie zdravotnej spôsobilosti uvedené v odseku 1 sa vydáva na základe žiadosti, ak riadiaci letovej prevádzky preukáže, že spĺňa pravidlá stanovené delegovanými aktmi prijatými podľa článku 44 na zabezpečenie dodržiavania základných požiadaviek uvedených v článku 40 týkajúcich sa zdravotnej spôsobilosti.

4. V preukaze spôsobilosti riadiaceho letovej prevádzky a osvedčení zdravotnej spôsobilosti musia byť podrobne uvedené oprávnenia udelené riadiacemu letovej prevádzky a rozsah preukazu spôsobilosti a osvedčenia zdravotnej spôsobilosti.

Článok 42

Výcvikové organizácie pre riadiacich letovej prevádzky, poverení lekári a poverené zdravotnícke zariadenia

Výcvikové organizácie pre riadiacich letovej prevádzky, poverení lekári a poverené zdravotnícke zariadenia podliehajú osvedčovaniu a vydaniu osvedčenia.

Uvedené osvedčenie sa vydáva na základe žiadosti, ak žiadateľ preukáže, že spĺňa pravidlá stanovené delegovanými aktmi prijatými podľa článku 44 na zabezpečenie dodržiavania základných požiadaviek uvedených v článku 40.

V osvedčení musia byť podrobne uvedené udelené oprávnenia.

Článok 43

Inštruktori a examinátori

Osoby zodpovedné za poskytovanie praktického výcviku alebo za hodnotenie praktických zručností riadiacich letovej prevádzky podliehajú osvedčovaniu a vydaniu osvedčenia.

Uvedené osvedčenie sa vydáva na základe žiadosti, ak žiadateľ preukáže, že spĺňa pravidlá stanovené delegovanými aktmi prijatými podľa článku 44 na zabezpečenie dodržiavania základných požiadaviek uvedených v článku 40.

V osvedčení musia byť podrobne uvedené udelené oprávnenia.

Článok 44

Delegované právomoci

1. Pokiaľ ide o riadiacich letovej prevádzky, ako aj osoby a organizácie, ktoré sa podieľajú na výcviku, skúšaní, preskúšaní alebo posudzovaní zdravotnej spôsobilosti riadiacich letovej prevádzky, Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 117 s cieľom stanoviť podrobné pravidlá, pokiaľ ide o:
 - a) rôzne kvalifikačné kategórie a doložky v preukazoch spôsobilosti riadiacich letovej prevádzky uvedených v článku 41;
 - b) podmienky vydávania, zachovávania, menenia, pozastavovania alebo rušenia preukazov spôsobilosti, kvalifikačných kategórií a doložiek v preukazoch spôsobilosti riadiacich letovej prevádzky a osvedčeniach zdravotnej spôsobilosti uvedených v článku 41 a osvedčení uvedených v článkoch 42 a 43;
 - c) oprávnenia a povinnosti držiteľov preukazov spôsobilosti riadiacich letovej prevádzky, kvalifikačných kategórií a doložiek v preukazoch spôsobilosti, osvedčeniach zdravotnej starostlivosti a osvedčeniach uvedených v článkoch 41, 42 a 43;
 - d) podmienky uznávania a prevodu národných preukazov spôsobilosti riadiacich letovej prevádzky a národných osvedčení zdravotnej spôsobilosti vydaných na základe právnych predpisov členských štátov na preukazy spôsobilosti riadiacich letovej prevádzky a osvedčenia zdravotnej spôsobilosti uvedené v článku 41;

- e) podmienky uznávania preukazov spôsobilosti riadiacich letovej prevádzky, ktoré boli vydané v súlade s právnymi predpismi tretej krajiny, na účely uplatňovania článku 57;
 - f) podmienky, za ktorých sa poskytovanie výcviku na pracovisku zakazuje, obmedzuje alebo podlieha určitým podmienkam v záujme bezpečnosti;
 - g) podmienky vydávania a šírenia záväzných informácií agentúrou v súlade s článkom 65 ods. 6 a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi v záujme zaistenia bezpečnosti pri poskytovaní výcviku na pracovisku.
2. Pokiaľ ide o riadiacich letovej prevádzky, osoby a organizácie, ktoré sa podieľajú na výcviku, skúšaní, preskúšaní alebo posudzovaní zdravotnej spôsobilosti riadiacich letovej prevádzky, ako aj o syntetické výcvikové zariadenia, Komisia je splnomocnená meniť alebo dopĺňať prílohu VIII prostredníctvom delegovaných aktov prijatých v súlade s článkom 117, ak je to potrebné z dôvodov technického, prevádzkového alebo vedeckého rozvoja alebo bezpečnostných dôkazov týkajúcich sa výcvikových organizácií a riadiacich letovej prevádzky, v záujme dosiahnutia cieľov stanovených v článku 1 a v rozsahu potrebnom na tento účel.

Oddiel VII

Bezpilotné lietadlá

Článok 45

Základné požiadavky na bezpilotné lietadlá

Projektovanie, výroba, údržba a prevádzka bezpilotných lietadiel a ich motorov, vrtúľ, súčastí, nenainštalovaného vybavenia a vybavenie na ich diaľkové ovládanie musia spĺňať základné požiadavky stanovené v prílohe IX.

Článok 46

Súlad bezpilotných lietadiel s predpismi

1. Ak sa tak stanovuje v delegovaných aktoch prijatých podľa článku 47 s cieľom dosiahnuť primeranú úroveň bezpečnosti a pri zohľadnení zásad stanovených v článku 4 ods. 2, projektovanie, výroba, údržba a prevádzka bezpilotných lietadiel podlieha osvedčovaniu. Osvedčenia sa vydávajú na základe žiadosti, ak žiadateľ preukáže, že spĺňa pravidlá stanovené delegovanými aktmi prijatými podľa článku 47 na zabezpečenie dodržiavania základných požiadaviek uvedených v článku 45. V tomto osvedčení musia byť podrobne uvedené bezpečnostné obmedzenia, prevádzkové podmienky a oprávnenia.
2. Ak sa tak stanovuje v delegovaných aktoch prijatých podľa článku 47 s cieľom dosiahnuť primeranú úroveň bezpečnosti a pri zohľadnení zásad stanovených v článku 4 ods. 2, projektovanie, výroba, údržba a prevádzka bezpilotných lietadiel podlieha podaniu vyhlásenia. Toto vyhlásenie sa podáva, ak sú splnené základné požiadavky uvedené v článku 45 a zodpovedajúce podrobné pravidlá stanovené v súlade s článkom 47 na zabezpečenie dodržiavania týchto základných požiadaviek.
3. Ak sa tak stanovuje v delegovaných aktoch prijatých podľa článku 47, vzhľadom na skutočnosť, že primeranú úroveň bezpečnosti možno dosiahnuť bez uplatňovania kapitol IV a V tohto nariadenia, sa uvedené kapitoly neuplatňujú na základné požiadavky uvedené v článku 45 a na zodpovedajúce podrobné pravidlá stanovené v

súlade s článkom 47 na zabezpečenie dodržiavania týchto základných požiadaviek. V takýchto prípadoch uvedené požiadavky a pravidlá predstavujú „harmonizačné právne predpisy Spoločenstva“ v zmysle nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008 z 9. júla 2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 339/93, a rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady č. 768/2008/ES z 9. júla 2008 o spoločnom rámci na uvádzanie výrobkov na trh a o zrušení rozhodnutia 93/465/EHS.

Článok 47

Delegované právomoci

1. Pokiaľ ide o projektovanie, výrobu, údržbu a prevádzku bezpilotných lietadiel a ich motorov, vrtúl, súčastí, nenainštalovaného vybavenia a vybavenia na diaľkové ovládanie týchto lietadiel, Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 117 s cieľom stanoviť podrobné pravidlá, pokiaľ ide o:
 - a) podmienky a postupy vydávania, zachovávania, menenia, pozastavovania alebo rušenia osvedčení pre projektovanie, výrobu, údržbu a prevádzku bezpilotných lietadiel uvedených v článku 46 ods. 1 a 2, a to aj v situáciách, v ktorých sa v záujme dosiahnutia cieľov stanovených v článku 1 a pri zohľadnení povahy a rizikovosti konkrétnej uvedenej činnosti vyžadujú takéto osvedčenia alebo, ak je to vhodné, sa pripúšťa vyhlásenie;
 - b) podmienky a postupy, podľa ktorých prevádzkovateľ bezpilotných lietadiel využíva osvedčenia alebo vyhlásenia vydané v súlade s oddielmi I, II, III a VIII;
 - c) podmienky, za ktorých sa na účely článku 46 ods. 3 na požiadavky týkajúce sa projektovania, výroby a údržby bezpilotných lietadiel a ich motorov, vrtúl, súčastí, nenainštalovaného vybavenia a vybavenia na ich diaľkové ovládanie, nevzťahujú kapitoly IV a V tohto nariadenia;
 - d) oprávnenia a povinnosti držiteľov osvedčení a prevádzkovateľov, ktorí podávajú vyhlásenia;
 - e) označovanie a identifikáciu bezpilotných lietadiel;
 - f) podmienky, za ktorých sa prevádzka bezpilotných lietadiel zakáže, obmedzí alebo podlieha určitým podmienkam v záujme bezpečnosti.
2. Pokiaľ ide o projektovanie, výrobu, údržbu a prevádzku bezpilotných lietadiel a ich motorov, vrtúl, súčastí, nenainštalovaného vybavenia a vybavenia na diaľkové ovládanie týchto lietadiel, Komisia je splnomocnená meniť alebo dopĺňať prílohu IX a prípadne prílohu III prostredníctvom delegovaných aktov prijatých v súlade s článkom 117, ak je to potrebné z dôvodov technického, prevádzkového alebo vedeckého rozvoja alebo bezpečnostných dôkazov týkajúcich sa leteckej prevádzky, v záujme dosiahnutia cieľov stanovených v článku 1 a v rozsahu potrebnom na tento účel.

ODDIEL VIII

Lietadlá využívané prevádzkovateľom tretej krajiny pri letoch do Únie, v rámci Únie alebo z Únie

Článok 48

Uplatniteľné pravidlá

Lietadlá uvedené v článku 2 ods. 1 písm. c), ako aj ich posádky a prevádzkovanie musia byť v súlade s uplatniteľnými normami ICAO. Pokiaľ takéto normy neexistujú, uvedené lietadlá, ako aj ich posádka a prevádzkovanie musia byť v súlade s hlavnými požiadavkami stanovenými v prílohách II, IV, V, a ak je to uplatniteľné, v prílohe VIII, za predpokladu, že uvedené požiadavky nie sú v rozpore s právami tretích krajín podľa medzinárodných dohovorov.

Článok 49

Plnenie požiadaviek

1. Prevádzka lietadiel uvedených v článku 2 ods. 1 písm. c) pre obchodnú leteckú dopravu podlieha certifikácii a musí na ňu byť vydané povolenie.

Toto povolenie sa vydáva na základe žiadosti, ak žiadateľ preukázal svoju spôsobilosť a dostupnosť prostriedkov na vykonávanie povinností súvisiacich s prevádzkou uvedených lietadiel v súlade s požiadavkami stanovenými v článku 48.

V povolení sa špecifikujú oprávnenia udelené prevádzkovateľovi a rozsah prevádzky.

2. Pokiaľ sa to ustanovuje v delegovaných aktoch prijatých podľa článku 50, prevádzka lietadiel uvedených v článku 2 ods. 1 písm. c) v inej než obchodnej leteckej doprave podlieha certifikácii a musí na ňu byť vydané povolenie.

Toto povolenie sa vydáva na základe žiadosti, ak žiadateľ preukázal svoju spôsobilosť a dostupnosť prostriedkov na vykonávanie povinností súvisiacich s prevádzkou uvedených lietadiel v súlade s požiadavkami stanovenými v článku 48.

V povolení sa špecifikujú oprávnenia udelené prevádzkovateľovi a rozsah prevádzky.

Odchyľne od prvého pododseku, pokiaľ sa tak ustanovuje v delegovaných aktoch prijatých podľa článku 50, prevádzkovateľom lietadiel uvedených v článku 2 ods. 1 písm. c) prevádzkujúcim inú než obchodnú leteckú dopravu sa povoľuje, aby deklarovali svoju spôsobilosť a dostupnosť prostriedkov na vykonávanie povinností spojených s prevádzkou týchto lietadiel v súlade s požiadavkami stanovenými v článku 48.

3. Povolenia a vyhlásenia uvedené v odsekoch 1 a 2 sa vyžadujú len v súvislosti s prevádzkou lietadiel na územie, v rámci územia alebo z územia, na ktoré sa vzťahujú zmluvy, s výnimkou prevádzky lietadiel vykonávajúcich len prelet uvedeného územia.

Článok 50

Delegované právomoci

1. Pokiaľ ide o lietadlá uvedené v článku 2 ods. 1 písm. c), ako aj o ich posádku a prevádzkovanie, Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 117 s cieľom stanoviť podrobné pravidlá, pokiaľ ide o:
 - a) vydávanie povolení pre lietadlá, ktoré nemajú štandardné osvedčenie ICAO o letovej spôsobilosti alebo vydávanie povolení pre pilotov, ktorí nie sú držiteľmi

štandardného povolenia ICAO, na prevádzkovanie letov na územie, v rámci územia alebo z územia, na ktoré sa uplatňujú zmluvy;

- b) špecifické podmienky prevádzky lietadla v súlade s ustanoveniami článku 48;
 - c) alternatívne podmienky pre prípady, keď dodržiavanie noriem a požiadaviek uvedených v článku 48 nie je možné, alebo je spojené s neprimeranou námahou prevádzkovateľa pri zabezpečovaní plnenia cieľov príslušných noriem a požiadaviek;
 - d) podmienky vydávania, udržiavania, menenia, pozastavovania alebo rušenia povolení uvedených v článku 49 vrátane podmienok pre situácie, v ktorých sa v záujme dosiahnutia cieľov stanovených v článku 1 a pri zohľadnení povahy a rizikovosti konkrétnej uvedenej činnosti vyžaduje takéto povolenie, alebo, ak je to vhodné, sa pripúšťa vyhlásenie. Tieto podmienky musia prihliadať na osvedčenia vydané štátom registrácie alebo štátom prevádzkovateľa a nesmie nimi byť dotknuté nariadenie (ES) č. 2111/2005 a jeho vykonávacie predpisy;
 - e) oprávnenia a povinnosti držiteľov povolení uvedených v článku 49 ods. 1 a 2 a ak je to vhodné, subjektov, ktoré urobili vyhlásenia v súlade s článkom 49 ods. 2;
 - f) podmienky, za ktorých sa prevádzkovanie lietadiel uvedených v článku 2 ods. 1 písm. c) zakazuje, obmedzuje alebo podlieha istým podmienkam v záujme bezpečnosti.
2. Komisia sa pri prijímaní pravidiel uvedených v odseku 1 uistí najmä o tom, že:
- a) sa vhodne využili postupy odporúčané ICAO a dokumenty s usmerneniami;
 - b) žiadna požiadavka nepresiahla požiadavky tohto nariadenia týkajúce sa lietadiel uvedených v článku 2 ods. 1 písm. b) bode i) a posádok a prevádzkovateľov takýchto lietadiel;
 - c) postup na získanie povolení uvedených v článku 49 ods. 1 a 2 je jednoduchý, primeraný, účinný a nákladovo efektívny a umožňuje preukázania súladu, ktoré sú úmerné zložitosti prevádzky a riziku spojenému s daným úkonom. Komisia zabezpečuje najmä, aby sa zohľadnili:
 - i) výsledky všeobecného programu ICAO hodnotenia dohľadu nad bezpečnosťou;
 - ii) informácie zozbierané v rámci programov inšpekcií na odbavovacej ploche vytvorených v súlade s delegovanými aktmi prijatými podľa článku 51 ods. 10;
 - iii) iné zistené informácie o bezpečnostných aspektoch s ohľadom na dotknutého prevádzkovateľa;
 - iv) osvedčenia vydané v súlade s právnymi predpismi tretej krajiny.
 - d) boli zohľadnené bezpečnostné aspekty týkajúce sa ATM/ANS.

KAPITOLA IV

SPOLOČNÝ SYSTÉM OSVEDČOVANIA, DOHLADU A PRESADZOVANIA PREDPISOV

Článok 51

Osvedčovanie, dohľad a presadzovanie predpisov

1. Členské štáty, Komisia a agentúra spolupracujú v rámci jednotného európskeho systému bezpečnosti letectva na zabezpečovaní súladu s týmto nariadením a delegovanými a vykonávacími aktmi prijatými na jeho základe.
2. Na zabezpečenie súladu s ustanoveniami tohto nariadenia a delegovaných a vykonávacích aktov prijatých na jeho základe agentúra a príslušné vnútroštátne orgány v súlade s týmto nariadením:
 - a) prijímajú a posudzujú žiadosti, ktoré im boli predložené, vydávajú osvedčenia a prípadne predlžujú ich platnosť a prijímajú vyhlásenia, ktoré pred nimi boli urobené, v súlade s ustanoveniami kapitoly III;
 - b) vykonávajú dohľad nad držiteľmi osvedčení, právnickými a fyzickými osobami, ktoré urobili vyhlásenia, a výrobkami, súčastami, vybavením, systémami ATM/ANS, komponentmi ATM/ANS, výcvikovými zariadeniami na simuláciu letu a letiskami, ktoré podliehajú ustanoveniam kapitoly III;
 - c) vykonávajú všetky potrebné vyšetrovania, inšpekcie, audity a ďalšie monitorovacie činnosti s cieľom identifikovať možné porušenia požiadaviek stanovených v tomto nariadení a v delegovaných a vykonávacích aktoch prijatých na jeho základe osobami uvedenými v písmene b), na ktoré sa vzťahujú tieto požiadavky;
 - d) prijímajú všetky potrebné opatrenia na presadzovanie predpisov vrátane zmeny, pozastavenia alebo zrušenia nimi vydaného osvedčenia, zákazu štartu lietadla a uloženia sankcií s cieľom zamedziť pokračovaniu zistených porušení.
3. Zodpovednosť za úlohy spojené s certifikáciou, dohľadom a presadzovaním predpisov uvedené v odseku 2 sa určí v súlade s nasledujúcimi ustanoveniami.

Agentúra je zodpovedná za úlohy, ktoré jej boli pridelené podľa článkov 53, 54, 55, 66, 67, 68, 69 a 70.

Príslušný vnútroštátny orgán členského štátu, v ktorom sa nachádza letisko, zodpovedá za tieto úlohy, pokiaľ ide o osvedčenie letiska uvedené v článku 30 ods. 1 a osvedčenie organizácie zodpovednej za prevádzku letiska uvedenej v článku 32 ods. 1. Osvedčenie pre organizáciu zodpovednú za prevádzku letiska sa môže buď skombinovať s osvedčením letiska, alebo sa môže vydávať osobitne.

Vo všetkých ostatných prípadoch je za tieto úlohy zodpovedný príslušný vnútroštátny orgán členského štátu, v ktorom má fyzická osoba, ktorá žiada o osvedčenie alebo robí vyhlásenie, bydlisko, alebo v prípade právnickej osoby štátu, v ktorom má táto osoba svoje hlavné sídlo, pokiaľ sa v delegovaných aktoch prijatých podľa odseku 10 neustanovuje inak.

Ak sa to však stanovuje v delegovaných aktoch prijatých podľa odseku 14, tak:

- a) za vydávanie osvedčení o zdravotnej spôsobilosti pilotov uvedených v článku 20 ods. 3 a zdravotných osvedčení riadiacich letovej prevádzky

uvedených v článku 41 ods. 1 sú zodpovední poverení lekári, poverené zdravotnícke zariadenia a všeobecní lekári;

- b) za vydávanie potvrdení pre palubných sprievodcov uvedené v článku 21 sú zodpovedné výcvikové organizácie pilotov a palubných sprievodcov, ktorým bolo vydané schválenie v súlade s článkom 22, a prevádzkovatelia, ktorým bolo vydané osvedčenie v súlade s článkom 27.
- 4. Dohľad, ktorý vykonáva agentúra a príslušné vnútroštátne orgány, musí byť nepretržitý a musí vychádzať z priorit stanovených vzhľadom na riziká pre civilné letectvo.
- 5. Agentúra riadi a používa nástroje a postupy potrebné na zbieranie, výmenu a analýzu informácií týkajúcich sa bezpečnosti získaných v rámci programov inšpekcií na odbavovacej ploche zriadených delegovanými aktmi prijatými podľa odseku 10.
- 6. S cieľom uľahčiť vykonávanie ich úloh súvisiacich s osvedčovaním, dohľadom a presadzovaním predpisov Komisia, agentúra a príslušné vnútroštátne orgány si musia vymieňať informácie vrátane informácií o možných alebo zistených porušeníach.
- 7. Agentúra podporuje spoločné porozumenie a uplatňovanie požiadaviek uvedených v tomto nariadení a v delegovaných a vykonávacích aktoch prijatých na jeho základe, okrem iného prostredníctvom prípravy poradenského materiálu uvedeného v článku 65 ods. 3 po konzultácii s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi.
- 8. Každá právnická alebo fyzická osoba, na ktorú sa vzťahuje toto nariadenie, môže upozorniť agentúru na akékoľvek rozdiely v uplatňovaní pravidiel, ktoré podľa nej existujú medzi členskými štátmi. Ak takéto rozdiely vážne narúšajú fungovanie týchto osôb alebo vedú k iným závažným ťažkostiam, agentúra a príslušné vnútroštátne orgány dotknutých členských štátov musia bez zbytočného odkladu začať spolupracovať na odstránení týchto rozdielov. Ak nemožno tieto rozdiely odstrániť, agentúra predloží záležitosť Komisii.
- 9. Agentúra a príslušné vnútroštátne orgány musia podniknúť potrebné kroky na zvýšenie a podporu informovanosti o bezpečnosti civilného letectva a na šírenie informácií týkajúcich sa bezpečnosti, ktoré sú dôležité pre prevenciu nehôd a incidentov.
- 10. So zreteľom na úlohy agentúry a príslušných vnútroštátnych orgánov vzťahujúce sa na osvedčovanie, dohľad a presadzovanie predpisov podľa tohto nariadenia, Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 117 s cieľom stanoviť podrobné pravidlá týkajúce sa:
 - a) podmienok zberu, výmeny a šírenia informácií medzi agentúrou a príslušným vnútroštátnym orgánom na účely plnenia ich úloh;
 - b) podmienok osvedčovania a vykonávania vyšetровaní, inšpekcií, auditov a iných monitorovacích činností, ktoré sú potrebné na zaistenie účinného dohľadu nad právnickými a fyzickými osobami, výrobkami, súčasťami, vybavením, systémami ATM/ANS, komponentmi ATM/ANS, výcvikovými zariadeniami na simuláciu letu a letiskami, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie;
 - c) podmienok kvalifikácie inšpektorov a organizácií, ktoré sa podieľajú na ich výcviku;
 - d) podmienok vykonávania kontrol na odbavovacej ploche a zákazov štartu lietadiel, keď lietadlo, jeho prevádzkovateľ alebo jeho posádka nespĺňajú požiadavky tohto nariadenia alebo delegovaných a vykonávacích aktov prijatých na jeho základe;

- e) podmienok platných pre systémy správy a riadenia agentúry a príslušných vnútroštátnych orgánov týkajúcich sa výkonu certifikačných úloh, dohľadu a presadzovania predpisov;
- f) pokiaľ ide o odsek 3, podmienky rozdelenia zodpovednosti medzi príslušné vnútroštátne orgány s cieľom zabezpečiť účinné plnenie úloh súvisiacich s osvedčovaním, dohľadom a presadzovaním predpisov;
- g) pokiaľ ide o odsek 3, podmienok pridelenia zodpovednosti povereným lekárom a povereným zdravotníckym zariadeniam na účely vydávania osvedčení zdravotnej spôsobilosti pilota a osvedčení zdravotnej spôsobilosti riadiaceho letovej prevádzky, ako aj podmienok, za akých musí byť takáto zodpovednosť zverená všeobecným lekárom, s cieľom zabezpečiť účinné plnenie úloh týkajúcich sa vydávania osvedčení zdravotnej spôsobilosti pilotov a riadiacich letovej prevádzky;
- h) pokiaľ ide o odsek 3, podmienok pridelenia zodpovednosti organizáciám vykonávajúcim výcvik pilotov a palubných sprievodcov na účely vydávania osvedčení pre palubných sprievodcov s cieľom zabezpečiť účinné plnenie úloh súvisiacich s osvedčovaním palubných sprievodcov.

Článok 52

Európski leteckí inšpektori

1. Agentúra v spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi vytvorí mechanizmus združovania a spoločného využívania inšpektorov a iných zamestnancov so skúsenosťami, ktoré sú relevantné na vykonávanie úloh osvedčovania a dohľadu podľa tohto nariadenia. Na tento účel agentúra vymedzí a oznámi príslušným vnútroštátnym orgánom potrebné kvalifikačné a skúsenostné profily, na základe ktorých tieto orgány určia v prípade dostupnosti kandidátov na účasť v mechanizme združovania a spoločného využívania európskych leteckých inšpektorov.
2. Agentúra a každý príslušný vnútroštátny orgán môže požiadať o pomoc európskych leteckých inšpektorov pri výkone dohľadu a certifikačných činností. Agentúra koordinuje tieto žiadosti a vypracúva vhodné postupy na tento účel po porade s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi.
3. Európski leteckí inšpektori vykonávajú dohľad a certifikačné činnosti pod kontrolou, na základe pokynov a v rámci povinnosti agentúry alebo príslušného vnútroštátneho orgánu, ktorý požiadal o pomoc.
4. Náklady na pomoc, ktorú poskytujú európski leteckí inšpektori, vymenovaní príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, sa musia pokryť z poplatkov. Na tento účel agentúra vystaví faktúru v mene príslušného vnútroštátneho orgánu, ktorý vynaložil náklady, právnickej alebo fyzickej osobe, na ktorú sa vzťahovalo osvedčovanie a činnosti dohľadu vykonávané uvedenými inšpektormi. Agentúra prevedie sumu vybranú od tejto osoby na príslušný vnútroštátny orgán.
5. Pokiaľ ide o mechanizmus združovania a spoločného využívania uvedený v odseku 1, Komisia má právomoc prijímať delegované akty v súlade s článkom 117 s cieľom stanoviť podrobné pravidlá vzhľadom na:
 - a) práva a povinnosti agentúry a príslušných vnútroštátnych orgánov, ktoré dostávajú alebo poskytujú pomoc prostredníctvom tohto mechanizmu alebo o ňu žiadajú;

- b) povolenia a pravidiel uplatniteľné na európskych leteckých inšpektorov pri poskytovaní takejto pomoci;
- c) stanovovanie a vyberanie poplatkov uvedených v odseku 4.

Článok 53

Prenos povinnosti

1. Členské štáty môžu preniesť na agentúru povinnosť osvedčovania, dohľadu a presadzovania predpisov, pokiaľ ide o akékoľvek alebo všetky organizácie, prevádzkovateľov, zamestnancov, lietadlá, výcvikové zariadenia na simuláciu letu alebo letiská, za ktoré je dotknutý členský štát zodpovedný podľa tohto nariadenia.

Na základe takéhoto prenosu sa agentúra stáva príslušným orgánom na účely prenesenej povinnosti a dotknutý členský štát je od tejto povinnosti oslobodený. Pri výkone tejto povinnosti agentúrou sa uplatňujú ustanovenia kapitol IV a V.

2. Členské štáty môžu, pod podmienkou spoločného súhlasu, preniesť na iný členský štát povinnosť osvedčovania, dohľadu a presadzovania predpisov, pokiaľ ide o akékoľvek alebo všetky organizácie, prevádzkovateľov, zamestnancov, lietadlá, výcvikové zariadenia na simuláciu letu alebo letiská, za ktoré sú zodpovedné podľa tohto nariadenia.

Na základe takéhoto prenosu sa príslušný vnútroštátny orgán členského štátu, na ktorý sa prenáša povinnosť, stane príslušným orgánom na účely prenesenej povinnosti a členský štát, ktorý prenáša povinnosť, je od tejto povinnosti oslobodený.

Pri výkone tejto povinnosti sa uplatňujú ustanovenia kapitol II a IV a článkov 120 a 121, ako aj uplatniteľné ustanovenia vnútroštátneho práva členského štátu, na ktorý bola prenesená povinnosť.

3. Agentúra alebo členský štát, podľa toho, čo je uplatniteľné, súhlasí s prenosom povinností uvedených v odsekoch 1 alebo 2, len vtedy, ak sa presvedčí, že môže účinne vykonávať prenesenú povinnosť v súlade s týmto nariadením a delegovanými a vykonávacími aktmi prijatými na jeho základe.
4. Ak členský štát má v úmysle preniesť určité povinnosti v súlade s odsekmi 1 alebo 2, musí stanoviť spoločne s agentúrou alebo s iným členským štátom, pokiaľ je to možné, plán prenosu, ktorým sa zabezpečí riadny prenos týchto povinností. Právnické a fyzické osoby, ktorých sa prenos týka, a v prípade prenosu uvedeného v odseku 2 agentúra, musia prekonzultovať uvedený plán prenosu pred jeho dokončením.

Agentúra a dotknutý členský štát alebo dotknuté členské štáty podľa potreby zabezpečujú, aby prenos povinností prebiehal v súlade s plánom prenosu.

5. Agentúra sprístupňuje prostredníctvom registra zriadeného podľa článku 63 zoznam členských štátov, ktoré preniesli určité povinnosti v súlade s týmto článkom. Tento zoznam obsahuje podrobnosti o prenesených povinnostiach, umožňujúci jednoznačnú identifikáciu povinností po prenose a ak je to uplatniteľné, príslušných organizácií, prevádzkovateľov, zamestnancov, lietadiel, výcvikových zariadení na simuláciu letu alebo letísk.

Agentúra musí zohľadniť prenesenie povinností pri vykonávaní inšpekcií a iných monitorovacích činností v súlade s článkom 73.

6. Tento článok sa uplatňuje bez toho, aby boli dotknuté práva a povinnosti členských štátov podľa Chicagského dohovoru. Keď členský štát prenesie v súlade s týmto článkom povinnosti, ktoré mu priznáva Chicagský dohovor, musí informovať ICAO o skutočnosti, že agentúra alebo iný členský štát koná ako jeho zástupca splnomocnený na plnenie jeho povinností podľa Chicagského dohovoru.

Článok 54

Organizácie pôsobiace na nadnárodnej úrovni

1. Organizácia môže požiadať agentúru, aby konala ako príslušný orgán zodpovedný za osvedčovanie, dohľad a presadzovanie pravidiel v prípade tejto organizácie odchyľne od článku 51 ods. 3, ak táto organizácia má osvedčenie, alebo je oň oprávnená požiadať v súlade s ustanoveniami kapitoly III príslušný vnútroštátny orgán jedného členského štátu, ale je v situácii, alebo má v úmysle dostať sa do situácie, keď sa značná časť zariadení a zamestnancov, ktorých sa týka uvedené osvedčenie, nachádza v inom alebo viacerých iných členských štátoch.

Takúto žiadosť môžu podať aj dve alebo viaceré organizácie, z ktorých každá má hlavné miesto podnikateľskej činnosti v inom členskom štáte a každá je držiteľom osvedčenia alebo je oprávnená požiadať o osvedčenie v súlade s ustanoveniami kapitoly III pre rovnaký druh leteckej činnosti.

Ak organizácie uvedené v prvom a druhom pododseku podávajú takú žiadosť, informujú o tom príslušné vnútroštátne orgány členských štátov, v ktorých majú svoje hlavné miesto podnikania.

2. Ak sa agentúra domnieva, že je schopná ujať sa účinne vykonávania povinností, ktoré sa spájajú s osvedčovaním, dohľadom a presadzovaním predpisov, ako sa od nej vyžaduje, v súlade s týmto nariadením a delegovanými aktmi prijatými na jeho základe vypracuje spolu s príslušným členským štátom alebo prípadne členskými štátmi plán prenosu, ktorým sa zabezpečí riadny prenos týchto povinností. Organizácie, ktoré požiadali o prenos, musia prekonzultovať tento plán pred jeho dokončením.

Agentúra a dotknutý členský štát alebo dotknuté členské štáty podľa potreby zabezpečia, aby prenos povinností prebiehal v súlade s plánom prenosu.

3. Na základe prenosu povinností podľa odsekov 1 a 2 sa agentúra stáva príslušným orgánom na účely prenesenej povinnosti a príslušný členský štát alebo členské štáty sú od tejto povinnosti oslobodené. Pri výkone tejto povinnosti agentúrou sa uplatňujú ustanovenia kapitol IV a V.
4. Ustanovenia článku 53 ods. 5 a 6 sa primerane uplatňujú na akýkoľvek prenos povinností podľa tohto článku.

Článok 55

Núdzový mechanizmus dohľadu

1. Agentúra odporúča členským štátom prenos povinností v súlade s článkom 53, ak sú splnené všetky tieto podmienky:
 - a) výsledky inšpekcií a iných monitorovacích činností, ktoré agentúra vykonáva v súlade s článkom 73, naznačujú existenciu závažnej a pretrvávajúcej neschopnosti členského štátu účinne vykonávať niektoré

alebo všetky úlohy osvedčovania, dohľadu a presadzovania predpisov podľa tohto nariadenia,

- b) Komisia požiadala príslušný členský štát, aby odstránil nedostatky identifikované v súlade s písmenom a),
 - c) členský štát nenapravil nedostatky uspokojivým spôsobom a výsledná situácia ohrozuje bezpečnosť civilného letectva.
2. Ak príslušný členský štát nezohľadnil odporúčanie agentúry alebo nedostatky odstránil do 3 mesiacov od vydania uvedeného odporúčania, Komisia môže rozhodnúť, ak usúdi, že podmienky uvedené v odseku 1 sú splnené, aby sa zodpovednosť za príslušné úlohy osvedčovania, dohľadu a presadzovania predpisov dočasne preniesla na agentúru. Uvedené rozhodnutie musí tvoriť súčasť vykonávacích aktov, ktoré sa prijímú v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 116 ods. 2. V riadne odôvodnených vážnych a naliehavých prípadoch súvisiacich s bezpečnosťou letectva Komisia okamžite prijme uplatniteľné vykonávacie akty v súlade s postupom uvedeným v článku 116 ods. 4.
3. Od dátumu, ku ktorému vykonávacie rozhodnutie uvedené v odseku 2 nadobudne účinnosť, agentúra musí pravidelne posudzovať, či podmienka uvedená v odseku 1 písm. c) je naďalej plnená. Ak usúdi, že táto podmienka už nie je plnená, agentúra odporučí Komisii, aby zrušila dočasný prenos povinností.
4. Ak Komisia s prihliadnutím na odporúčanie usúdi, že podmienka odseku 1 písm. c) už nie je plnená, rozhodne o ukončení dočasného prenosu povinností na agentúru.
- Uvedené rozhodnutie musí tvoriť súčasť vykonávacích aktov, ktoré sa prijímú v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 116 ods. 2. V riadne odôvodnených vážnych a naliehavých prípadoch súvisiacich s bezpečnosťou letectva Komisia okamžite prijme uplatniteľné vykonávacie akty v súlade s postupom uvedeným v článku 116 ods. 4.
5. Na základe prenosu zodpovednosti podľa odsekov 1 a 2 sa agentúra stáva príslušným orgánom na účely prenesenej zodpovednosti a príslušný členský štát sú od tejto zodpovednosti oslobodené. Pri výkone tejto povinnosti agentúrou sa uplatňujú ustanovenia kapitol IV a V.
6. Ustanovenia článku 53 ods. 5 a 6 sa primerane uplatňujú na akýkoľvek prenos povinností podľa tohto článku. Agentúra do registra zriadeného podľa článku 63 zahrnie aj vykonávacie rozhodnutia Komisie uvedené v odsekoch 2 a 4.

Článok 56

Platnosť osvedčení a vyhlásení

- 1. Vydané certifikáty a vyhlásenia vyhotovené v súlade s týmto nariadením a delegovanými a vykonávacími aktmi prijatými na jeho základe sú platné vo všetkých členských štátoch bez ďalších požiadaviek alebo hodnotenia.
- 2. V prípade, že Komisia usúdi, že právnická alebo fyzická osoba, ktorej bolo vydané osvedčenie alebo ktorá urobila vyhlásenie, už nespĺňa uplatniteľné požiadavky tohto nariadenia alebo delegovaných a vykonávacích aktov prijatých na jeho základe, Komisia na základe odporúčania agentúry, požiada členský štát zodpovedný za dohľad nad touto osobou, aby prijal príslušné nápravné opatrenie a bezpečnostné opatrenia vrátane obmedzenia rozsahu alebo pozastavenia doby platnosti osvedčenia.

Uvedené rozhodnutie musí tvoriť súčasť vykonávacích aktov, ktoré sa prijímú v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 116 ods. 2. V riadne odôvodnených vážnych a naliehavých prípadoch súvisiacich s bezpečnosťou letectva Komisia okamžite prijme uplatniteľné vykonávacie akty v súlade s postupom uvedeným v článku 116 ods. 4.

Odo dňa, keď uvedené vykonávacie rozhodnutie nadobudne účinnosť, príslušné osvedčenie alebo vyhlásenie, odchyľne od odseku 1, stráca platnosť vo všetkých členských štátoch.

3. Ak sa Komisia domnieva, že členský štát uvedený v odseku 2 prijal príslušné nápravné a bezpečnostné opatrenia, rozhodne na základe odporúčania agentúry, že dotknuté osvedčenie alebo vyhlásenie je znova platné vo všetkých členských štátoch, v súlade s odsekom 1. Uvedené rozhodnutie musí tvoriť súčasť vykonávacích aktov prijatých v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 116 ods. 2. V riadne odôvodnených vážnych a naliehavých prípadoch súvisiacich s bezpečnosťou letectva Komisia okamžite prijme uplatniteľné vykonávacie akty v súlade s postupom uvedeným v článku 116 ods. 4.
4. Týmto článkom nie je dotknuté nariadenie (ES) č. 2111/2005.

Článok 57

Akceptovanie osvedčovania vykonaného treťou krajinou

Agentúra a príslušné vnútroštátne orgány môžu buď vydávať osvedčenia stanovené v tomto nariadení a v delegovaných a vykonávacích aktoch prijatých na jeho základe na základe osvedčení vydaných v súlade so zákonmi tretej krajiny, alebo akceptovať osvedčenia a iné príslušné dokumenty potvrdzujúce dodržiavanie pravidiel v oblasti civilného letectva, ktoré boli vydané v súlade s právnymi predpismi tretej krajiny, ak je takáto možnosť stanovená v:

- a) medzinárodných dohodách týkajúcich sa uznávania osvedčení medzi Úniou a treťou krajinou; alebo
- b) delegovaných aktoch prijatých na základe článku 18 ods. 1 písm. l), článku 25 ods. 1 písm. f) a článku 44 ods. 1 písm. e).

Článok 58

Oprávnené subjekty

1. Agentúra a príslušné vnútroštátne orgány môžu prideliť svoje úlohy týkajúce sa osvedčovania a dohľadu podľa tohto nariadenia oprávneným subjektom, ktoré boli akreditované ako subjekty spĺňajúce kritériá stanovené v prílohe VI. Agentúra a príslušné vnútroštátne orgány, ktoré využívajú kvalifikované subjekty, vytvoria systém na akreditáciu a na posúdenie plnenia týchto kritérií oprávnenými subjektmi, tak v okamihu akreditácie, ako aj priebežne po ňom.

Oprávnený subjekt musí byť akreditovaný buď jednotlivo agentúrou alebo príslušným vnútroštátnym orgánom, alebo spoločne dvoma alebo viacerými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, alebo agentúrou a jedným alebo viacerými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi.

2. Agentúra alebo príslušný vnútroštátny orgán alebo orgány, podľa vhodnosti, musí pozastaviť alebo zrušiť platnosť nimi udelenej akreditácie oprávneného subjektu, ktorý už nespĺňa kritériá stanovené v prílohe VI.

3. Agentúra alebo príslušný vnútroštátny orgán alebo orgány akreditujúce oprávnený subjekt môžu tomuto oprávnenému subjektu udeliť výsadu vydávania, menenia, pozastavovania alebo rušenia osvedčení alebo prijímania vyhlásení v mene agentúry alebo príslušného vnútroštátneho orgánu. Táto výsada sa zahŕňa do rozsahu akreditácie.
4. Agentúra a príslušné vnútroštátne orgány musia bez ďalších technických požiadaviek alebo hodnotenia uznať akreditácie oprávnených subjektov poskytnuté agentúrou a inými príslušnými vnútroštátnymi orgánmi v súlade s odsekom 1.
Agentúra a príslušné vnútroštátne orgány však nie sú povinné využiť celý rozsah akreditácie priznanej iným vnútroštátnym príslušným orgánom alebo agentúrou ani uznať výsady, ktoré oprávnenému subjektu udelil iný príslušný orgán v súlade s odsekom 3.
5. Agentúra a príslušné vnútroštátne orgány si vymieňajú informácie o udelených, pozastavených a zrušených akreditáciách. Agentúra tieto informácie sprístupní prostredníctvom registra uvedeného v článku 63.

Článok 59

Bezpečnostné ustanovenia

1. Toto nariadenie a delegované akty a vykonávacie akty prijaté na jeho základe nebránia členskému štátu, aby okamžite reagoval na problém týkajúci sa bezpečnosti civilného letectva, ak sú splnené všetky tieto podmienky:
 - a) problém je spojený s vážnym rizikom pre bezpečnosť letectva a od uvedeného členského štátu sa vyžaduje okamžité opatrenie na jeho riešenie;
 - b) nie je možné, aby členský štát primerane vyriešil problém v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia a delegovaných aktov a vykonávacích aktov prijatých na jeho základe;
 - c) prijaté opatrenia sú úmerné závažnosti problému.

V takom prípade dotknutý členský štát okamžite informuje Komisiu, agentúru a ostatné členské štáty prostredníctvom registra zriadeného podľa článku 63 o prijatých opatreniach a o dôvodoch na ich prijatie.

2. Ak trvanie opatrení uvedených v odseku 1 prevyšuje osem po sebe nasledujúcich mesiacov alebo ak členský štát prijal rovnaké opatrenia opakovane a ich celková dĺžka presahuje osem mesiacov, agentúra posúdi, či podmienky uvedené v odseku 1 boli splnené, a vydá do troch mesiacov odo dňa doručenia oznámenia uvedeného v odseku 1 odporúčanie Komisii, pokiaľ ide o výsledky uvedeného posúdenia. Agentúra zaradí takéto odporúčanie do registra zriadeného podľa článku 63.

V takom prípade Komisia posúdi s prihliadnutím na uvedené odporúčanie, či tieto podmienky boli splnené. Ak Komisia usúdi, že uvedené podmienky neboli splnené, alebo ak sa nestotožní s výsledkom posúdenia agentúrou, prijme do troch mesiacov odo dňa prijatia tohto odporúčania príslušné vykonávacie rozhodnutie, ktoré sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej Únie* a vloží do registra zriadeného podľa článku 63.

Po oznámení uvedeného vykonávacieho rozhodnutia musí príslušný členský štát okamžite ukončiť opatrenia prijaté podľa odseku 1.

3. Po prijatí oznámenia uvedeného v odseku 1 agentúra bezodkladne posúdi aj to, či problém identifikovaný členským štátom môže agentúra riešiť prijatím rozhodnutí uvedených v článku 65 ods. 4 prvom pododseku tak, aby už neboli potrebné opatrenia prijaté členským štátom. Ak sa agentúra domnieva, že tento problém je možné riešiť uvedeným spôsobom, prijme príslušné rozhodnutie na tento účel. Ak sa domnieva, že problém nemožno riešiť uvedeným spôsobom, vydá odporúčanie Komisii, pokiaľ ide o zmenu delegovaných aktov alebo vykonávacích aktov prijatých na základe tohto nariadenia, ktorú pokladá za potrebnú vzhľadom na uplatňovanie odseku 1.
4. Ak je to potrebné vzhľadom na uplatňovanie odseku 1, Komisia bezodkladne a s prihliadnutím na odporúčanie agentúry zváži zmeny v prípade všetkých delegovaných aktov prijatých podľa článku 18 ods. 1, článku 25 ods. 1, článku 28 ods. 1, článku 34 ods. 1, článku 39 ods. 1, článku 44 ods. 1, článku 47 ods. 1 a článku 50 ods. 1.

Článok 60

Ustanovenia o flexibilitě

1. Členské štáty môžu udeliť všetkým fyzickým alebo právnickým osobám, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, výnimky z požiadaviek uplatniteľných na uvedené osoby podľa ustanovení kapitoly III alebo podľa vykonávacích alebo delegovaných aktov prijatých na základe uvedených ustanovení, okrem základných požiadaviek stanovených v týchto ustanoveniach, v prípade naliehavých nepredvídaných okolností ovplyvňujúcich tieto osoby alebo naliehavých prevádzkových potrieb týchto osôb, pričom musia byť splnené všetky nasledujúce podmienky:
 - a) nie je možné prijať primerané riešenie, vyplývajúce z uvedených okolností alebo potrieb, v súlade s uplatniteľnými požiadavkami;
 - b) je zabezpečená prijateľná úroveň bezpečnosti a ochrany životného prostredia a súlad s uplatniteľnými základnými požiadavkami, v prípade potreby prostredníctvom uplatňovania opatrení na zmiernenie rizika;
 - c) členský štát zmiernil v najvyššej možnej miere všetky možné narušenia trhových podmienok v dôsledku udelenia výnimky a
 - d) rozsah pôsobnosti a trvanie výnimky sa obmedzujú na nevyhnutne potrebnú mieru a uplatňujú sa na nediskriminačnom základe.

V takom prípade príslušný členský štát bezodkladne oznámi Komisii, agentúre a iným členským štátom prostredníctvom registra zriadeného podľa článku 63 udelenú výnimku, dôvod jej udelenia a prípadne uplatnenie potrebných zmierňujúcich opatrení.

2. Ak trvanie výnimiek uvedených v odseku 1 prevyšuje osem po sebe nasledujúcich mesiacov alebo ak členský štát udelil rovnaké výnimky opakovane a ich celková dĺžka presahuje osem mesiacov, agentúra posúdi, či podmienky uvedené v odseku 1 boli splnené, a vydá do troch mesiacov odo dňa doručenia oznámenia uvedeného v odseku 1 odporúčanie Komisii, pokiaľ ide o výsledky uvedeného posúdenia. Agentúra zaradí takéto odporúčanie do registra zriadeného podľa článku 63.

V takom prípade Komisia s prihliadnutím na uvedené odporúčanie posúdi, či tieto podmienky boli splnené. Ak Komisia usúdi, že uvedené podmienky neboli splnené, alebo ak sa nestotožní s výsledkom posúdenia agentúrou, prijme do troch mesiacov

odo dňa prijatia tohto odporúčania príslušné vykonávacie rozhodnutie, ktoré sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej Únie* a vloží do registra zriadeného podľa článku 63.

Po oznámení uvedeného vykonávacieho rozhodnutia musí príslušný členský štát okamžite zrušiť výnimky udelené podľa odseku 1.

3. Ak sa členský štát domnieva, že zhodu s uplatniteľnými základnými požiadavkami stanovenými v prílohách možno preukázať inými prostriedkami než tými, ktoré sú stanovené v delegovaných a vykonávacích aktoch prijatých na základe tohto nariadenia, a že uvedené prostriedky predstavujú významné výhody z hľadiska bezpečnosti civilného letectva alebo efektívnosti pre osoby, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, alebo pre príslušné orgány, môže predložiť Komisii a agentúre prostredníctvom registra zriadeného podľa článku 63 odôvodnenú požiadavku na zmenu delegovaného alebo vykonávacieho aktu takým spôsobom, aby umožnil využívanie uvedených iných prostriedkov.

V takom prípade agentúra bez zbytočného odkladu vydá Komisii odporúčania o tom, či žiadosť podaná členským štátom spĺňa podmienky uvedené v prvom pododseku.

Ak je to potrebné vzhľadom na uplatňovanie tohto odseku, Komisia musí bezodkladne a so zohľadnením uvedeného odporúčania zvážiť zmenu delegovaného alebo vykonávacieho aktu.

Článok 61

Zhromažďovanie, výmena a analýza informácií

1. Komisia, agentúra a príslušné vnútroštátne orgány si musia vymieňať všetky pre ne dostupné informácie v kontexte uplatňovania tohto nariadenia a delegovaných a vykonávacích aktov prijatých na jeho základe, ktoré sú dôležité pre ostatné zmluvné strany z hľadiska plnenia ich úloh podľa tohto nariadenia. Na prístup k týmto informáciám v súvislosti s vykonávaním svojich úloh majú nárok aj príslušné orgány členských štátov poverené vyšetrovaním nehôd a incidentov v civilnom letectve alebo analýzou ich vzniku. Tieto informácie je možné poskytnúť aj zainteresovaným stranám v súlade s delegovanými aktmi uvedenými v odseku 4.
2. Agentúra koordinuje na úrovni Únie zhromažďovanie, výmenu a analýzu informácií o otázkach, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia. Na tento účel môže agentúra uzatvárať s právnickými a fyzickými osobami, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, alebo združeniami takýchto osôb, administratívne dojednania týkajúce sa zberu informácií, ich výmeny a analýzy.
3. Na požiadanie Komisie agentúra analyzuje naliehavé a dôležité problémy patriace do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia. Tam, kde je to relevantné, príslušné vnútroštátne orgány spolupracujú s agentúrou na účely vykonávania takejto analýzy.
4. Komisia prijme podrobné pravidlá upravujúce spôsob výmeny informácií uvedenej v odseku 1 medzi Komisiou, agentúrou a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a šírenie takýchto informácií zainteresovaným stranám. Uvedené pravidlá musia tvoriť súčasť vykonávacích aktov, ktoré sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 116 ods. 3.

V podrobných pravidlách uvedených v prvom pododseku sa zohľadní:

- a) potreba poskytovať fyzickým a právnickým osobám, ktorých sa týka toto nariadenie, informácie potrebné na zabezpečenie súladu s cieľmi stanovenými v článku 1 a ich napĺňania;
 - b) potreba obmedziť šírenie a využívanie informácií na tie, ktoré sú striktné potrebné na dosiahnutie uvedených cieľov;
 - c) potreba zabrániť sprístupňovaniu informácií alebo zabrániť tomu, aby sa informácie využívali na určovanie viny alebo zodpovednosti.
5. Komisia, agentúra a príslušné vnútroštátne orgány, ako aj fyzické a právnické osoby a združenia týchto osôb uvedené v odseku 2 prijímajú potrebné opatrenia na zabezpečenie príslušnej dôverylosti informácií, ktoré im boli poskytnuté podľa tohto článku, bez toho, aby boli dotknuté prísnejšie požiadavky na dôverynosť stanovené v nariadení (EÚ) č. 996/2010, nariadení (EÚ) č. 376/2014 alebo iných právnych predpisoch Únie.
6. S cieľom informovať verejnosť o všeobecnej úrovni bezpečnosti civilného letectva v Únii agentúra každý rok zverejňuje hodnotenie bezpečnosti. Toto hodnotenie musí obsahovať analýzu všeobecnej bezpečnostnej situácie používajúcu jednoduché a ľahko zrozumiteľné formulácie, v ktorej sa musí uviesť, či existujú zvýšené bezpečnostné riziká.

Článok 62

Ochrana zdroja informácií

1. Ak informácie uvedené v článku 61 ods. 1 a 2 boli poskytnuté príslušnému vnútroštátnemu orgánu, zdroj takýchto informácií sa chráni v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi Únie a vnútroštátnymi právnymi predpismi o ochrane zdroja informácií týkajúcich sa bezpečnosti civilného letectva. Ak takéto informácie poskytne Komisii alebo agentúre fyzická osoba, zdroj takýchto informácií sa nesmie prezradiť a osobné údaje uvedeného zdroja nesmú byť zaznamenané spolu s poskytnutými informáciami.
2. Bez toho, aby boli dotknuté uplatniteľné vnútroštátne normy trestného práva, členské štáty sa zdržia začatia konania v súvislosti s vopred neplánovaným alebo neúmyselným porušením zákona, na ktoré boli upozornené len tým, že o uvedenom porušení dostali správu podľa tohto nariadenia a delegovaných a vykonávacích aktov prijatých na jeho základe.

Ustanovenia prvého pododseku sa neuplatňujú v prípade úmyselného porušenia predpisov alebo v prípade, keď došlo k očividnému, výraznému a závažnému nezohľadneniu zjavného rizika a hlbokému pracovnému zlyhaniu spočívajúcemu v nevykonaní opatrení, ktoré sa za daných okolností jednoznačne mali vykonať, čím sa spôsobila predvídateľná škoda osobe alebo na majetku, alebo sa výrazne ohrozila úroveň bezpečnosti civilného letectva.
3. Členské štáty môžu zachovať alebo prijať opatrenia na posilnenie ochrany zdrojov informácií uvedených v odseku 1.
4. Zamestnanci a zmluvní pracovníci, ktorí poskytnú informácie v rámci uplatňovania tohto nariadenia a delegovaných a vykonávacích aktov prijatých na jeho základe, sa nesmú stať predmetom akejkoľvek zaujatosti zo strany svojho zamestnávateľa alebo organizácie, pre ktorú sa poskytujú služby, na základe poskytnutých informácií.

Ustanovenia prvého pododseku sa neuplatňujú v prípade úmyselného porušenia predpisov alebo v prípade, keď došlo k očividnému, výraznému a závažnému nezohľadneniu zjavného rizika a hlbokému pracovnému zlyhaniu spočívajúcemu v nevykonaní opatrení, ktoré sa za daných okolností jednoznačne mali vykonať, čím sa spôsobila predvídateľná škoda osobe alebo na majetku, alebo sa výrazne ohrozila bezpečnosť civilného letectva.

5. Ustanovenia tohto článku nebránia členským štátom, Komisii a agentúre, aby prijímali opatrenia potrebné na udržiavanie alebo zvyšovanie bezpečnosti civilného letectva.
6. Ustanovenia tohto článku sa uplatňujú bez toho, aby boli dotknuté pravidlá o ochrane zdroja informácií stanovené v nariadení (ES) č. 996/2010 a nariadení (ES) č. 376/2014.

Článok 63

Register informácií

1. Agentúra zriadi, v spolupráci s Komisiou a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi, a spravuje register informácií potrebný na zabezpečenie účinnej spolupráce medzi agentúrou a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi v súvislosti s výkonom ich úloh súvisiacich s osvedčovaním, dohľadom a presadzovaním predpisov podľa tohto nariadenia.

Tento register obsahuje informácie o:

- a) osvedčeniach vydaných a vyhláseniach prijatých agentúrou a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi v súlade s ustanoveniami kapitoly III a článkov 53, 54, 55, 66, 67, 68, 69 a 70;
- b) osvedčeniach vydaných a vyhláseniach prijatých oprávnenými subjektmi v mene agentúry a príslušných vnútroštátnych orgánov v súlade s článkom 58 ods. 3;
- c) akreditáciách udelených oprávneným subjektom agentúrou a príslušnými vnútroštátnymi orgánmi v súlade s článkom 58 vrátane informácií o rozsahu akreditácie;
- d) opatreniach prijatých členskými štátmi podľa článku 2 ods. 6 a 7, ako aj príslušných rozhodnutí Komisie;
- e) rozhodnutiach Komisie prijatých podľa článku 2 ods. 4;
- f) rozhodnutiach členských štátov prijatých podľa článku 36 ods. 2;
- g) prenosoch povinností z členských štátov na agentúru alebo na iný členský štát v súlade s článkami 53 a 54 vrátane podrobností o prenesených povinnostiach;
- h) rozhodnutiach Komisie prijatých v súlade s článkom 55 vrátane informácií o povinnostiach prenesených na agentúru podľa uvedených rozhodnutí;
- i) rozhodnutiach Komisie prijatých v súlade s článkom 56;
- j) oznámeniach príslušných vnútroštátnych orgánov o individuálnych schémach špecifikácií letových časov predkladaných agentúre na základe delegovaných aktov prijatých v súlade s článkom 28 ods. 1 písm. f) a

príslušných stanoviskách agentúry vydaných v súlade s článkom 65 ods. 7;

- k) oznámeniach členských štátov o opatreniach prijatých v rámci okamžitej reakcie na problém týkajúci sa bezpečnosti civilného letectva a o udelení výnimiek a príslušných odporúčaní agentúry a rozhodnutiach Komisie podľa článku 59 ods. 1 a článku 60 ods. 1;
 - l) žiadostiach členských štátov týkajúcich sa iných prostriedkov preukázania zhody a zodpovedajúcich odporúčaní agentúry podľa článku 60 ods. 3;
 - m) oznámeniach agentúry a príslušných rozhodnutiach Komisie podľa článku 65 ods. 4;
 - n) iných informáciách, ktoré môžu byť potrebné na zabezpečenie účinnej spolupráce uvedenej v prvom pododseku.
2. Príslušné vnútroštátne orgány, poverení lekári a poverené zdravotnícke zariadenia si musia prostredníctvom registra vymieňať aj informácie o zdravotnej spôsobilosti pilotov. Všetky takéto informácie, ktoré predstavujú osobné údaje, vrátane údajov o zdravotnom stave sa musia obmedziť na to, čo je nevyhnutne potrebné na zabezpečenie účinného osvedčovania pilotov a dohľadu nad nimi v súlade s článkom 20.
3. Žiadne osobné údaje obsiahnuté v registri, ani zdravotné údaje, sa nesmú uchovávať dlhšie, ako je nevyhnutné na účely, na ktoré boli tieto údaje zozbierané alebo na ktoré prebieha ich ďalšie spracúvanie.
4. Členské štáty a agentúra musia zabezpečiť, aby dotknuté osoby, ktorých osobné údaje sa spracúvajú v registri, boli o tejto skutočnosti vopred informované.
5. Členské štáty a agentúra môžu obmedziť rozsah práv dotknutých osôb na prístup, opravu alebo výmaz osobných údajov obsiahnutých v registri v rozsahu, ktorý je nevyhnutný na zabezpečenie bezpečnosti civilného letectva, v súlade s článkom 13 smernice 95/46/ES a článkom 20 nariadenia (ES) č. 45/2001.
6. Bez toho, aby tým bol dotknutý odsek 7, Komisia, agentúra, príslušné vnútroštátne orgány a ktorýkoľvek príslušný orgán členského štátu poverený vyšetrovaním nehôd a incidentov v civilnom letectve musia mať na účely vykonávania svojich úloh bezpečný prístup online ku všetkým informáciám obsiahnutým v registri.
- V prípade potreby Komisia a agentúra môžu poskytnúť určité informácie obsiahnuté v registri, okrem informácií uvedených v odseku 2, zainteresovaným stranám alebo ich zverejniť.
7. Informácie obsiahnuté v registri sú chránené pred neoprávneným prístupom prostredníctvom vhodných nástrojov a protokolov. Prístup k informáciám a zverejnenie informácií uvedených v odseku 2 sa obmedzuje na osoby, ktoré sú zodpovedné za osvedčovanie pilotov a dohľad nad ich zdravotnou spôsobilosťou, na účely plnenia ich úloh podľa tohto nariadenia. Obmedzený prístup k týmto informáciám na účely zabezpečenia riadneho fungovania registra, najmä na jeho technickú údržbu je možné poskytnúť aj iným povereným osobám. Osoby oprávnené na prístup k informáciám, ktoré obsahujú osobné údaje, musia vopred absolvovať odbornú prípravu v oblasti platných právnych predpisov týkajúcich sa ochrany osobných údajov a súvisiacich bezpečnostných opatrení.

8. Komisia prijme pravidlá potrebné na fungovanie a spravovanie registra. Uvedené pravidlá musia tvoriť súčasť vykonávacích aktov, ktoré sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 116 ods. 3, a musia sa v nich stanoviť podrobné požiadavky, pokiaľ ide o:
- a) technické aspekty zriadenia a údržby registra;
 - b) zatriedenie informácií, ktoré majú Komisia, agentúra a príslušné orgány členských štátov odosielať na účely zaradenia do registra, vrátane formy a spôsobu odoslania takýchto informácií;
 - c) pravidelné a štandardizované aktualizovanie informácií obsiahnutých v registri;
 - d) podmienky šírenia a zverejňovania určitých informácií obsiahnutých v registri v súlade s odsekom 6;
 - e) zatriedenie informácií o zdravotnej spôsobilosti pilotov, ktoré majú príslušné vnútroštátne orgány, poverení lekári a poverené zdravotnícke zariadenia odosielať na účely zaradenia do registra, vrátane formy a spôsobu odoslania takýchto informácií;
 - f) postupy na ochranu informácií obsiahnutých v registri pred neoprávneným prístupom, na obmedzenie prístupu k informáciám a na ochranu osobných údajov obsiahnutých v registri v súlade s uplatniteľnými právnymi predpismi Únie o ochrane osobných údajov, najmä pred náhodným alebo nezákonným zničením, stratou, pozmenením alebo prezradením;
 - g) maximálnu lehotu uchovávanía povolenú so zreteľom na osobné údaje obsiahnuté v registri vrátane informácií týkajúcich sa zdravotnej spôsobilosti pilotov, ktoré predstavujú osobné údaje;
 - h) podrobné podmienky, podľa ktorých členské štáty a agentúra môžu obmedziť práva dotknutých osôb na prístup, opravu alebo výmaz osobných údajov obsiahnutých v registri na účely odseku 5.

KAPITOLA V

AGENTÚRA EURÓPSKEJ ÚNIE PRE BEZPEČNOSŤ LETECTVA

ODDIEL I

ÚLOHY

Článok 64

Zriadenie a funkcie agentúry

- 1. Týmto sa zriaďuje Agentúra Európskej únie pre bezpečnosť letectva.
- 2. Na účely zabezpečenia riadneho fungovania a rozvoja civilného letectva v Únii v súlade s cieľmi stanovenými v článku 1 agentúra:
 - a) plní akékoľvek úlohy a zaujíma stanoviská ku všetkým záležitostiam, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie;

- b) pomáha Komisii prostredníctvom prípravy opatrení, ktoré sa majú prijať podľa tohto nariadenia. Ak uvedené opatrenia obsahujú technické predpisy, Komisia nesmie zmeniť ich obsah bez predchádzajúcej koordinácie s agentúrou;
- c) poskytuje Komisii potrebnú technickú, vedeckú a administratívnu pomoc na vykonávanie jej úloh.
- d) prijíma potrebné opatrenia v rámci právomocí, ktoré jej boli udelené prostredníctvom tohto nariadenia alebo iného právneho predpisu Únie;
- e) vykonáva inšpekcie, iné monitorovacie činnosti a vyšetrovania potrebné na plnenie jej úloh podľa tohto nariadenia, alebo také, o ktoré ju požiada Komisia;
- f) v rámci svojich právomocí plní v mene členských štátov funkcie a úlohy, ktoré sú im pridelené v súlade s platnými medzinárodnými dohovormi, najmä Chicagským dohovorom;
- g) podporuje príslušné vnútroštátne orgány pri vykonávaní ich úloh, najmä tým, že im poskytne fórum na výmenu informácií a odborných znalostí;
- h) na požiadanie prispieva k vytváraniu, meraniu, vykazovaniu a analýze ukazovateľov výkonnosti v prípadoch, keď právne predpisy Únie určujú schémy výkonnosti týkajúce sa civilného letectva;
- i) spolupracuje s inými inštitúciami, orgánmi úradmi a agentúrami Únie v tých oblastiach, v ktorých sa ich činnosť dotýka technických aspektov civilného letectva.

Článok 65

Opatrenia agentúry

1. Agentúra na požiadanie pomáha Komisii pri príprave návrhov na zmeny tohto nariadenia a delegovaných a vykonávacích aktov, ktoré sa majú prijať na základe tohto nariadenia. Dokumenty, ktoré agentúra predkladá Komisii na tieto účely, musia mať formu stanovísk.
2. Agentúra vydáva odporúčania adresované Komisii na účely uplatňovania článkov 59 a 60.
3. Agentúra v súlade s článkom 104 a uplatniteľnými delegovanými a vykonávacími aktmi prijatými na základe tohto nariadenia vydáva certifikačné špecifikácie, prijateľné prostriedky preukázania zhody a poradenský materiál k uplatňovaniu tohto nariadenia a delegovaných a vykonávacích aktov prijatých na jeho základe.
4. Agentúra prijíma príslušné rozhodnutia na uplatňovanie článkov 53, 54, 55, 66, 67, 68, 69, 70, 71 a 73;

Agentúra môže udeľovať výnimky akejkoľvek právnickej alebo fyzickej osobe, ktorej bolo vydané osvedčenie v situáciách a za podmienok stanovených v článku 60 ods. 1. V takom prípade agentúra bezodkladne oznamuje Komisii a členským štátom prostredníctvom registra zriadeného podľa článku 63 udelené výnimky, dôvody ich udelenia a prípadne potrebné uplatnenie zmierňujúcich opatrení. Pokiaľ dĺžka výnimky presahuje osem po sebe nasledujúcich mesiacov alebo ak agentúra udelila rovnaké výnimky opakovane a ich celková dĺžka presahuje osem mesiacov, Komisia posúdi, či boli uvedené podmienky splnené, a ak usúdi, že to tak nie je, prijme príslušné vykonávacie rozhodnutie, ktoré sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej Únie* a uloží do registra zriadeného podľa článku 63. Po oznámení uvedeného vykonávacieho rozhodnutia agentúra musí výnimku bezodkladne zrušiť.

5. Agentúra vydáva správy o inšpekciách a iných monitorovacích činnostiach vykonávaných podľa článku 73.
6. Agentúra musí bezodkladne reagovať na naliehavý bezpečnostný problém patriaci do pôsobnosti tohto nariadenia určením nápravných opatrení, ktoré majú prijať príslušné vnútroštátne orgány alebo právnické a fyzické osoby podliehajúce ustanoveniam tohto nariadenia, a sprístupnením súvisiacich informácií vrátane smerníc alebo odporúčaní príslušným vnútroštátnym orgánom a osobám, ak je to nevyhnutné na zabezpečenie cieľov stanovených v článku 1.
7. Agentúra vydáva stanoviská k individuálnym schémam špecifikácií letových časov, ktoré navrhujú členské štáty na základe delegovaných aktov prijatých v súlade s článkom 28 ods. 1 písm. f), ktoré sa odchyľujú od certifikačných špecifikácií, ktoré prijala agentúra.

Článok 66

Letová spôsobilosť a environmentálne osvedčovanie

1. S ohľadom na výrobky, súčasti a nenainštalované vybavenie uvedené v článku 2 ods. 1 písm. a) a článku 2 ods. 1 písm. b) bude i) vykonáva agentúra v mene členských štátov v prípade potreby a tak, ako je uvedené v Chicagskom dohovore alebo prílohách k tomuto dohovoru, funkcie a úlohy štátu v oblasti projektovania, výroby alebo registrácie, pokiaľ sa tieto funkcie a úlohy týkajú osvedčovania konštrukčných riešení a povinných informácií o zachovaní letovej spôsobilosti. Na tento účel agentúra najmä:
 - a) v prípade každého projektu výrobku, v súvislosti s ktorým bola podaná žiadosť o typové osvedčenie, osvedčenie zmien vrátane doplnkového typového osvedčenia alebo schválenie postupu väčšej opravy v súlade s článkom 11, stanovuje a oznamuje žiadateľovi základné predpisy týkajúce sa typového osvedčovania;
 - b) v prípade každého výrobku, v súvislosti s ktorým bola podaná žiadosť o osvedčenie o letovej spôsobilosti s obmedzeniami alebo osvedčenie o obmedzenej hlučnosti v súlade s článkom 17 ods. 2 písm. a), stanovuje a oznamuje žiadateľovi osobitné špecifikácie letovej spôsobilosti alebo osobitný kódex environmentálnej kompatibility výrobkov;
 - c) v prípade každého konštrukčného riešenia súčasti alebo nenainštalovaného vybavenia, v súvislosti s ktorými bola podaná žiadosť o osvedčenie v súlade s článkom 12 alebo 13, stanovuje a oznamuje žiadateľovi základné predpisy týkajúce sa osvedčovania;
 - d) v prípade lietadla, v súvislosti s ktorým bola podaná žiadosť o letové povolenie v súlade s článkom 17 ods. 2 písm. b), vydáva schválenie súvisiacich letových podmienok týkajúcich sa dizajnu;
 - e) stanovuje a sprístupňuje špecifikácie letovej spôsobilosti a environmentálnej kompatibility uplatniteľné na projekt výrobkov a súčastí, ktoré sú predmetom vyhlásenia v súlade s článkom 17 ods. 1 písm. a);
 - f) zodpovedá za úlohy súvisiace s osvedčovaním, dohľadom a presadzovaním predpisov v súlade s článkom 51 ods. 3, pokiaľ ide o typové osvedčenia, obmedzené typové osvedčenia, osvedčenia zmien vrátane doplnkových typových osvedčení a schválenia postupov opráv v súvislosti s projektom výrobkov v súlade s článkom 11 a článkom 17 ods. 1 písm. b);

- g) zodpovedá za úlohy súvisiace s osvedčovaním, dohľadom a presadzovaním predpisov v súlade s článkom 51 ods. 3, pokiaľ ide o osvedčenia v súvislosti s projektom súčastí a nenainštalovaného vybavenia v súlade s článkami 12 a 13;
 - h) vydáva príslušné karty environmentálnych údajov o projekte výrobkov, ktoré osvedčuje v súlade s článkom 11;
 - i) zabezpečuje zachovanie funkčnosti letovej spôsobilosti v súvislosti s projektom výrobkov, projektom súčastí a nenainštalovaného vybavenia, pre ktoré vydala osvedčenie a nad ktorými vykonáva dohľad, vrátane reagovania bez zbytočného odkladu na problém bezpečnosti alebo bezpečnostnej ochrany a vydávania a šírenia príslušných záväzných informácií;
2. agentúra je zodpovedná za úlohy týkajúce sa osvedčovania, dohľadu a presadzovania predpisov v súlade s článkom 51 ods. 3 vzhľadom na:
- a) schválenie organizácií zodpovedných za projekt výrobkov, súčastí a nenainštalovaného vybavenia v súlade s článkom 15 ods. 1;
 - b) schválenie organizácií zodpovedných za výrobu, údržba a riadenie zachovania letovej spôsobilosti výrobkov, súčastí a nenainštalovaného vybavenia a organizácií zapojených do výcviku zamestnancov v súlade s článkom 15, ak tieto organizácie majú hlavné miesto podnikateľskej činnosti mimo územia, za ktoré je zodpovedný členský štát podľa Chicagského dohovoru.
3. Agentúra je zodpovedná za úlohy týkajúce sa dohľadu a presadzovania predpisov v súlade s článkom 54 ods. 3 vzhľadom na vyhlásenia, ktoré organizácie urobili v súlade s článkom 17 ods. 1 písm. a).

Článok 67

Osvedčovanie posádky

1. Agentúra je zodpovedná za úlohy súvisiace s osvedčovaním, dohľadom a presadzovaním predpisov v súlade s článkom 51 ods. 3, pokiaľ ide o schválenia výcvikových organizácií pilotov a palubných sprievodcov a poverených zdravotníckych zariadení uvedených v článku 22, ak tieto organizácie a zariadenia majú hlavné miesto podnikateľskej činnosti mimo územia, za ktoré je zodpovedný členský štát podľa Chicagského dohovoru.
2. Agentúra je zodpovedná za úlohy týkajúce sa osvedčovania, dohľadu a presadzovania predpisov v súlade s článkom 51 ods. 3, pokiaľ ide o osvedčenia výcvikových zariadení na simuláciu letu v súlade s článkom 23 v každom z týchto prípadov:
- a) zariadenie je prevádzkované organizáciou, ktorej agentúra vydala osvedčenie v súlade s odsekom 1;
 - b) zariadenie je umiestnené na území, za ktoré je zodpovedný členský štát podľa Chicagského dohovoru, a zariadenie prevádzkuje organizácia, ktorej agentúra vydala osvedčenie v súlade s odsekom 1 a ktorá má svoje hlavné miesto podnikateľskej činnosti mimo uvedeného územia;
 - c) zariadenie je umiestnené mimo územia, za ktoré je zodpovedný členský štát podľa Chicagského dohovoru, s výnimkou situácie, keď zariadenie prevádzkuje organizácia, ktorej agentúra nevydala osvedčenie v súlade s

odsekom 1 a ktorá má svoje hlavné miesto podnikateľskej činnosti na uvedenom území;

Článok 68

ATM/ANS

1. Agentúra je zodpovedná za úlohy týkajúce sa osvedčovania, dohľadu a presadzovania predpisov v súlade s článkom 51 ods. 3 vzhľadom na:
 - a) osvedčenia pre poskytovateľov ATM/ANS uvedené v článku 36, ak títo poskytovatelia majú svoje hlavné miesto podnikania umiestnené mimo územia, na ktoré sa vzťahujú zmluvy, a sú zodpovední za poskytovanie ATM/ANS vo vzdušnom priestore uvedeného územia;
 - b) osvedčenia pre poskytovateľov ATM/ANS uvedené v článku 36, ak títo poskytovatelia poskytujú celoeurópske ATM/ANS;
 - c) osvedčenia pre organizácie a vyhlásenia vydané organizáciami, ktoré sú uvedené v článku 37, ak sa tieto organizácie podieľajú na projektovaní, výrobe alebo údržbe celoeurópskych systémov a komponentov ATM/ANS;
 - d) vyhlásenia urobené poskytovateľmi ATM/ANS, ktorým agentúra vydala osvedčenie v súlade s písmenami a) a b), pokiaľ ide o systémy a komponenty ATM/ANS, ktoré títo poskytovatelia uviedli do prevádzky v súlade s článkom 38 ods. 1.
2. Pokiaľ ide o systémy a komponenty uvedené v článku 38, agentúra musí:
 - a) v prípade, že sa tak stanovuje v delegovaných aktoch prijatých v súlade s článkom 39, stanoviť a oznámiť žiadateľovi podrobné špecifikácie systémov a komponentov ATM/ANS, od ktorých závisí bezpečnosť alebo interoperabilita a na ktoré sa vzťahuje osvedčenie alebo vyhlásenie v súlade s článkom 38 ods. 2;
 - b) v prípade, že sa tak stanovuje v článku 39, prevziať zodpovednosť za úlohy spojené s osvedčovaním, dohľadom a presadzovaním predpisov v súlade s článkom 51 ods. 3, pokiaľ ide o osvedčenia a vyhlásenia vydané k systémom a komponentom ATM/ANS, od ktorých závisí bezpečnosť alebo interoperabilita, v súlade s článkom 38 ods. 2.

Článok 69

Osvedčovanie riadiacich letovej prevádzky

Agentúra je zodpovedná za úlohy súvisiace s osvedčovaním, dohľadom a presadzovaním predpisov v súlade s článkom 51 ods. 3, pokiaľ ide o osvedčenia výcvikových organizácií riadiacich letovej prevádzky uvedených v článku 42, ak tieto organizácie a zariadenia majú hlavné miesto podnikateľskej činnosti a prípadne aj zamestnancov mimo územia, za ktoré je zodpovedný členský štát podľa Chicagského dohovoru.

Článok 70

Prevádzkovatelia z tretej krajiny a medzinárodný dohľad nad bezpečnosťou

1. Agentúra je zodpovedná za úlohy súvisiace s osvedčovaním, dohľadom a presadzovaním predpisov v súlade s článkom 51 ods. 3 v súvislosti s povoleniami pre operácie uvedené v článku 49 ods. 1 a 2 a s vyhláseniami prevádzkovateľov

uvedenými v článku 49 ods. 2, pokiaľ členský štát vo vzťahu k týmto prevádzkovateľom nevykonáva funkcie a úlohy štátu prevádzkovateľa.

2. Agentúra je zodpovedná za úlohy týkajúce sa osvedčovania, dohľadu a presadzovania predpisov v súlade s článkom 51 ods. 3, pokiaľ ide o povolenia pre lietadlá a pilotov uvedené v článku 50 ods. 1 písm. a).
3. Agentúra na požiadanie pomáha Komisii pri vykonávaní nariadenia (ES) č. 2111/2005 vykonaním potrebných posúdení, vrátane návštev na mieste, prevádzkovateľov z tretích krajín a orgánov zodpovedných za dohľad nad nimi. Výsledky týchto posúdení spolu s príslušnými odporúčaniami poskytuje Komisii.

Článok 71

Vyšetrowania, ktoré vykonáva agentúra

1. Agentúra vykonáva buď priamo, alebo prostredníctvom príslušných vnútroštátnych úradov alebo kvalifikovaných subjektov vyšetrowania potrebné na vykonávanie jej úloh súvisiacich s osvedčovaním, dohľadom a presadzovaním predpisov v súlade s článkom 51 ods. 3
2. Na účely vykonávania vyšetrowaní uvedených v odseku 1, je agentúra splnomocnená:
 - a) požadovať od právnických alebo fyzických osôb, ktorým bolo vydané osvedčenie alebo ktoré urobili vyhlásenie, aby poskytli všetky potrebné informácie;
 - b) požadovať od uvedených osôb, aby poskytli ústne vysvetlenie akejkoľvek skutočnosti, dokumentu, predmetu, postupu alebo inej záležitosti relevantné pre určenie toho, či spĺňajú ustanovenia tohto nariadenia a delegovaných a vykonávacích aktov prijatých na jeho základe;
 - c) vstupovať do všetkých priestorov, na pozemky a do dopravných prostriedkov uvedených osôb;
 - d) prezeráť, kopírovať alebo excerptovať všetky dokumenty, záznamy alebo údaje, ktoré majú uvedené osoby v držaní alebo ku ktorým majú prístup, bez ohľadu na to, na akom médiu sú tieto informácie uchovávané.

Ak je to potrebné na určenie toho, či osoba, ktorej bolo vydané osvedčenie alebo ktorá urobila vyhlásenie, spĺňa ustanovenia tohto nariadenia a delegovaných a vykonávacích aktov prijatých na jeho základe, agentúra je takisto splnomocnená vykonávať právomoci uvedené v prvom pododseku vo vzťahu k akejkoľvek inej právnickej alebo fyzickej osobe, o ktorej sa odôvodnene môže predpokladať, že má alebo mala prístup k informáciám relevantným na tieto účely.

Právomoci tohto odseku sa vykonávajú v súlade s vnútroštátnym právom členského štátu alebo tretej krajiny, v ktorých sa uskutočňuje vyšetrowanie, pri riadnom zohľadnení práv a oprávnených záujmov dotknutých osôb a v súlade so zásadou proporcionality. Ak je na vstup do priestorov, na pozemky a do dopravných prostriedkov uvedených v písmene c) prvého pododseku v súlade s rozhodným vnútroštátnym právom potrebné predbežné povolenie od súdneho príslušného orgánu členského štátu alebo príslušnej tretej krajiny, uvedené právomoci sa môžu uplatňovať len po získaní takéhoto predbežného povolenia.

3. Agentúra zabezpečí, aby jej zamestnanci a prípadne aj iní odborníci zúčastňujúci sa na vyšetrowaní, boli dostatočne kvalifikovaní, primerane poučení a náležite

oprávnení. Uvedené osoby vykonávajú svoje právomoci na základe písomného oprávnenia.

4. Úradníci príslušných orgánov členského štátu, na území ktorého má vyšetrovanie prebiehať, na žiadosť agentúry pomáhajú pri vykonávaní vyšetrovania. Ak je potrebná takáto pomoc, agentúra v dostatočnom čase pred vyšetrovaním informuje členský štát, na území ktorého sa má vyšetrovanie vykonať, o vyšetrovaní a o potrebe pomoci.

Článok 72

Pokuty a pravidelné sankčné platby

1. Komisia môže na žiadosť agentúry, uložiť právnickej alebo fyzickej osobe, ktorej agentúra vydala certifikát alebo ktorá urobila vyhlásenie v súlade s týmto nariadením, buď jednu, alebo obidve z nasledujúcich sankcií:
 - a) pokutu, ak táto osoba úmyselne alebo z nedbanlivosti porušila niektoré z ustanovení tohto nariadenia alebo delegovaných a vykonávacích aktov prijatých na jeho základe;
 - b) pravidelné sankčné platby, ak táto osoba porušila niektorý z uvedených predpisov alebo ak bezprostredne hrozí takéto porušenie, s cieľom donútiť túto osobu na dosiahnutie súladu s uvedenými ustanoveniami.
2. Pokuty a pravidelné sankčné platby uvedené v odseku 1 musia byť účinné, primerané a odrádzajúce. Musia byť stanovené tak, aby zohľadňovali závažnosť prípadu, a to predovšetkým rozsahu ohrozenia bezpečnosti alebo ochrany životného prostredia, a hospodársku spôsobilosť príslušnej právnickej alebo fyzickej osoby.

Výška pokút nesmie presiahnuť 4 % ročného príjmu alebo obratu príslušnej právnickej alebo fyzickej osoby. Výška pravidelných sankčných platieb nesmie presiahnuť 2,5 % priemerného denného príjmu alebo obratu príslušnej právnickej alebo fyzickej osoby.
3. Komisia môže ukladať pokuty a pravidelné sankčné platby podľa odseku 1 len vtedy, ak iné opatrenia ustanovené v tomto nariadení a v delegovaných aktoch prijatých na jeho základe na riešenie takýchto porušení sú nevhodné alebo neprimerané.
4. So zreteľom na ukladanie pokút a pravidelných sankčných platieb v súlade s ustanoveniami tohto článku Komisia prostredníctvom delegovaných aktov v súlade s článkom 117 stanovuje:
 - a) podrobné kritériá a podrobnú metodiku stanovenia sumy pokút a pravidelných sankčných platieb;
 - b) podrobné pravidlá preskúmaní, prijímania súvisiacich opatrení a podávania správ, ako aj rozhodovania vrátane ustanovení o práve na obhajobu, prístupe k dokumentácii, právnom zastúpení, dôvernosti a dočasných ustanoveniach a
 - c) postupy pre výber pokút a pravidelných sankčných platieb.
5. Súdny dvor Európskej únie má neobmedzenú právomoc na preskúmanie rozhodnutí Komisie prijatých podľa odseku 1. Môže zrušiť, znížiť alebo zvýšiť uloženú pokutu alebo uložené pravidelné sankčné platby.
6. Rozhodnutia Komisie prijaté podľa odseku 1 nemajú trestnoprávny charakter.

Monitorovanie členských štátov

1. Agentúra pomáha Komisii pri monitorovaní toho, ako členské štáty uplatňujú ustanovenia tohto nariadenia a delegovaných a vykonávacích aktov prijatých na jeho základe, uskutočňovaním inšpekcií a iných monitorovacích činností. Tieto inšpekcie a iné monitorovacie činnosti sa zameriavajú aj na pomoc členským štátom pri zabezpečovaní jednotného uplatňovania uvedených ustanovení.

Agentúra oznamuje Komisii inšpekcie a iné monitorovacie činnosti vykonávané podľa tohto článku.

2. Na účely vykonávania inšpekcií a iných monitorovacích činností uvedených v odseku 1 je agentúra splnomocnená:
 - a) požiadať ktorýkoľvek vnútroštátny príslušný orgán a ktorúkoľvek fyzickú a právnickú osobu, na ktorú sa vzťahuje toto nariadenie, o poskytnutie všetkých potrebných informácií;
 - b) požadovať od uvedených orgánov a osôb, aby poskytli ústne vysvetlenie akejkoľvek skutočnosti, dokumentu, predmetu, postupu alebo inej záležitosti relevantné pre určenie toho, či členský štát spĺňa ustanovenia tohto nariadenia a delegovaných a vykonávacích aktov prijatých na jeho základe;
 - c) vstupovať do všetkých priestorov, na pozemky a do dopravných prostriedkov uvedených orgánov osôb;
 - d) prezerat', kopírovať alebo excerpovať všetky dokumenty, záznamy alebo údaje, ktoré majú uvedené orgány a osoby v držaní alebo ku ktorým majú prístup, bez ohľadu na to, na akom médiu sú tieto informácie uchovávané.

Ak je to potrebné na určenie toho, či členský štát spĺňa ustanovenia tohto nariadenia a delegovaných a vykonávacích aktov prijatých na jeho základe, agentúra je takisto splnomocnená vykonávať právomoci uvedené v prvom pododseku vo vzťahu k akejkoľvek inej právnickej alebo fyzickej osobe, o ktorej sa odôvodnene môže predpokladať, že má alebo mala prístup k informáciám relevantným na tieto účely.

Právomoci tohto odseku sa vykonávajú v súlade s vnútroštátnym právom členského štátu, v ktorom sa uskutočňuje inšpekcia alebo iné monitorovacie činnosti, pri riadnom zohľadnení práv a oprávnených záujmov dotknutých orgánov a osôb a v súlade so zásadou proporcionality. Ak je na vstup do priestorov, na pozemky a do dopravných prostriedkov uvedených v písmene c) prvého pododseku v súlade s rozhodným vnútroštátnym právom potrebné predbežné povolenie od súdneho orgánu príslušného členského štátu, uvedené právomoci sa môžu uplatňovať len po získaní takéhoto predbežného povolenia.

3. Agentúra zabezpečí, aby jej zamestnanci a prípadne aj iní odborníci zúčastňujúci sa na inšpekcii alebo inej monitorovacej činnosti, boli dostatočne kvalifikovaní, primerane poučení a náležite oprávnení. Uvedené osoby vykonávajú svoje právomoci na základe písomného oprávnenia.

Agentúra v dostatočnom predstihu pred inšpekciou alebo inou monitorovacou činnosťou informuje dotknutý členský štát o príslušnej činnosti a o totožnosti svojich zamestnancov a všetkých ďalších odborníkov vykonávajúcich túto činnosť.

4. Príslušný členský štát musí uľahčiť inšpekciu alebo inú monitorovaciu činnosť. Zabezpečuje, aby dotknuté orgány a osoby spolupracovali s agentúrou.
Ak právnická alebo fyzická osoba nespolupracuje s agentúrou, príslušné orgány dotknutého členského štátu musia poskytnúť agentúre potrebnú pomoc pri dosahovaní toho, aby agentúre bolo umožnené vykonať inšpekciu alebo inú monitorovaciu činnosť.
5. Ak vykonávanie inšpekcie alebo inej monitorovacej činnosti podľa tohto článku zahŕňa inšpekciu alebo inú monitorovaciu činnosť, pokiaľ ide o právnickú alebo fyzickú osobu, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, uplatňujú sa ustanovenia článku 71 ods. 2, 3 a 4.
6. Na žiadosť členského štátu správy, ktoré agentúra vypracovala podľa odseku 1, mu musia byť sprístupnené v úradnom jazyku Únie alebo jazykoch členského štátu, v ktorom sa inšpekcia vykonala.
7. Agentúra uverejňuje súhrn informácií o uplatňovaní ustanovení tohto nariadenia a delegovaných a vykonávacích aktov, ktoré boli prijaté na jeho základe, každým členským štátom. Agentúra musí zahrnúť tieto informácie do výročného prehľadu o bezpečnosti uvedeného v článku 61 ods. 6.
8. Agentúra prispieva k posúdeniu vplyvu vykonávania tohto nariadenia a delegovaných a vykonávacích aktov prijatých na jeho základe bez toho, aby boli dotknuté posúdenia Komisie podľa článku 113, so zreteľom na ciele stanovené v článku 1.
9. Komisia prijíma podrobné pravidlá pracovných metód agentúry na vykonávanie úloh podľa tohto článku. Tieto pravidlá musia tvoriť súčasť vykonávacích aktov, ktoré sa prijímajú v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 116 ods. 2.

Článok 74

Výskum a inovácie

1. Agentúra pomáha členským štátom a Komisii identifikovať kľúčové témy výskumu v oblasti civilného letectva s cieľom prispieť k zabezpečeniu konzistentnosti a koordinácie medzi verejne financovaným výskumom a vývojom a politikami spadajúcimi do oblasti pôsobnosti tohto nariadenia.
2. Agentúra podporuje Komisiu pri vymedzovaní a plnení príslušných rámcových programov Únie pre výskumné a inovačné činnosti a ročných i viacročných pracovných programov vrátane vykonávania hodnotiacich postupov, preskúmania financovaných projektov a využívania výsledkov výskumných a inovačných projektov.
3. Agentúra môže vykonávať a financovať výskum, pokiaľ sa výhradne týka zlepšenia činností v rámci jej kompetencií. Výskumné potreby a činnosti agentúry sa zahrnú do ročného pracovného programu agentúry.
4. Výsledky výskumu financovaného agentúrou sa uverejňujú, pokiaľ takémuto uverejneniu nebránia predpisy uplatniteľné na duševné vlastníctva alebo bezpečnostné predpisy agentúry uvedené v článku 112.
5. Okrem úloh stanovených v odsekoch 1 až 4 a v článku 64 agentúra môže vykonávať ad hoc výskumné činnosti za predpokladu, že tieto činnosti sú zlučiteľné s úlohami agentúry a cieľmi tohto nariadenia.

Článok 75

Ochrana životného prostredia

1. Opatrenia prijímané agentúrou, pokiaľ ide o emisie a hluk, na účely osvedčenia projektu výrobkov v súlade s článkom 11, sa musia zameriavať na predchádzanie významným škodlivým vplyvom na životné prostredie a ľudské zdravie spôsobeným dotknutými činnosťami civilného letectva.
2. Členské štáty, Komisia, agentúra a iné inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie musia v rámci svojich príslušných právomocí spolupracovať v záležitostiach životného prostredia vrátane tých, ktoré sa riešia v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006²¹, s cieľom zabezpečiť zohľadnenie prepojenosti medzi ochranou životného prostredia, ľudským zdravím a inými technickými oblasťami civilného letectva.
3. Agentúra pomáha Komisii pri vymedzovaní a koordinácii politík a opatrení na ochranu životného prostredia v civilnom letectve, najmä uskutočňovaním štúdií, simuláciami a poskytovaním technického poradenstva.
4. S cieľom informovať zainteresované strany a širokú verejnosť, agentúra každé tri roky uverejňuje environmentálne preskúmanie, ktoré musí poskytovať objektívne informácie o stave ochrany životného prostredia, pokiaľ ide o civilné letectvo v Únii.

Článok 76

Bezpečnostná ochrana letectva

1. Členské štáty, Komisia a agentúra spolupracujú v otázkach bezpečnostnej ochrany civilného letectva vrátane kybernetickej bezpečnosti s cieľom zabezpečiť, aby sa zohľadnila prepojenosť medzi bezpečnosťou a bezpečnostnou ochranou civilného letectva.
2. Agentúra na požiadanie poskytuje technickú pomoc Komisii pri vykonávaní nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 300/2008²² vrátane pri vykonávaní bezpečnostných kontrol a pri príprave opatrení, ktoré sa majú prijať podľa uvedeného nariadenia.
3. V záujme ochrany civilného letectva pred činmi protiprávneho zasahovania môže agentúra prijímať nevyhnutné opatrenia podľa článku 65 ods. 6 a článku 66 ods. 1 písm. i). Pred prijatím takýchto opatrení musí agentúra získať súhlas Komisie a musí vykonať konzultácie s členskými štátmi.

Článok 77

Medzinárodná spolupráca

²¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006, s. 1).

²² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 300/2008 z 11. marca 2008 o spoločných pravidlách v oblasti bezpečnostnej ochrany civilného letectva a o zrušení nariadenia (ES) č. 2320/2002 (Ú. v. EÚ L 97, 9.4.2008, s. 72).

1. Agentúra na požiadanie pomáha Komisii pri riadení vzťahov s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami, pokiaľ ide o záležitosti, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie. Takáto pomoc musí prispievať najmä k harmonizácii pravidiel a vzájomného uznávania osvedčení.
2. Agentúra môže spolupracovať s príslušnými orgánmi tretích krajín a medzinárodnými organizáciami príslušnými v záležitostiach, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie. Na tento účel môže agentúra s výhradou predchádzajúceho schválenia Komisiou uzavrieť pracovné dojednania s uvedenými orgánmi a medzinárodnými organizáciami.
3. Agentúra pomáha členským štátom pri dodržiavaní ich záväzkov podľa medzinárodných dohôd vzťahujúcich sa na záležitosti, ktoré sú predmetom tohto nariadenia, najmä záväzkov podľa Chicagského dohovoru.
4. Agentúra v spolupráci s členskými štátmi a Komisiou zriadi a v prípade potreby aktualizuje register, ktorý obsahuje:
 - a) informácie o súlade tohto nariadenia, delegovaných a vykonávacích aktov prijatých na jeho základe a opatrení, ktoré prijala agentúra podľa tohto nariadenia, s medzinárodnými normami a odporúčanými postupmi;
 - b) ďalšie informácie súvisiace s vykonávaním tohto nariadenia, ktoré sú spoločné pre všetky členské štáty a relevantné pre monitorovanie súladu členských štátov s Chicagským dohovorom a medzinárodnými normami a odporúčanými postupmi, ktoré vykonáva ICAO;

Členské štáty používajú informácie obsiahnuté v tomto registri pri vykonávaní svojich povinností podľa článku 38 Chicagského dohovoru a pri poskytovaní informácií ICAO v rámci Všeobecného programu hodnotenia dohľadu nad bezpečnosťou.

5. Bez toho, aby boli dotknuté príslušné ustanovenia zmluvy, Komisia, agentúra a príslušné vnútroštátne orgány spolupracujú prostredníctvom siete odborníkov na technických otázkach, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia a týkajú sa práce ICAO.

Agentúra poskytuje tejto sieti potrebnú administratívnu podporu vrátane pomoci pri príprave a organizácii jej zasadnutí.

6. Okrem úloh stanovených v odsekoch 1 až 5 a v článku 64 agentúra sa môže zapájať do *ad hoc* technickej spolupráce a výskumných a asistenčných projektov s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami za predpokladu, že tieto činnosti sú zlučiteľné s úlohami agentúry a cieľmi stanovenými v článku 1.

Článok 78

Krízové riadenie

1. Agentúra v rámci svojich právomocí prispieva k včasnej reakcii na krízy v oblasti letectva a k ich zmierneniu.

2. Agentúra sa zúčastňuje na činnostiach európskej jednotky krízovej koordinácie pre leteckú dopravu (European Aviation Crisis Coordination Cell, ďalej len „EACCC“) zriadenej v súlade s článkom 18 nariadenia Komisie (EÚ) č. 677/2011²³.

Článok 79

Letecká odborná príprava

S cieľom podporiť najlepšie postupy a jednotnosť vykonávania tohto nariadenia a opatrení prijatých na jeho základe môže agentúra poskytovať odbornú prípravu, a to aj prostredníctvom externých poskytovateľov, príslušným vnútroštátnym orgánom, príslušným orgánom tretích krajín, medzinárodným organizáciám, právnickým a fyzickým osobám podliehajúcim ustanoveniam tohto nariadenia a iným zainteresovaným stranám. Agentúra vypracuje a uverejní vo svojej úradnej publikácii podmienky, ktoré majú spĺňať externí poskytovatelia odbornej prípravy, ktorých agentúra využíva na účely tohto článku.

Článok 80

Implementácia jednotného európskeho neba

Agentúra na požiadanie poskytuje Komisii technickú pomoc pri implementácii jednotného európskeho neba v oblastiach, v ktorých má agentúra príslušné odborné znalosti, najmä prostredníctvom:

- a) vykonávania technických inšpekcií, technických vyšetровaní a štúdií;
- b) prispievania k implementácii systému výkonnosti leteckých navigačných služieb a sieťových funkcií;
- c) prispievania k vykonávaniu riadiaceho plánu ATM vrátane rozvoja a zavádzania programu výskumu manažmentu letovej prevádzky jednotného európskeho neba (SESAR).

ODDIEL II

VNÚTORNÁ ŠTRUKTÚRA

Článok 81

Právne postavenie, miesto a miestne pracoviská

1. Agentúra je orgán Únie. Má právnu subjektivitu.
2. V každom členskom štáte má agentúra najširšiu právnu spôsobilosť na právne úkony priznávané právnickým osobám na základe legislatívy členského štátu. Únia môže najmä nadobúdať hnutel'ný a nehnuteľný majetok alebo sa ho zbavovať a môže byť účastníkom súdneho konania.

²³ Nariadenie Komisie (EÚ) č. 677/2011 zo 7. júla 2011, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá vykonávania funkcií siete manažmentu letovej prevádzky (ATM) a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EÚ) č. 691/2010 (Ú. v. EÚ L 185, 15.7.2011, s. 1).

3. Sídlo agentúry je v Kolíne v Spolkovej republike Nemecko.
4. Agentúra môže zriadiť miestne kancelárie v členských štátoch pod podmienkou ich súhlasu a v súlade s článkom 91 ods. 4.
5. Agentúru právne zastupuje jej výkonný riaditeľ.

Článok 82

Zamestnanci

1. Na zamestnancov agentúry sa vzťahuje Služobný poriadok úradníkov Európskej únie, Podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskej únie²⁴ a pravidlá prijaté na základe dohody medzi inštitúciami Európskej únie na účely uplatňovania uvedeného služobného poriadku a podmienok zamestnávania.
2. Agentúra môže využívať vyslaných národných expertov alebo ďalších pracovníkov, ktorých nezamestnáva. Správna rada prijme rozhodnutie, v ktorom stanoví pravidlá vysielania národných expertov do agentúry.

Článok 83

Výsady a imunity

Na agentúru a jej zamestnancov sa vzťahuje Protokol o výsadách a imunitách Európskej únie.

Článok 84

Zodpovednosť

1. Zmluvná zodpovednosť agentúry sa spravuje rozhodným právom pre danú zmluvu.
2. Súdny dvor Európskej únie má súdnu právomoc vydávať rozsudky podľa akejkol'vek arbitrážnej doložky uvedenej v zmluve, ktorú uzavrela agentúra.
3. V prípade mimozmluvnej zodpovednosti nahradí agentúra v súlade so všeobecnými zásadami spoločnými pre právne poriadky členských štátov akúkoľvek škodu, ktorú spôsobili jej oddelenia alebo zamestnanci pri výkone svojich úloh.
4. Súdny dvor Európskej únie má právomoc rozhodovať v sporoch o náhradu škody uvedených v odseku 3.
5. Osobná zodpovednosť zamestnancov voči agentúre sa riadi ustanoveniami uvedenými v služobnom poriadku alebo v podmienkach zamestnávania, ktoré sa na ne vzťahujú.

Článok 85

Funkcie správnej rady

1. Agentúra má správnu radu.
2. Správna rada:

²⁴ Nariadenie Rady (EHS, Euratom, ESUO) č. 259/68 z 29. februára 1968, ktorým sa ustanovuje Služobný poriadok a podmienky zamestnávania ostatných zamestnancov Európskych spoločenstiev a osobitné pravidlá, ktoré sa dočasne uplatňujú na úradníkov Komisie (Ú. v. ES L 56, 4.3.1968, s. 1).

- a) vymenúva výkonného riaditeľa a v prípade potreby predlžuje jeho funkčné obdobie alebo ho odvoláva z funkcie v súlade s článkom 92;
- b) prijíma konsolidovanú výročnú správu o činnosti agentúry a do 1. júla každého roka ju zasiela Európskemu parlamentu, Rade, Komisii a Dvoru audítorov. Táto konsolidovaná výročná správa o činnosti sa zverejňuje;
- c) každoročne prijíma programový dokument agentúry dvojtretinovou väčšinou hlasov členov s hlasovacím právom a v súlade s článkom 106;
- d) každoročne prijíma rozpočet agentúry dvojtretinovou väčšinou hlasov členov s hlasovacím právom a v súlade s článkom 109 ods. 11;
- e) vypracuje postupy rozhodovania výkonným riaditeľom, ako je uvedené v článkoch 104 a 105;
- f) vykonáva svoje funkcie týkajúce sa rozpočtu agentúry podľa článkov 109, 110 a 114;
- g) vymenúva členov odvolacej rady (odvolacích rád) podľa článku 94;
- h) vykonáva disciplinárnu právomoc nad výkonným riaditeľom;
- i) poskytuje stanovisko k pravidlám týkajúcim sa poplatkov a platieb uvedeným v článku 115 ods. 2;
- j) prijíma svoj rokovací poriadok a rokovací poriadok výkonnej rady;
- k) rozhoduje o jazykovom režime agentúry;
- l) prijíma všetky opatrenia týkajúce sa zriadenia vnútorných štruktúr agentúry a v prípade potreby ich úprav;
- m) v súlade s odsekom 6 vykonáva, pokiaľ ide o zamestnancov agentúry, právomoci zverené na základe služobného poriadku menovaciemu orgánu a na základe podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov orgánu splnomocnenému uzatvárať pracovné zmluvy (ďalej len „právomoci menovacieho orgánu“);
- n) v súlade s článkom 110 služobného poriadku prijíma primerané vykonávacie predpisy na účely uplatňovania služobného poriadku a podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov;
- o) zabezpečuje primerané nadväzné opatrenia na zistenia a odporúčania vyplývajúce zo správ o vnútornom či vonkajšom audite a z hodnotení, ako aj vyšetrení Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF);
- p) prijíma pravidlá na zamedzenie konfliktom záujmov svojich členov, ako aj členov odvolacej rady (odvolacích rád), a riadenie týchto konfliktov záujmov;
- q) prijíma finančné predpisy platné pre agentúru v súlade s článkom 114;
- r) vymenúva účtovníka podliehajúceho služobnému poriadku a podmienkam zamestnávania ostatných zamestnancov, ktorý je pri vykonávaní svojich povinností úplne nezávislý;
- s) prijíma stratégiu boja proti podvodom, ktorá je primeraná rizikám podvodov, pričom zohľadňuje náklady a prínosy opatrení, ktoré sa majú vykonať;
- t) zaujíma stanovisko k návrhu Európskeho programu bezpečnosti letectva v súlade s článkom 5;
- u) prijíma Európsky plán bezpečnosti letectva v súlade s článkom 6.

3. Správna rada môže poskytovať poradenstvo výkonnému riaditeľovi vo všetkých otázkach týkajúcich sa oblastí, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie.
4. Správna rada zriadi poradný orgán reprezentujúci celú škálu záujmových strán dotknutých činnosťou agentúry, s ktorým sa radí pred prijatím rozhodnutí v oblastiach uvedených v odseku 2 písm. c), e), f) a i). Správna rada sa tiež môže rozhodnúť poradiť s poradným orgánom o ostatných záležitostiach uvedených v odsekoch 2 a 3. Pre správnu radu nie je stanovisko poradného orgánu v nijakom prípade záväzné.
5. Správna rada môže vytvoriť pracovné orgány, ktoré jej pomáhajú pri vykonávaní jej úloh vrátane prípravy rozhodnutí a monitorovaní ich vykonávania.
6. Správna rada v súlade s článkom 110 služobného poriadku prijíma rozhodnutie na základe článku 2 ods. 1 služobného poriadku a článku 6 podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov, ktorým deleguje príslušné právomoci menovacieho orgánu na výkonného riaditeľa a ktorým vymedzuje podmienky, kedy možno uvedené delegovanie právomoci pozastaviť. Výkonný riaditeľ je oprávnený tieto právomoci delegovať ďalej.

Ak si to vyžadujú mimoriadne okolnosti, správna rada môže na základe rozhodnutia dočasne pozastaviť delegovanie právomocí menovacieho orgánu na výkonného riaditeľa a na subjekty, ktorým ďalej delegoval právomoc, a tieto právomoci vykonávať sama alebo ich delegovať na jedného zo svojich členov alebo iného člena personálu ako výkonného riaditeľa.

Článok 86

Zloženie správnej rady

1. Správna rada sa skladá zo zástupcov členských štátov a Komisie, pričom všetci majú hlasovacie právo. Každý členský štát vymenuje jedného člena správnej rady, ako aj jedného náhradníka, ktorý zastupuje člena v prípade jeho neprítomnosti. Komisia vymenuje dvoch zástupcov a ich náhradníkov. Funkčné obdobie členov a ich náhradníkov je štyri roky. Toto obdobie sa môže predĺžiť.
2. Členovia správnej rady a ich náhradníci sa vymenujú s prihliadnutím na ich znalosti, uznávané skúsenosti a doterajšiu činnosť v oblasti civilného letectva, pričom sa zohľadňujú príslušné odborné znalosti v oblasti riadenia, správy a rozpočtu, ktoré sa majú využiť na napĺňanie cieľov tohto nariadenia. Majú celkovú zodpovednosť prinajmenšom za politiku bezpečnosti civilného letectva vo svojich príslušných členských štátoch.
3. Všetky strany zastúpené v správnej rade sa musia usilovať o obmedzenie výmen svojich zástupcov s cieľom zabezpečiť kontinuitu práce správnej rady. Všetky strany sa musia usilovať o dosiahnutie vyváženého zastúpenia mužov a žien v správnej rade.
4. V prípade potreby sa účasť zástupcov európskych tretích krajín na činnosti správnej rady so štatútom pozorovateľov a podmienky takejto účasti ustanovia v dohodách uvedených v článku 118.
5. Poradný orgán uvedený v článku 85 ods. 4 vymenuje štyroch svojich členov, ktorí sa zúčastňujú na zasadnutiach správnej rady so štatútom pozorovateľov. Musia reprezentovať v čo najširšej miere rôzne názory zastúpené v poradnom orgáne.

Funkčné obdobie trvá 24 mesiacov a môže sa jedenkrát predĺžiť na ďalšie obdobie 24 mesiacov.

Článok 87

Predseda správnej rady

1. Správna rada si spomedzi svojich členov s hlasovacím právom volí predsedu a podpredsedu. Podpredseda zastupuje predsedu z úradnej moci v prípade, že predseda nemôže plniť svoje povinnosti.
2. Funkčné obdobie predsedu a podpredsedu je štyri roky a môže sa jedenkrát predĺžiť na ďalšie štyri roky. Ak prestanú byť členmi správnej rady kedykoľvek počas svojho funkčného obdobia, ich funkčné obdobie sa automaticky skončí k rovnakému dátumu.

Článok 88

Zasadnutia správnej rady

1. Zasadnutia správnej rady zvoláva jej predseda.
2. Riadne zasadnutia správnej rady sa konajú aspoň dvakrát ročne. Okrem toho sa zasadnutie koná z iniciatívy predsedu, Komisie alebo na žiadosť aspoň jednej tretiny jej členov.
3. Rokovaní sa zúčastňuje výkonný riaditeľ agentúry, a to bez hlasovacieho práva.
4. Správna rada môže pozvať na svoje zasadnutia akúkoľvek osobu, o ktorej stanovisko má záujem, so štatútom pozorovateľa.
5. Funkcie sekretariátu plní pre správnu radu agentúra.

Článok 89

Hlasovanie správnej rady

1. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 85 ods. 2 písm. c) a d) a článku 92 ods. 7, správna rada prijíma rozhodnutia väčšinou hlasov svojich členov s hlasovacím právom. Rozhodnutie podľa článku 85 ods. 2 písm. k) sa na žiadosť člena správnej rady prijíma jednomyseľne.
2. Každý člen vymenovaný podľa článku 86 ods. 1 má jeden hlas. V neprítomnosti riadneho člena je oprávnený uplatňovať jeho hlasovacie právo jeho náhradník. Pozorovatelia ani výkonný riaditeľ agentúry nehlasujú.
3. Rokovací poriadok správnej rady stanoví podrobnejšie ustanovenia pre hlasovanie, najmä podmienky, za ktorých môže člen konať v mene iného člena, a prípadne aj požiadavky týkajúce sa uznášaniaschopnosti.
4. Na prijatie rozhodnutí o záležitostiach, ktoré sa týkajú rozpočtu alebo ľudských zdrojov, sa vyžaduje kladné hlasovanie zástupcu Komisie.

Článok 90

Výkonná rada

1. Správnej rade pomáha výkonná rada.

2. Výkonná rada:
 - a) pripravuje rozhodnutia, ktoré má prijať správna rada;
 - b) spoločne so správnu radou zabezpečuje primerané opatrenia v nadväznosti na zistenia a odporúčania vyplývajúce zo správ o interných či externých auditoch a hodnoteniach, ako aj z vyšetrovaní Európskeho úradu pre boj proti podvodom (OLAF);
 - c) bez toho, aby boli dotknuté povinnosti výkonného riaditeľa v zmysle ustanovení článku 91, pomáha mu pri vykonávaní rozhodnutí správnej rady a poskytuje súvisiace odporúčania s cieľom posilniť dohľad nad administratívnym a rozpočtovým hospodárením.
3. Ak je to potrebné z dôvodu naliehavosti, výkonná rada prijíma niektoré dočasné rozhodnutia v mene správnej rady, a to najmä o otázkach administratívneho riadenia vrátane rozhodnutí o pozastavení delegovania právomocí menovacieho orgánu a o rozpočtových záležitostiach. Tieto rozhodnutia sa predložia správnej rade na jej najskoršom zasadnutí na potvrdenie.
4. Výkonná rada sa skladá z predsedu správnej rady, dvoch zástupcov Komisie a šiestich ďalších členov, ktorých správna rada vymenuje spomedzi tých svojich členov, ktorí majú právo hlasovať. Predseda správnej rady je aj predsedom výkonnej rady. Výkonný riaditeľ sa zúčastňuje na zasadnutiach výkonnej rady, ale nemá hlasovacie právo. Poradný výbor môže vymenovať jedného zo svojich členov ako pozorovateľa.
5. Funkčné obdobie členov výkonnej rady zodpovedá funkčnému obdobiu členov správnej rady. Funkčné obdobie členov výkonnej rady sa končí vtedy, keď sa končí aj funkčné obdobie členov správnej rady.
6. Výkonná rada uskutoční aspoň jedno riadne zasadnutie raz za tri mesiace. Okrem toho zasadá z iniciatívy svojho predsedu alebo na žiadosť svojich členov.
7. Rokovací poriadok výkonnej rady stanovuje správna rada.

Článok 91

Povinnosti výkonného riaditeľa

1. Agentúru riadi výkonný riaditeľ. Výkonný riaditeľ sa zodpovedá správnej rade. Bez toho, aby boli dotknuté právomoci Komisie, správnej rady a výkonnej rady, výkonný riaditeľ koná pri výkone svojich povinností nezávisle a nesmie požadovať ani prijímať pokyny od žiadnej vlády alebo akéhokoľvek iného orgánu.
2. Výkonný riaditeľ podáva na vyzvanie Európskemu parlamentu správu o plnení svojich povinností. Rada môže vyzvať výkonného riaditeľa, aby podal správu o plnení svojich povinností.
3. Výkonný riaditeľ zodpovedá za plnenie úloh, ktoré agentúre ukladá toto nariadenie alebo iné akty Únie. Výkonný riaditeľ zodpovedá najmä za:
 - a) schvaľovanie opatrení agentúry, ako sú vymedzené v článku 65, v rámci obmedzení určených týmto nariadením a delegovanými a vykonávacími aktmi prijatými na jeho základe;
 - b) rozhodovanie o vyšetrovaniach, inšpekciách a iných monitorovacích činnostiach, ako je ustanovené v článkoch 71 a 73;

- c) rozhodovanie o prideľovanie úloh oprávneným subjektom v súlade s článkom 58 ods. 1 a o uskutočňovaní vyšetrovaní v mene agentúry príslušnými vnútroštátnymi orgánmi alebo oprávnenými subjektmi v súlade s článkom 71 ods. 1;
 - d) prijímanie potrebných opatrení týkajúcich sa činnosti agentúry v rámci medzinárodnej spolupráce v súlade s článkom 77;
 - e) prijímanie všetkých potrebných krokov, najmä prijímanie vnútorných administratívnych pokynov a uverejňovanie oznámení s cieľom zabezpečiť riadne fungovanie agentúry v súlade s týmto nariadením;
 - f) vykonávanie rozhodnutí prijatých správnu radou;
 - g) prípravu konsolidovanej výročnej správy o činnostiach agentúry a za jej predloženie správnej rade na prijatie;
 - h) prípravu návrhu správy agentúry o odhade príjmov a výdavkov podľa článku 109 a vykonávanie rozpočtu podľa článku 110;
 - i) delegovanie svojich právomocí na ostatných zamestnancov agentúry. Komisia určuje modalitu takéhoto delegovania, ktoré musia byť obsiahnuté vo vykonávacích aktoch, ktoré sa prijímajú v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 116 ods. 2;
 - j) prípravu programového dokumentu uvedeného v článku 106 ods. 1 a za jeho predloženie správnej rade na prijatie po získaní stanoviska Komisie;
 - k) vykonávanie programového dokumentu uvedeného v článku 106 ods. 1 a predloženie správy o jeho vykonávaní správnej rade;
 - l) prípravu akčného plánu nadväzujúceho na závery správ o internom alebo externom audite a hodnotení, ako aj vyšetrovania úradu OLAF, a predkladanie správy o pokroku dvakrát ročne Komisii a v pravidelných intervaloch správnej rade a výkonnej rade;
 - m) ochranu finančných záujmov Únie uplatňovaním preventívnych opatrení proti podvodom, korupcii a akýmkoľvek iným nezákonným činnostiam, účinnými kontrolami a vymáhaním neoprávnene vyplatených súm v prípadoch, keď sú zistené nezrovnalosti, a prípadne účinnými, primeranými a odradzujúcimi administratívnymi a finančnými sankciami;
 - n) vypracovanie stratégie agentúry pre boj proti podvodom a jej predloženie správnej rade na prijatie;
 - o) prípravu návrhu finančných pravidiel uplatniteľných na agentúru;
 - p) prípravu európskeho plánu bezpečnosti letectva a jeho následných aktualizácií a ich predloženie správnej rade na prijatie;
 - q) predloženie správy o vykonávaní európskeho plánu bezpečnosti letectva správnej rade;
 - r) reagovanie na žiadosti Komisie o pomoc v súlade s týmto nariadením;
 - s) prijímanie prenosu povinností na agentúru v súlade s článkami 53 a 54;
 - t) každodennú správu agentúry.
4. Výkonný riaditeľ je zodpovedný aj za rozhodnutie, či je potrebné na účely plnenia úloh agentúry efektívnym a účinným spôsobom zriadiť jednu alebo viaceré miestne kancelárie v jednom alebo viacerých členských štátoch. Uvedené rozhodnutie si vyžaduje predchádzajúci súhlas Komisie, správnej rady a členského štátu, v ktorom

sa má zriadiť miestna kancelária. V uvedenom rozhodnutí sa špecifikuje rozsah činností, ktoré sa majú vykonávať v miestnej kancelárii, spôsobom, ktorý zabraňuje zbytočným nákladom a duplicite administratívnych funkcií agentúry.

Článok 92

Výkonný riaditeľ

1. Výkonný riaditeľ pôsobí ako dočasný zástupca agentúry podľa článku 2 písm. a) podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov.
2. Výkonného riaditeľa vymenúva zo zoznamu kandidátov navrhnutých Komisiou pri uplatnení otvoreného a transparentného postupu výberového konania správna rada na základe podaných výkonov a zdokladovaných schopností a skúseností relevantných pre civilné letectvo.

Na účely uzatvorenia zmluvy s výkonným riaditeľom zastupuje agentúru predseda správnej rady.

Pred vymenovaním možno kandidáta, ktorého vybrala správna rada, vyzvať, aby sa vyjadril pred príslušným výborom Európskeho parlamentu a odpovedal na otázky jeho členov.

3. Funkčné obdobie výkonného riaditeľa je päť rokov. Na konci tohto obdobia Komisia vykoná posúdenie, v ktorom zohľadní hodnotenie výsledkov činnosti výkonného riaditeľa a budúce úlohy a výzvy agentúry.
4. Správna rada konajúca na návrh Komisie, v ktorom sa zohľadňuje posúdenie uvedené v odseku 3, môže predĺžiť funkčné obdobie výkonného riaditeľa jedenkrát najviac o päť rokov. Pred predĺžením funkčného obdobia výkonného riaditeľa správna rada informuje Európsky parlament o tom, či má v úmysle predĺžiť funkčné obdobie výkonného riaditeľa. Mesiac pred predĺžením funkčného obdobia môže byť výkonný riaditeľ vyzvaný, aby sa vyjadril pred príslušným parlamentným výborom a odpovedal na otázky jeho členov.
5. Výkonný riaditeľ, ktorého funkčné obdobie sa predĺžilo, sa na konci celého funkčného obdobia nesmie zúčastniť na ďalšom výberovom konaní na tú istú pozíciu.
6. Výkonný riaditeľ môže byť odvolaný z funkcie len na základe rozhodnutia správnej rady konajúcej na návrh Komisie.
7. Správna rada prijíma rozhodnutia o vymenovaní výkonného riaditeľa, predĺžení jeho funkčného obdobia a odvolaní z funkcie na základe dvoj tretinovej väčšiny svojich členov s hlasovacím právom.
8. Výkonnému riaditeľovi môže pomáhať jeden alebo viacerí riaditelia. Ak nie je výkonný riaditeľ prítomný alebo nemôže vykonávať svoju funkciu, nahradí ho jeden z riaditeľov.

Článok 93

Právomoci odvolacej rady

1. Ako súčasť administratívnej štruktúry agentúry sa zriadi jedna alebo viacero odvolacích rád. Komisia určí počet odvolacích rád a prácu, ktorá sa im má prideliť,

prostredníctvom vykonávacích aktov, ktoré sa prijímú v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 116 ods. 2

2. Odvolacia rada alebo rady zodpovedajú za rozhodovanie o odvolaniach voči rozhodnutiam uvedeným v článku 97. Odvolacia rada alebo rady sa zvolávajú podľa potreby.

Článok 94

Zloženie odvolacej rady

1. Odvolacia rada pozostáva z predsedu a dvoch ďalších členov.
2. Predseda a ostatní členovia majú náhradníkov, ktorí ich zastupujú počas neprítomnosti.
3. Predsedu, ostatných členov a ich náhradníkov vymenúva správna rada zo zoznamu kvalifikovaných kandidátov pripraveného Komisiou.
4. Keď sa odvolacia rada domnieva, že si to vyžaduje povaha odvolania, môže požiadať správnu radu o vymenovanie až dvoch ďalších členov a ich náhradníkov zo zoznamu uvedeného v odseku 3.
5. Komisia určí požadovanú kvalifikáciu členov každej odvolacej rady, ich postavenie a zmluvný vzťah s agentúrou, právomoci jednotlivých členov v prípravnej fáze rozhodnutí a podmienky hlasovania. Komisia to urobí prostredníctvom vykonávacích aktov, ktoré sa prijímú v súlade s konzultačným postupom uvedeným v článku 116 ods. 2.

Článok 95

Členovia odvolacej rady

1. Funkčné obdobie členov odvolacej rady vrátane jej predsedu a všetkých náhradníkov je päť rokov a môže sa predĺžiť na ďalších päť rokov.
2. Členovia odvolacích rád sú nezávislí. Nesmú požadovať ani prijímať pokyny od žiadnej vlády alebo akéhokoľvek iného orgánu.
3. Členovia odvolacej rady nesmú v agentúre vykonávať žiadne iné úlohy. Členovia odvolacej rady môžu pracovať na čiastočný úväzok.
4. Členovia odvolacej rady nesmú byť v priebehu svojho funkčného obdobia zbavení funkcie ani vylúčení zo zoznamu kvalifikovaných kandidátov, pokiaľ na to nie sú vážne dôvody a pokiaľ o tom nerozhodne Komisia po získaní stanoviska správnej rady.

Článok 96

Vylúčenie a námietka

1. Členovia odvolacej rady sa nesmú zúčastniť na žiadnom odvolacom konaní, ak sú na ňom osobne zainteresovaní, ak sa predtým zúčastnili ako zástupcovia jednej zo strán na konaní alebo ak sa podieľali na rozhodnutí, ktoré je predmetom odvolania.
2. Ak v dôsledku jedného z dôvodov uvedených v odseku 1 alebo akýchkoľvek iných dôvodov člen odvolacej rady usúdi, že by sa nemal zúčastniť na niektorom z konaní, informuje o tom odvolaciu radu.

3. Každá strana odvolacieho konania môže namietať proti každému členovi odvolacej rady z akéhokoľvek dôvodu uvedeného v odseku 1, alebo ak je člen podozrivý zo zaujatosti. Takáto námietka nie je prípustná, ak strana odvolacieho konania, ktorá si je vedomá dôvodu pre námietku, urobila procesný krok. Žiadna námietka sa nemôže zakladať na štátnej príslušnosti členov.
4. Odvolacia rada rozhodne o krokoch, ktoré treba podniknúť v prípadoch uvedených v odsekoch 2 a 3, bez účasti príslušného člena. Na účely prijatia tohto rozhodnutia príslušného člena v odvolacej rade zastúpi jeho náhradník.

Článok 97

Rozhodnutia, voči ktorým sa možno odvolať

1. Odvolať sa možno proti rozhodnutiam agentúry, ktoré boli prijaté podľa článkov 53, 54, 55, 66, 67, 68, 69, 70, 71 alebo 115.
2. Odvolanie podané podľa odseku 1 nemá odkladný účinok. Agentúra však môže odložiť uplatňovanie rozhodnutia, voči ktorému sa podalo odvolanie, ak sa domnieva, že to okolnosti umožňujú.
3. Odvolanie proti rozhodnutiu, ktoré nezastaví konanie voči jednej zo strán, sa môže podať len v spojení s odvolaním proti konečnému rozhodnutiu, pokiaľ sa v rozhodnutí nepredpokladá samostatné odvolanie.

Článok 98

Osoby oprávnené odvolať sa

Každá fyzická osoba alebo právnická osoba sa môže odvolať proti rozhodnutiu určenému tejto osobe alebo proti rozhodnutiu, ktoré – napriek tomu, že má formu rozhodnutia určeného inej osobe, – sa jej priamo a individuálne týka. Účastníci konania sa môžu proti rozhodnutiu odvolať.

Článok 99

Lehota a forma

Odvolanie sa spolu s uvedením podstatných dôvodov zašle v písomnej forme sekretariátu odvolacej rady do dvoch mesiacov od oznámenia opatrenia dotknutej osobe, alebo ak k tomu nedôjde, tak odo dňa, keď sa o ňom táto osoba dozvedela.

Článok 100

Predbežné preskúmanie

1. Pred preskúmaním odvolania odvolacia rada poskytne agentúre možnosť prehodnotiť svoje rozhodnutie. Ak výkonný riaditeľ považuje odvolanie za opodstatnené, opraví rozhodnutie do dvoch mesiacov od oznámenia odvolania. Uvedený postup sa neuplatňuje, ak proti odvolávajúcej sa strane stojí iný účastník odvolacieho konania.
2. Ak sa rozhodnutie neopraví, agentúra bezodkladne rozhodne, či zruší alebo nezruší uplatňovanie rozhodnutia podľa článku 97 ods. 2.

Článok 101

Preskúmanie odvolaní

1. Odvolacia rada preskúma, či je odvolanie prípustné a dôvodné.
2. Pri preskúmaní odvolania podľa odseku 1 odvolacia rada koná urýchlene. Tak často, ako je to potrebné, vyzve účastníkov odvolacieho konania, aby v rámci stanovených lehôt predložili svoje písomné stanoviská k oznámeniam odvolacej rady alebo k písomným informáciám iných strán odvolacieho konania. Odvolacia rada môže rozhodnúť o uskutočnení ústneho vypočutia, buď z vlastnej iniciatívy alebo na základe odôvodnenej žiadosti jednej zo strán odvolania.

Článok 102

Rozhodnutia o odvolaní

Ak odvolacia rada zistí, že odvolanie nie je prípustné alebo že dôvody odvolania nie sú opodstatnené, odvolanie zamietne. Ak odvolacia rada zistí, že odvolanie je prípustné a že dôvody odvolania sú opodstatnené, prípad vráti agentúre. Agentúra prijme nové odôvodnené rozhodnutie zohľadňujúce rozhodnutie odvolacej rady.

Článok 103

Žaloby podané na Súdny dvor Európskej únie

1. Žaloby sa môžu podávať na Súdny dvor Európskej únie o zrušenie právne záväzných aktov agentúry, za nečinnosť a v súlade s článkom 84 o inú ako zmluvnú zodpovednosť a na základe arbitrážnej doložky o zmluvnú zodpovednosť za škody spôsobené aktmi agentúry.
2. Žaloby o neplatnosť rozhodnutí agentúry, ktoré boli prijaté podľa článkov 53, 54, 55, 66, 67, 68, 69, 70, 71 alebo 115, sa môžu podávať na Súdny dvor Európskej únie len po tom, ako sa vyčerpali všetky opravné prostriedky v rámci agentúry.
3. Členské štáty a inštitúcie Únie môžu podávať žaloby proti rozhodnutiam agentúry priamo Súdnemu dvoru Európskej únie bez toho, aby bolo potrebné vyčerpať všetky odvolacie postupy v rámci agentúry.
4. Agentúra prijme všetky potrebné opatrenia potrebné na dodržanie rozsudku Súdneho dvora Európskej únie.

ODDIEL III

PRACOVNÉ METÓDY

Článok 104

Postupy na vypracovanie stanovísk, certifikačných špecifikácií, prijateľných prostriedkov preukázania zhody a poradenského materiálu

1. Správna rada stanoví transparentné postupy vydávania stanovísk, certifikačných špecifikácií, prijateľných spôsobov dosiahnutia súladu s nimi a poradenského materiálu uvedených v článku 65 ods. 1 a 3.

Tieto postupy:

- a) vychádzajú z odborných posudkov dostupných v rámci príslušných vnútroštátnych orgánov;
 - b) angažujú vhodných expertov z príslušných zainteresovaných strán vždy, keď je to potrebné, alebo čerpajú z odborných poznatkov relevantných európskych normalizačných orgánov alebo iných špecializovaných orgánov;
 - c) zabezpečujú, aby agentúra v súlade s harmonogramom a postupom, ktorý obsahuje povinnosť agentúry písomne reagovať na konzultačný proces, vydávala dokumenty a konzultovala so širokým spektrom zainteresovaných strán.
2. Keď agentúra v súlade s článkom 65 ods. 1 a 3 vypracuje stanoviská, certifikačné špecifikácie, prijateľné spôsoby dosiahnutia súladu a poradenský materiál, ktoré majú členské štáty uplatňovať, stanoví postup predbežnej konzultácie s členskými štátmi. Na tieto účely môže vytvoriť pracovnú skupinu, do ktorej je každý členský štát oprávnený vymenovať experta. Keď sa vyžaduje konzultácia týkajúca sa vojenských aspektov, agentúra musí do nej zapojiť aj Európsku obrannú agentúru. Ak sa vyžaduje konzultácia týkajúca sa možného sociálneho vplyvu uvedených opatrení agentúry, agentúra musí do nej zapojiť zainteresované strany vrátane sociálnych partnerov EÚ.
 3. Agentúra uverejňuje stanoviská, certifikačné špecifikácie, prijateľné spôsoby dosiahnutia súladu a poradenský materiál vytvorené podľa článku 65 ods. 1 a 3 a postupy stanovené podľa odseku 1 tohto článku v úradnej publikácii agentúry.

Článok 105

Postupy na prijímanie rozhodnutí

1. Správna rada zavedie transparentné postupy na prijímanie jednotlivých rozhodnutí uvedených v článku 65 ods. 4.

Tieto postupy predovšetkým:

- a) zabezpečia vypočutie fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorej je rozhodnutie určené, alebo každej ďalšej strany, ktorej sa to priamo a individuálne týka;
 - b) zabezpečia oznámenie rozhodnutia fyzickej osobe alebo právnickej osobe a jeho uverejnenie podľa požiadaviek článkov 112 a 121 ods. 2;
 - c) zabezpečia informovanie fyzickej osoby alebo právnickej osoby, ktorej je rozhodnutie určené, a každej ďalšej strany konania o opravných prostriedkoch, ktoré sú im podľa tohto nariadenia dostupné;
 - d) zabezpečia, aby rozhodnutie obsahovalo odôvodnenie.
2. Správna rada zavedie postupy špecifikujúce podmienky, za ktorých sú rozhodnutia oznamované dotknutým osobám, vrátane informácií o dostupných odvolacích postupoch, ako je ustanovené v tomto nariadení.

Článok 106

Ročné a viacročné plánovanie

1. Správna rada v súlade s článkom 85 ods. 2 písm. c) každoročne do 31. decembra prijme programový dokument obsahujúci viacročný a ročný program založený na

návrhu, ktorý predložil výkonný riaditeľ, zohľadňujúci názor Komisie a v súvislosti s viacročným plánovaním po porade s Európskym parlamentom. Postupuje ho Európskemu parlamentu, Rade a Komisii.

Programový dokument nadobúda definitívnu podobu po konečnom prijatí všeobecného rozpočtu, pričom sa v prípade potreby zodpovedajúcim spôsobom upraví.

2. Ročný pracovný program zahŕňa podrobné ciele a očakávané výsledky vrátane ukazovateľov výkonnosti. Obsahuje takisto aj opis opatrení, ktoré treba financovať, a odhad finančných a ľudských zdrojov vyčlenených na každé opatrenie v súlade so zásadami zostavovania rozpočtu a riadenia na základe činností, ktoré sa majú financovať prostredníctvom regulačného rozpočtu a činností, ktoré sa majú financovať prostredníctvom poplatkov a platieb prijatých agentúrou. Ročný pracovný program je v súlade s viacročným pracovným programom uvedeným v odseku 4. Jasne sa v ňom musia stanovovať úlohy, ktoré boli doplnené, zmenené alebo vypustené v porovnaní s predchádzajúcim rozpočtovým rokom. Ročné plánovanie zahŕňa stratégiu činností agentúry týkajúcich sa medzinárodnej spolupráce v súlade s článkom 77 a opatrenia agentúry súvisiace s touto stratégiou.

3. Správna rada zmení prijatý ročný pracovný program, keď sa agentúre uloží nová úloha.

Všetky významné zmeny v ročnom pracovnom programe sa prijímajú rovnakým postupom ako pôvodný ročný pracovný program. Správna rada môže delegovať právomoc prijímať menej podstatné zmeny v ročnom pracovnom programe na výkonného riaditeľa.

4. Vo viacročnom pracovnom programe je stanovené strategické plánovanie vrátane cieľov, očakávaných výsledkov a ukazovateľov výkonnosti. Ďalej sa v ňom stanovuje plánovanie zdrojov vrátane viacročného rozpočtu a personálu.

Plánovanie zdrojov sa každoročne aktualizuje. Strategické plánovanie sa aktualizuje v prípade potreby, a najmä s cieľom zamerať sa na výsledky hodnotenia uvedeného v článku 113.

Článok 107

Konsolidovaná výročná správa o činnosti

1. V konsolidovanej výročnej správe o činnosti sa opisuje spôsob, akým agentúra vykonávala svoj ročný pracovný program, plnila rozpočet a zabezpečovala ľudské zdroje. Jasne sa v nej uvedie, ktoré právomoci a úlohy agentúry sa pridali, zmenili alebo zrušili v porovnaní s predchádzajúcim rokom.
2. Správa uvádza prehľad činností, ktoré agentúra vykonala, a hodnotí ich výsledky vzhľadom na stanovené ciele, ukazovatele výkonnosti a časový harmonogram, riziká spojené s týmito činnosťami, využívanie zdrojov a všeobecné činnosti agentúry, ako aj efektívnosť a účinnosť systému vnútornej kontroly. Taktiež sa v nej uvedie, ktoré činnosti boli financované prostredníctvom regulačného rozpočtu a ktoré činnosti boli financované prostredníctvom poplatkov a platieb prijímaných agentúrou.

Článok 108

Transparentnosť a poskytovanie informácií

1. Na dokumenty, ktoré má agentúra v držbe, sa vzťahuje nariadenie (ES) č. 1049/2001. Týmto nie sú dotknuté pravidlá týkajúce sa prístupu k údajom a informáciám uvedené v nariadení (EÚ) č. 376/2014 a vo vykonávacích aktoch prijatých na základe článkov 61 ods. 4 a 63 ods. 8.
2. Agentúra môže vykonávať komunikačné činnosti z vlastnej iniciatívy v oblasti svojej pôsobnosti. Predovšetkým zabezpečí, aby okrem uverejňovania stanoveného v článku 104 ods. 3 bola verejnosť a akákoľvek zainteresovaná strana urýchlene objektívne, spoľahlivo a zrozumiteľným spôsobom informovaná v oblastiach týkajúcich sa jej práce. Agentúra zabezpečí, aby pridelovaním svojich zdrojov na komunikačné činnosti negatívne neovplyvňovala účinné plnenie úloh uvedených v článku 64.
3. Agentúra vo vhodných prípadoch preloží materiály týkajúce sa bezpečnosti do úradných jazykov Únie. Príslušné vnútroštátne orgány pomáhajú agentúre tým, že efektívne oznamujú relevantné bezpečnostné informácie v rámci svojich príslušných právomocí a vo svojich úradných jazykoch.
4. Každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo obracať sa na agentúru písomne v ktoromkoľvek z úradných jazykov Únie a má právo dostať odpoveď v tom istom jazyku.
5. Prekladateľské služby potrebné na fungovanie agentúry poskytuje Prekladateľské stredisko pre inštitúcie Európskej únie.

ODDIEL IV

FINANČNÉ POŽIADAVKY

Článok 109

Rozpočet

1. Bez toho, aby boli dotknuté iné príjmy, príjmy agentúry tvorí:
 - a) príspevok Únie;
 - b) príspevok od ktorejkoľvek európskej tretej krajiny, s ktorou Únia uzavrela medzinárodné dohody uvedené v článku 118;
 - c) poplatky hradené žiadateľmi o osvedčenia a držiteľmi osvedčení vydaných agentúrou a osobami, ktoré si u agentúry zaregistrovali vyhlásenia;
 - d) poplatky za publikácie, výcvik a akékoľvek iné služby, ktoré poskytuje agentúra, a za spracovanie odvolaní vykonávané agentúrou;
 - e) akýkoľvek dobrovoľný finančný príspevok členských štátov, tretích krajín alebo iných subjektov pod podmienkou, že takýto príspevok neohrozuje nezávislosť a nestrannosť agentúry;
 - f) platby uhrádzané v súlade s ustanoveniami nariadenia (EÚ) č. (XXXX/XXX) o implementácii jednotného európskeho neba za úlohy vykonávané príslušným orgánom ATM/ANS;
 - g) granty.

2. Výdavky agentúry zahŕňajú výdavky na zamestnancov, administratívu, infraštruktúru a operačné výdavky. Pokiaľ ide o operačné výdavky, rozpočtové záväzky, ktoré sa vzťahujú na akcie trvajúce viac ako jeden rozpočtový rok, sa môžu rozdeliť na ročné splátky počas viacerých rokov, ak je to potrebné.
3. Príjmy a výdavky musia byť v rovnováhe.
4. Rozpočty na regulačné úlohy, poplatky stanovené a vyzbierané za činnosti spojené s vydávaním osvedčení a platby vyberané agentúrou sa v účtovníctve agentúry vykazujú osobitne.
5. Agentúra musí prispôbiť svoje personálne plánovanie a riadenie zdrojov súvisiacich s poplatkami a platbami tak, aby mohla rýchlo reagovať na kolísanie príjmov z poplatkov a platieb.
6. Výkonný riaditeľ každý rok vypracuje návrh odhadu príjmov a výdavkov agentúry na nasledujúci rozpočtový rok a spolu s plánom pracovných miest ho predkladá správnej rade. Tento návrh plánu pracovných miest v súvislosti s pracovnými miestami financovanými z poplatkov a platieb musí vychádzať z obmedzeného súboru ukazovateľov na meranie pracovnej záťaže a efektívnosti agentúry schváleného Komisiou a musia sa v ňom účinným a včasným spôsobom určiť zdroje potrebné na splnenie požiadaviek na certifikáciu a iné činnosti agentúry vrátane tých, ktoré vyplývajú z prenosu povinnosti v súlade s článkami 53, 54 a 55. Na základe tohto návrhu správna rada prijíma predbežný návrh odhadu príjmov a výdavkov agentúry na nasledujúci rozpočtový rok. Predbežný návrh odhadu príjmov a výdavkov agentúry sa Komisii predkladá každý rok do 31. januára.
7. Správna rada zašle konečný návrh odhadu príjmov a výdavkov agentúry, ktorý musí obsahovať návrh plánu pracovných miest spolu s predbežným pracovným programom, najneskôr do 31. marca Komisii a európskym tretím krajinám, s ktorými Únia uzavrela medzinárodné dohody, ako sa uvádza v článku 118.
8. Komisia zašle tento odhad príjmov a výdavkov rozpočtovému orgánu spolu s predbežným návrhom všeobecného rozpočtu Európskej únie.
9. V návrhu všeobecného rozpočtu Európskej únie Komisia na základe tohto odhadu vyčlení potrebné rozpočtové prostriedky, pokiaľ ide o plán pracovných miest a výšku príspevku na ťarchu všeobecného rozpočtu, ktoré predkladá rozpočtovému orgánu v súlade s článkami 313 a 314 ZFEÚ.
10. Rozpočtový orgán schváli rozpočtové prostriedky na príspevok pre agentúru a prijme plán pracovných miest agentúry.
11. Rozpočet prijíma správna rada. Rozpočet sa stáva konečným po prijatí všeobecného rozpočtu Únie s konečnou platnosťou. Ak to bude vhodné, upraví sa zodpovedajúcim spôsobom.
12. Správna rada čo najskôr oznámi rozpočtovému orgánu svoj zámer uskutočniť akýkoľvek projekt, ktorý môže mať výrazné finančné dôsledky na financovanie rozpočtu, najmä ak ide o projekt súvisiaci s majetkom, ako napríklad prenájom alebo kúpa budov, a informuje o tom Komisiu. Na akékoľvek stavebné projekty, ktoré by

mohli mať významný vplyv na rozpočet agentúry, sa vzťahujú ustanovenia delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 1271/2013²⁵.

Ak niektorá zložka rozpočtového orgánu oznámila svoj úmysel zaujať stanovisko, predloží toto stanovisko správnej rade do šiestich týždňov od oznámenia projektu.

Článok 110

Plnenie a kontrola rozpočtu

1. Za plnenie rozpočtu agentúry zodpovedá výkonný riaditeľ.
2. Po každom rozpočtovom roku najneskôr do 1. marca nasledujúceho roka účtovník agentúry zašle účtovníkovi Komisie a Dvoru audítorov predbežnú účtovnú závierku rozpočtového roka. Účtovník agentúry takisto zašle účtovníkovi Komisie správu o rozpočtovom a finančnom hospodárení za uvedený rozpočtový rok najneskôr do 1. marca nasledujúceho roka po každom rozpočtovom roku. Účtovník Komisie vykoná konsolidáciu predbežnej účtovnej závierky inštitúcií a decentralizovaných orgánov v súlade s článkom 147 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012²⁶.
3. Najneskôr do 31. marca po každom rozpočtovom roku výkonný riaditeľ pošle správu o rozpočtovom a finančnom hospodárení za daný rozpočtový rok Komisii, Dvoru audítorov, Európskemu parlamentu a Rade.
4. Po doručení pripomienok Dvora audítorov k predbežnej účtovnej závierke agentúry podľa článku 148 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 vypracuje účtovník na vlastnú zodpovednosť konečnú účtovnú závierku agentúry a výkonný riaditeľ ju predloží správnej rade na vyjadrenie.
5. Správna rada zaujme ku konečnej účtovnej závierke agentúry stanovisko.
6. Účtovník najneskôr do 1. júla po každom rozpočtovom roku predloží konečnú účtovnú závierku Európskemu parlamentu, Rade, Komisii a Dvoru audítorov spolu so stanoviskom správnej rady.
7. Konečná účtovná závierka sa uverejňuje do 15. novembra nasledujúceho roku v *Úradnom vestníku Európskej únie*.
8. Výkonný riaditeľ zašle Dvoru audítorov odpoveď na jeho pripomienky najneskôr do 30. septembra. Uvedenú odpoveď pošle aj správnej rade a Komisii.
9. Na žiadosť Európskeho parlamentu mu výkonný riaditeľ predloží akékoľvek informácie potrebné na bezproblémové uplatňovanie postupu udelenia absolútoría za príslušný rozpočtový rok, ako sa stanovuje v článku 165 ods. 3 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012.
10. Európsky parlament na odporúčanie Rady konajúcej kvalifikovanou väčšinou udeľuje do 15. mája roku N + 2 výkonnému riaditeľovi absolútorium v súvislosti s plnením rozpočtu za rok N.

²⁵ Delegované nariadenie Komisie (EÚ) č. 1271/2013 z 30. septembra o rámcovom nariadení o rozpočtových pravidlách pre subjekty uvedené v článku 208 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 328, 7.12.2013, s. 42).

²⁶ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (Ú. v. EÚ L 298, 26.10.2012, s. 1).

Článok 111

Boj proti podvodom

1. Na boj proti podvodom, korupcii a iným protiprávnym aktivitám sa bez obmedzenia uplatňujú ustanovenia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 883/2013²⁷.
2. Agentúra pristúpi k medziinštitucionálnej dohode z 25. mája 1999 medzi Európskym parlamentom, Radou Európskej únie a Komisiou Európskych spoločenstiev, ktorá sa týka vnútorných vyšetrovaní Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF)²⁸ do šiestich mesiacov od [Úrad pre publikácie: vložte prosím presný dátum, ako je uvedený v článku 127] a prijme vhodné ustanovenia uplatniteľné na všetkých svojich zamestnancov s využitím vzoru stanoveného v prílohe k uvedenej dohode.
3. Európsky dvor audítorov má právomoc vykonávať na základe dokumentov a na mieste auditu všetkých príjemcov grantov, dodávateľov a subdodávateľov, ktorým boli poskytnuté finančné prostriedky Únie zo strany agentúry.
4. OLAF môže vykonávať vyšetrovania a kontroly a inšpekcie na mieste, a to v súlade s ustanoveniami a postupmi podľa nariadenia (EÚ, Euratom) č. 883/2013 a nariadenia Rady (Euratom, ES) č. 2185/96²⁹ na účely zistenia, či v súvislosti s grantom alebo zmluvou financovanou agentúrou nedošlo k podvodu, korupcii alebo akémukoľvek inému protiprávnemu konaniu poškodzujúcemu finančné záujmy Únie.
5. Bez toho, aby boli dotknuté odseky 1, 2, 3 a 4, platí, že dohody o spolupráci s tretími krajinami a medzinárodnými organizáciami, zmluvy agentúry, jej dohody o grante a rozhodnutia o grante musia obsahovať ustanovenia, ktoré Európskemu dvoru audítorov a úradu OLAF výslovne udeľujú právo na vykonávanie takýchto auditov a vyšetrovaní v rámci ich príslušných právomocí.

Článok 112

Bezpečnostné predpisy v oblasti ochrany utajovaných skutočností a citlivých neutajovaných skutočností

Agentúra uplatňuje zásady bezpečnosti uvedené v bezpečnostných predpisoch Komisie na ochranu utajovaných skutočností Európskej únie (EUCI) a citlivých neutajovaných skutočností v zmysle rozhodnutí Komisie (EÚ, Euratom) 2015/443³⁰ a 2015/444³¹. Bezpečnostné pravidlá agentúry obsahujú okrem iného ustanovenia týkajúce sa výmeny, spracovania a uchovávanía uvedených informácií.

²⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES, Euratom) č. 883/2013 z 11. septembra 2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 a nariadenie Rady (Euratom) č. 1074/1999 (Ú. v. EÚ L 248, 18.9.2013, s. 1).

²⁸ Ú. v. ES L 136, 31.5.1999, s. 15.

²⁹ Nariadenie Rady (Euratom, ES) č. 2185/96 z 11. novembra 1996 o kontrolách a inšpekciách na mieste, vykonávaných Komisiou s cieľom ochrany finančných záujmov Európskych spoločenstiev pred spreneverou a inými podvodmi (Ú. v. ES L 292, 15.11.1996, s. 2).

³⁰ Rozhodnutie Komisie (EÚ, Euratom) 2015/443 z 13. marca 2015 o bezpečnosti v Komisii (Ú. v. EÚ L 72, 17.3.2015, s. 41).

³¹ Rozhodnutie Komisie (EÚ, Euratom) 2015/444 z 13. marca 2015 o bezpečnostných predpisoch na ochranu utajovaných skutočností EÚ (Ú. v. EÚ L 72, 17.3.2015, s. 53).

Článok 113

Hodnotenie

1. Najneskôr [päť rokov po dátume uvedenom v článku 127 – Úrad pre publikácie: *vložte prosím presný dátum*] a potom každých päť rokov Komisia zadá vypracovanie hodnotenia v súlade s usmerneniami Komisie týkajúcimi sa posudzovania výsledkov agentúry vzhľadom na jej ciele, mandát a úlohy. V rámci hodnotenia sa rieši najmä prípadná potreba zmeniť mandát agentúry a finančný vplyv každej takejto zmeny.
2. Ak Komisia dospeje k záveru, že existencia agentúry už nie je vzhľadom na stanovené ciele, mandát a úlohy odôvodnená, môže navrhnúť príslušnú zmenu alebo zrušenie tohto nariadenia.
3. Komisia predkladá zistenia uvedené v hodnotení spolu s jeho závermi Európskemu parlamentu, Rade a správnej rade. Zistenia uvedené v hodnotení sa zverejňujú.

Článok 114

Rozpočtové pravidlá

Rozpočtové pravidlá uplatniteľné na agentúru prijíma správna rada po porade s Komisiou. Nesmú sa odchyľovať od delegovaného nariadenia (EÚ) č. 1271/2013, okrem prípadov, keď je takáto odchýlka nevyhnutne potrebná z dôvodu prevádzky agentúry a keď na to Komisia vopred udelila súhlas.

Článok 115

Poplatky a platby

1. Komisia je splnomocnená prijímať delegované akty v súlade s článkom 117 s cieľom stanoviť na základe článkov 3, 4, 5 a 6 podrobné pravidlá súvisiace s poplatkami a platbami vyberanými agentúrou.
2. Komisia prekonzultuje s agentúrou pravidlá uvedené v odseku 1 pred ich prijatím.
3. Pravidlá uvedené v odseku 1 určujú najmä záležitosti, za ktoré treba vyberať poplatky a platby na základe článku 109 ods. 1 písm. c) a d), výšku týchto poplatkov a platieb a spôsob, akým sa majú uhrádzať.
4. Poplatky a platby sa vyberajú za:
 - a) vydávanie osvedčení a predlžovanie ich platnosti a registráciu vyhlásení agentúry podľa tohto nariadenia, ako aj za jej vykonávanie dohľadu týkajúce sa činností, na ktoré sa vzťahujú tieto osvedčenia a vyhlásenia;
 - b) publikácie, školenia a akékoľvek iné služby poskytované agentúrou, pričom úhrada musí odrážať skutočnú cenu každej jednotlivéj poskytnutej služby;
 - c) spracovanie odvolaní.Všetky poplatky a platby sú uvádzané a splatné v eurách.
5. Výška poplatkov a platieb sa stanoví na takej úrovni, aby bolo zabezpečené, že príjem z nich pokryje celkové náklady na činnosti súvisiace s poskytovanými službami, a aby nedochádzalo k výraznému hromadeniu prebytkov. V týchto nákladoch sa musia odrážať všetky výdavky agentúry, ktoré sa pripisujú zamestnancom zapojeným do činností uvedených v odseku 3, predovšetkým pomerné príspevky zamestnávateľa do systému dôchodkového zabezpečenia. Tieto

poplatky a platby sú pripísanými príjmami agentúry na činnosti týkajúce sa služieb, za ktoré sa platia poplatky a platby.

6. Rozpočtovými prebytkami vytváranými prostredníctvom poplatkov a platieb sa financujú budúce činnosti súvisiace s poplatkami a platbami alebo vyrovnanie strát. Ak sa výrazne kladný alebo záporný rozpočtový výsledok opakuje, treba výšku poplatkov a platieb zrevidovať.

KAPITOLA VI

ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 116

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 4 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.
4. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 8 nariadenia (EÚ) č. 182/2011 v spojení s článkom 4 uvedeného nariadenia.

Článok 117

Vykonávanie delegovania právomoci

1. Komisii sa udeľuje právomoc prijímať delegované akty za podmienok stanovených v tomto článku.
2. Právomoc prijímať delegované akty uvedené v článku 2 ods. 3 písm. d), článku 18, článku 25, článku 28, článku 34, článku 39, článku 44, článku 47, článku 50, článku 51 ods. 10, článku 52 ods. 5, článku 72 ods. 4 a článku 115 ods. 1 sa Komisii udeľuje na neurčité obdobie.
3. Európsky parlament alebo Rada môžu delegovanie právomoci uvedené v článku 2 ods. 3 písm. d), článku 18, článku 25, článku 28, článku 34, článku 39, článku 44, článku 47, článku 50, článku 51 ods. 10, článku 52 ods. 5, článku 72 ods. 4 a článku 115 ods. 1 kedykoľvek odvolať. Rozhodnutím o odvolaní sa ukončuje delegovanie právomoci, ktoré sa v ňom uvádza. Rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie* alebo k neskoršiemu dátumu, ktorý je v ňom určený. Nie je ním dotknutá platnosť delegovaných aktov, ktoré už nadobudli účinnosť.
4. Komisia oznamuje delegovaný akt hneď po prijatí súčasne Európskemu parlamentu a Rade.
5. Delegovaný akt prijatý podľa článku 2 ods. 3 písm. d), článku 18, článku 25, článku 28, článku 34, článku 39, článku 44, článku 47, článku 50, článku 51 ods. 10, článku 52 ods. 5, článku 72 ods. 4 a článku 115 ods. 1 nadobudne účinnosť, len ak Európsky parlament alebo Rada voči nemu nevzniesli námietku v lehote dvoch mesiacov odo

dňa oznámenia uvedeného aktu Európskemu parlamentu a Rade alebo ak pred uplynutím uvedenej lehoty Európsky parlament aj Rada informovali Komisiu o svojom rozhodnutí nevzniesť námietku. Na podnet Európskeho parlamentu alebo Rady sa táto lehota predĺži o dva mesiace.

Článok 118

Účasť európskych tretích krajín

Agentúra je otvorená pre účasť európskych tretích krajín, ktoré sú zmluvnými stranami Chicagského dohovoru a ktoré podpísali medzinárodné dohody s Úniou, v dôsledku čoho prijali a uplatňujú právo Únie v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie.

Tieto medzinárodné dohody môžu zahŕňať ustanovenia, špecifikujúce najmä povahu a rozsah účasti európskych tretích krajín na práci agentúry vrátane ustanovení týkajúcich sa finančných príspevkov a zamestnancov. Agentúra môže v súlade s článkom 77 ods. 2 uzavrieť pracovné dojednanie s príslušným orgánom európskej tretej krajiny s cieľom zabezpečiť účinnosť týchto ustanovení.

Článok 119

Dohoda o sídle a podmienky fungovania

1. Potrebné ustanovenia o poskytnutí sídla agentúre v hostiteľskom členskom štáte a o zariadeniach, ktoré má tento členský štát sprístupniť, ako aj osobitné pravidlá, ktoré sa v hostiteľskom členskom štáte agentúry vzťahujú na výkonného riaditeľa, členov správnej rady, zamestnancov agentúry a členov ich rodín, sa vymedzia v dohode o sídle uzatvorenej medzi agentúrou a hostiteľským členským štátom po schválení správnou radou najneskôr [Úrad pre publikácie: vložte prosím presný dátum - dva roky po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia].
2. Hostiteľský členský štát agentúry zabezpečí čo najlepšie podmienky na zaistenie fungovania agentúry vrátane viacjazyčného a európsky orientovaného vzdelávania a primeraných dopravných spojení.

Článok 120

Sankcie

Členské štáty stanovujú sankcie za porušenie tohto nariadenia a delegovaných a vykonávacích aktov prijatých na jeho základe. Sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce.

Článok 121

Spracovávanie osobných údajov

1. Pokiaľ ide o spracovanie osobných údajov v rámci tohto nariadenia, členské štáty vykonávajú svoje úlohy na účely tohto nariadenia v súlade s vnútroštátnymi zákonmi, inými právnymi predpismi alebo správnymi opatreniami, ktorými sa transponuje smernica 95/46/ES.
2. Pokiaľ ide o spracovanie osobných údajov v rámci tohto nariadenia, Komisia a agentúra plnia svoje úlohy podľa tohto nariadenia v súlade s nariadením (ES) č. 45/2001.

Článok 122

Zrušenie

Nariadenie (ES) č. 216/2008 sa zrušuje.

Odkazy na nariadenie (ES) č. 216/2008 sa považujú za odkazy na toto nariadenie a znejú v súlade s tabuľkou zhody uvedenou v prílohe X.

Článok 123

Zmeny nariadenia (ES) č. 1008/2008

Nariadenie (ES) č. 1008/2008 sa mení takto:

1. V článku 4 sa písmeno b) nahrádza takto:
„b) je držiteľom platného AOC vydaného vnútroštátnym orgánom členského štátu alebo Agentúrou Európskej únie pre bezpečnosť letectva;“
2. Článok 6 sa nahrádza takto:

„Článok 6

Osvedčenie leteckého prevádzkovateľa

1. Udelenie a platnosť prevádzkovej licencie vždy závisia od vlastníctva platného AOC, ktorý špecifikuje činnosti, na ktoré sa vzťahuje prevádzková licencia.
2. Akákoľvek zmena AOC leteckého dopravcu Spoločenstva sa v prípade potreby zohľadní v jeho prevádzkovej licencií.
Ak sú tieto dva orgány odlišné, orgán zodpovedný za AOC okamžite informuje príslušný licenčný orgán o akýchkoľvek takýchto zmenách.
3. Ak sú tieto dva orgány odlišné, orgán zodpovedný za AOC a príslušný licenčný orgán určia postupy na výmenu všetkých informácií potrebných na posúdenie finančnej situácie leteckého dopravcu Spoločenstva, ktoré môžu ovplyvniť bezpečnosť jeho prevádzky alebo ktoré môžu pomôcť orgánu zodpovednému za AOC pri vykonávaní jeho činností dohľadu týkajúcich sa bezpečnosti.“;
3. v článku 12 sa odsek 1 nahrádza takto:
„1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 13 ods. 3 a ods. 5, lietadlo, ktoré používa letecký dopravca Spoločenstva, je registrované podľa určenia členského štátu, ktorého príslušný orgán vydáva prevádzkovú licenciu, buď v jeho národnom registri, alebo v rámci Únie.“;
4. Článok 13 sa mení takto:

- a) odsek 2 sa nahrádza takto:

„2. Dohoda o prenájme lietadla bez posádky („dry lease“), ktorej zmluvnou stranou je letecký dopravca Spoločenstva, alebo dohoda o prenájme lietadla s posádkou („wet lease“), podľa ktorej je letecký dopravca Spoločenstva nájomcom lietadla s posádkou prevádzkovaného prevádzkovateľom z tretej krajiny, musí byť vopred schválená v súlade s nariadením (EÚ) č. [XX/XXX vloží sa odkaz na toto nariadenie] a delegovanými a vykonávacími aktmi prijatými na jeho základe.“;

b) dopĺňa sa tento odsek 5:

„5. Letecký dopravca Spoločenstva, ktorý prenajíma bez posádky („dry leasing“) lietadlo registrované v tretej krajine, musí vopred získať schválenie od príslušného orgánu zodpovedného za jeho AOC. Príslušný orgán vydá povolenie v súlade s nariadením (EÚ) č. [XX/XXX vloží sa odkaz na toto nariadenie] a delegovanými a vykonávacími aktmi prijatými na jeho základe.“

Článok 124

Zmeny nariadenia (EÚ) č. 996/2010

Článok 5 nariadenia (EÚ) č. 996/2010 sa mení takto:

„1. Každá nehoda alebo vážny incident, ktoré sa spájajú s lietadlom, na ktoré sa uplatňuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) RRRR/Č [odkaz na nové nariadenie]*, sú predmetom bezpečnostného vyšetřovania v členskom štáte, v ktorom došlo k nehode alebo vážnemu incidentu.

2. Ak je lietadlo, na ktoré sa uplatňuje nariadenie (EÚ) RRRR/Č–[odkaz na nové nariadenie] a ktoré je registrované v určitom členskom štáte, spojené s nehodou alebo vážnym incidentom na mieste, ktoré sa nedá s konečnou platnosťou určiť ako územie niektorého štátu, bezpečnostné vyšetřovanie vedie orgán bezpečnostného vyšetřovania členského štátu registrácie.

3. Rozsah bezpečnostných vyšetřovaní uvedených v odsekoch 1, 2 a 4 a postup pri vedení takýchto bezpečnostných vyšetřovaní určuje orgán bezpečnostného vyšetřovania, pričom zohľadňuje poznatky, ktoré by sa z takéhoto vyšetřovania mali dať vyvodiť na účely zvýšenia bezpečnosti letectva.

4. Orgány bezpečnostného vyšetřovania sa môžu rozhodnúť vyšetřiť v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi členských štátov incidenty, ktoré nie sú uvedené v odsekoch 1 a 2, ako aj nehody alebo vážne incidenty týkajúce sa iných typov lietadiel v prípade, že by sa z tohto vyšetřovania mali dať vyvodiť poznatky pre bezpečnosť.

5. Odchyľne od odsekov 1 a 2, príslušný orgán bezpečnostného vyšetřovania sa môže rozhodnúť, berúc do úvahy očakávané poučenia pre zlepšenie bezpečnosti letectva, že nezačne bezpečnostné vyšetřovanie v prípade nehody alebo vážneho incidentu, ktorý sa týka bezpilotného lietadla, pre ktoré sa nevyžaduje osvedčenie alebo vyhlásenie podľa článku 46 ods. 1 a 2 nariadenia (EÚ) RRRR/Č–[odkaz na nové nariadenie], alebo sa týka pilotovaného lietadla s maximálnou vzletovou hmotnosťou menšou alebo rovnou 2 250 kg, ak pri tejto nehode alebo vážnom incidente nebola nijaká osoba smrteľne alebo vážne zranená.

6. Bezpečnostné vyšetřovania uvedené v odsekoch 1, 2 a 4 sa v žiadnom prípade netýkajú určovania podielu viny alebo zodpovednosti. Tieto vyšetřovania sa vedú nezávisle od súdnych alebo správnych konaní vedených v súvislosti s určením viny alebo zodpovednosti, oddelene od nich a bez toho, aby boli nimi dotknuté.“

Článok 125

Zmeny nariadenia (EÚ) č. 376/2014

Článok 3 ods. 2 nariadenia (EÚ) č. 376/2014 sa mení takto:

„2. Toto nariadenie sa vzťahuje na udalosti a iné informácie súvisiace s bezpečnosťou spojené s civilnými lietadlami, na ktoré sa vzťahuje nariadenie [doplňte odkaz na nové nariadenie].

Toto nariadenie sa však nevzťahuje na udalosti a iné informácie súvisiace s bezpečnosťou spojené s bezpilotnými lietadlami, pre ktoré sa nevyžaduje osvedčenie alebo vyhlásenie podľa článku 46 ods. 1 a 2 nariadenia (EÚ) RRRR/Č [odkaz na nové nariadenie], ak tieto udalosti alebo iné informácie súvisiace s bezpečnosťou spojené s takýmto bezpilotným lietadlom nevedli k smrteľnému alebo vážnemu zraneniu osoby a neboli spojené s iným lietadlom než bezpilotným lietadlom.

Členské štáty sa môžu rozhodnúť, že budú uplatňovať toto nariadenie aj na udalosti a iné informácie súvisiace s bezpečnosťou spojené s lietadlami, na ktoré sa nevzťahuje nariadenie [doplňte odkaz na nové nariadenie].“

Článok 126

Prechodné ustanovenia

1. Osvedčenia, ktoré boli vydané alebo uznané, a vyhlásenia, ktoré boli urobené alebo uznané v súlade s nariadením (ES) č. 216/2008, sú naďalej platné a považujú sa za vydané, urobené a uznané podľa zodpovedajúcich ustanovení tohto nariadenia vrátane na účely uplatňovania článku 56.
2. Najneskôr *[päť rokov po dátume uvedenom v článku 127 – Úrad pre publikácie: vložte prosím presný dátum]* sa vykonávacie pravidlá prijaté na základe nariadenia (ES) č. 216/2008 musia prispôbiť ustanoveniam tohto nariadenia. Až do prispôsobenia sa všetky odkazy v týchto vykonávacích pravidlách na:
 - a) „obchodnú prevádzku“ musia chápať ako odkaz na článok 3 písm. i) nariadenia (ES) č. 216/2008;
 - b) „zložené motorové lietadlo“ musia chápať ako odkaz na článok 3 písm. j) nariadenia (ES) č. 216/2008;
 - c) „zariadenia“ musia chápať ako odkaz na článok 3 ods. 28 tohto nariadenia;
 - d) „preukaz spôsobilosti rekreačného pilota“ musia chápať ako odkaz na článok 7 ods. 7 nariadenia (ES) č. 216/2008;
 - e) „obchodnú leteckú dopravu“ musia chápať ako odkaz na článok 2 ods. 1 nariadenia Komisie (EÚ) č. 965/2012³².
3. Odchyľne od článkov 45 a 46 príslušné ustanovenia nariadenia (ES) č. 216/2008 sa naďalej uplatňujú dovtedy, kým delegované akty prijaté podľa článku 47 nenadobudnú účinnosť.
4. Členské štáty musia vypovedať alebo upraviť existujúce bilaterálne dohody, ktoré uzatvorili s tretími krajinami v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, čo najskôr po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia a v každom prípade najneskôr do *[troch rokov po dátume uvedenom v článku 127 – Úrad pre publikácie: vložte prosím presný dátum]*.

³²

Nariadenie Komisie (EÚ) č. 965/2012 z 5. októbra 2012, ktorým sa ustanovujú technické požiadavky a administratívne postupy týkajúce sa leteckej prevádzky podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008. (Ú. v. EÚ L 296, 25.10.2012, s. 1).

Článok 127

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

*Za Európsky parlament
predseda*

*Za Radu
predseda*

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

- 1.1. Názov návrhu/iniciatívy
- 1.2. Príslušné oblasti politiky v rámci ABM/ABB
- 1.3. Druh návrhu/iniciatívy
- 1.4. Ciele
- 1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy
- 1.6. Trvanie a finančný vplyv
- 1.7. Plánovaný spôsob hospodárenia

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

- 2.1. Opatrenia týkajúce sa kontroly a predkladania správ
- 2.2. Systémy riadenia a kontroly
- 2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

- 3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov
- 3.2. Odhadovaný vplyv na výdavky
 - 3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na výdavky
 - 3.2.2. Odhadovaný vplyv na operačné rozpočtové prostriedky
 - 3.2.3. Odhadovaný vplyv na administratívne rozpočtové prostriedky
 - 3.2.4. Súlad s platným viacročným finančným rámcom
 - 3.2.5. Príspevky od tretích strán
- 3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

LEGISLATÍVNY FINANČNÝ VÝKAZ

1. RÁMEC NÁVRHU/INICIATÍVY

1.1. Názov návrhu/iniciatívy

Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o spoločných pravidlách v oblasti civilného letectva a o zriadení Agentúry Európskej únie pre bezpečnosť letectva, ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008

1.2. Príslušné oblasti politiky v rámci ABM/ABB³³

06 – mobilita a doprava

06 02 – Európska dopravná politika

06 02 02 – Európska agentúra pre bezpečnosť letectva

1.3. Druh návrhu/iniciatívy

☐ Návrh/iniciatíva sa týka **novej akcie**

☐ Návrh/iniciatíva sa týka **novej akcie, ktorá nadväzuje na pilotný projekt/prípravnú akciu**³⁴

☒ Návrh/iniciatíva sa týka **predĺženia trvania existujúcej akcie**

☐ Návrh/iniciatíva sa týka **akcie presmerovanej na novú akciu**

1.4. Ciele

1.4.1. Viacročné strategické ciele Komisie, ktoré sú predmetom návrhu/iniciatívy

Lepší a spravodlivejší vnútorný trh s posilnenou priemyselnou základňou: konkurencieschopný jednotný európsky dopravný priestor s cieľom poskytnúť občanom a podnikom rámec pre bezpečnú, efektívnu a vysokokvalitnú dopravu.

Zamestnanosť a rast: Iniciatíva sa zameriava na podporu konkurencieschopného odvetvia európskeho letectva, ktoré vytvára vysokohodnotné pracovné miesta a prináša technologické inovácie. Vytvorí účinný regulačný rámec na začlenenie nových obchodných modelov a vznikajúcich technológií.

1.4.2. Osobitné ciele a príslušné činnosti v rámci ABM/ABB

Osobitný cieľ č.

Iniciatíva má tieto osobitné ciele:

1. Odstrániť zbytočné požiadavky a zabezpečiť, aby regulácia bola úmerná rizikám súvisiacimi s rôznymi typmi činností leteckej dopravy;
2. Zabezpečiť, aby nové technológie a vývoj trhu boli účinne integrované a aby podliehali účinnému dozoru;
3. Vytvoriť kooperatívny postup manažmentu bezpečnosti medzi Úniou a jej členskými štátmi s cieľom spoločne identifikovať a zmierniť riziká pre civilné letectvo;

³³

ABM: riadenie podľa činností; ABB: zostavovanie rozpočtu podľa činností.

³⁴

Podľa článku 54 ods. 2 písm. a) alebo b) nariadenia o rozpočtových pravidlách.

4. Vyplniť medzery v regulačnom systéme a zabezpečiť jeho konzistentnosť;
5. Vytvoriť účinne fungujúci systém združovania a spoločného využívania zdrojov medzi členskými štátmi a agentúrou.

Príslušné činnosti v rámci ABM/ABB

06 02 – Európska dopravná politika

1.4.3. Očakávané výsledky a vplyv

Uved'te, aký vplyv by mal mať návrh/iniciatíva na príjemcov/cieľové skupiny.

Výsledok konkrétneho cieľa č. 1: rámec pre odstránenie zbytočných/príliš normatívnych pravidiel; zavedenie pravidiel založených na výkonnosti na identifikáciu cieľov, ktoré sa majú dosiahnuť, ale ponechanie flexibility, pokiaľ ide o prostriedky na dosiahnutie cieľov; rámec pre prispôsobenie pravidiel riziku v rámci činnosti, ktorú regulujú;

Výsledok konkrétneho cieľa č. 2: Zavedenie technologicky neutrálnych pravidiel, kde je to možné, zavedenie právneho rámca pre bezpilotné lietadlá; zvýšené využívanie priemyselných noriem; zjednodušený regulačný rámec pre prenájom lietadiel s posádkou medzi prevádzkovateľmi EÚ;

Výsledok konkrétneho cieľa č. 3: právna povinnosť prijať európsky program bezpečnosti letectva, európsky plán bezpečnosti letectva a národné programy bezpečnosti, ktoré na seba nadväzujú; zlepšenie výmeny a analýzy informácií a údajov;

Výsledok konkrétneho cieľa č. 4: zavedenie základných požiadaviek pre pozemnú obsluhu, ochrana životného prostredia, pokiaľ ide o letecké výrobky, ako aj kybernetická bezpečnosť; užšia spolupráca medzi EASA a Komisiou v bezpečnostných otázkach; právny základ pre preskúmanie ochrany životného prostredia v letectve;

Výsledok konkrétneho cieľa č. 5: vytvorenie skupiny inšpektorov s akreditáciou EÚ; vytvorenie mechanizmu núdzového dohľadu; právny rámec na prenos regulačnej zodpovednosti na iné členské štáty alebo EASA; možnosť prideliť úlohy osvedčovania a dohľadu príslušným organizáciám používateľov v odvetví všeobecného letectva; podpora metód dohľadu založených na riziku a výkonnosti; zriadenie Európskeho registra informácií dôležitých pre spoluprácu medzi orgánmi pri osvedčovaní, dohľade a vymáhaní; možnosť zúčastňovať sa (opt-in) na systéme Únie pre štátne lietadlá a lietadlá uvedené v prílohe II;

1.4.4. Ukazovatele výsledkov a vplyvu

Uved'te ukazovatele, pomocou ktorých je možné sledovať uskutočňovanie návrhu/iniciatívy.

Ukazovatele konkrétneho cieľa č. 1:

- Počet otázok výkladu pravidiel, ktoré dostane agentúra EASA;
- Počet prevádzkovateľov používajúcich pravidlá založené na výkonnosti na preukázanie súladu so základnými požiadavkami;
- Počet súkromných preukazov spôsobilosti pilota v odvetví všeobecného letectva
- Zníženie nákladov pre prevádzkovateľov

Ukazovatele konkrétneho cieľa č. 2:

- Počet pravidiel odkazujúcich sa na priemyselné normy;
- Vek flotily všeobecného letectva v EÚ;
- Zníženie nákladov na osvedčovanie a výrobu lietadiel;
- Počet nových osvedčení;

Ukazovatele konkrétneho cieľa č. 3:

- Miera nehodovosti v pomere k nárastu dopravy;
- Výsledky štandardizácie a nepretržitých monitorovacích činností EASA
- Počet štátnych bezpečnostných programov a úroveň ich vykonávania v členských štátoch;

Ukazovatele konkrétneho cieľa č. 4:

- Počet otázok k výkladu revidovaných pravidiel, ktoré dostala agentúra EASA;
- Počet rizikových udalostí spojených s pozemnou obsluhou;
- Spätná väzba od zainteresovaných strán

Ukazovatele konkrétneho cieľa č. 5:

- Výsledky štandardizácie a nepretržitých monitorovacích činností EASA z hľadiska zdrojov a kompetencií v členských štátoch;
- Počet členských štátov využívajúcich inšpektorov bezpečnosti letectva EÚ a nové nástroje na združovanie a spoločné využívanie zdrojov (delegovanie zodpovednosti, opt-in pre štátne lietadlá a lietadlá uvedené v prílohe II);
- Vývoj zdrojov v národných leteckých úradoch členských štátov z hľadiska počtu ekvivalentov plného pracovného času a rozpočtu.

1.5. Dôvody návrhu/iniciatívy

1.5.1. Potreby, ktoré sa majú uspokojiť v krátkodobom alebo dlhodobom horizonte

Zabezpečiť zachovanie vysokej úrovne bezpečnosti civilného letectva aj v situácii rastúceho objemu dopravy.

Prispievať ku konkurencieschopnosti odvetvia letectva zabezpečením vyššej efektívnosti európskeho systému civilného letectva a súčasným zabezpečením vysokej úrovne bezpečnostných a environmentálnych noriem.

Požiadavky ICAO voči členským štátom v súvislosti s prijatím národných programov bezpečnosti.

1.5.2. Prínos zapojenia Európskej únie

Letecká doprava má do veľkej miery nadnárodný charakter, a preto si prirodzene vyžaduje regulačný prístup na úrovni EÚ.

Existuje všeobecná zhoda členských štátov, že sú nevyhnutné spoločné pravidlá v oblasti bezpečnosti civilného letectva, ak sa má dosiahnuť vysoká úroveň bezpečnosti. Prejavilo sa to už prostredníctvom prijatia nariadenia (ES) č. 216/2008 a jeho predchodcu nariadenia (ES) č. 1592/2002. Bezpečnosť európskeho systému civilného letectva závisí okrem iného od toho, ako dobre sú prepojené prvky tohto systému. Každé rozhranie v tomto systéme predstavuje riziko, ktoré si vyžaduje koordináciu. Spoločné právne predpisy odstraňujú potrebu koordinácie medzi regulačnými systémami členských štátov a samy osebe prispievajú k zvýšeniu bezpečnosti. Podporu spoločného európskeho systému bezpečnosti možno najefektívnejšie dosiahnuť len na úrovni EÚ. Podobne aj zvýšenie účinnosti vyplynie

z jednotného európskeho systému bezpečnosti civilného letectva, ktorý zamedzí nákladnej fragmentácii.

1.5.3. Poznatky získané z podobných skúseností v minulosti

Iniciatíva je okrem iného založená na dôkladnej analýze skúseností získaných pri uplatňovaní nariadenia (ES) č. 216/2008 a predchádzajúceho nariadenia (ES) č. 1592/2002 vrátane hodnotenia fungovania nariadenia (ES) č. 216/2008 realizovaného v roku 2013 podľa článku 62 uvedeného nariadenia.

1.5.4. Zlučiteľnosť a možná synergia s inými vhodnými nástrojmi

Táto iniciatíva predstavuje prínos v rámci balíka leteckej dopravy, ktorý má byť prijatý koncom roka 2015, a prispeje ku konkurencieschopnosti odvetvia letectva EÚ.

Iniciatíva je v súlade s bielou knihou o doprave z roku 2011, ktorej cieľom bolo vytvoriť z Európy najbezpečnejšiu oblasť pre leteckú dopravu.

Iniciatíva je okrem toho v súlade so stratégiou Európa 2020 a prioritami Komisie, pretože rozvíja vnútorný trh a podporuje inovácie, a tým pozitívne ovplyvňuje zamestnanosť a rast a globálnu konkurencieschopnosť odvetvia leteckej dopravy.

Pokiaľ ide o otázky riadenia EASA, táto iniciatíva je v súlade s odporúčaniami spoločného vyhlásenia Komisie, Európskeho parlamentu a Rady týkajúceho sa decentralizovaných agentúr a implementuje tieto odporúčania.

1.6. Trvanie a finančný vplyv

☐ Návrh/iniciatíva s **obmedzeným trvaním**

- ☐ ☐ Návrh/iniciatíva je v platnosti od [DD/MM]RRRR do [DD/MM]RRRR
- ☐ ☐ Finančný vplyv trvá od RRRR do RRRR

☒ Návrh/iniciatíva s **neobmedzeným trvaním**

- Počiatočná fáza vykonávania bude trvať od RRRR do RRRR,
- a potom bude vykonávanie pokračovať v plnom rozsahu.

1.7. Plánovaný spôsob hospodárenia³⁵

☐ **Priame hospodárenie** na úrovni Komisie

- ☐ prostredníctvom jej útvarov vrátane zamestnancov v delegáciách Únie
- ☐ ☐ prostredníctvom výkonných agentúr

☐ **Zdieľané hospodárenie** s členskými štátmi

☒ **Nepriame hospodárenie** so zverením úloh súvisiacich s plnením rozpočtu na:

- ☐ tretie krajiny alebo subjekty, ktoré tieto krajiny určili;
- ☐ medzinárodné organizácie a ich agentúry (uved'te);
- ☐ Európsku investičnú banku (EIB) a Európsky investičný fond;
- ☒ subjekty uvedené v článkoch 208 a 209 nariadenia o rozpočtových pravidlách;
- ☐ verejnoprávne subjekty;
- ☐ súkromnoprávne subjekty poverené vykonávaním verejnej služby, pokiaľ tieto subjekty poskytujú dostatočné finančné záruky;
- ☐ súkromnoprávne subjekty spravované právom členského štátu, ktoré sú poverené vykonávaním verejno-súkromného partnerstva a ktoré poskytujú dostatočné finančné záruky;
- ☐ osoby poverené vykonávaním osobitných činností v oblasti SZBP podľa hlavy V Zmluvy o Európskej únii a určené v príslušnom základnom akte.
- *V prípade viacerých spôsobov hospodárenia uveďte v oddiele „Poznámky“ presnejšie vysvetlenie.*

Poznámky:

žiadne

³⁵

Vysvetlenie spôsobov hospodárenia a odkazy na nariadenie o rozpočtových pravidlách sú k dispozícii na webovej stránke BudgWeb: http://www.cc.cec/budg/man/budgmanag/budgmanag_en.html.

2. OPATRENIA V OBLASTI RIADENIA

2.1. Opatrenia týkajúce sa kontroly a predkladania správ

Uved'te časový interval a podmienky, ktoré sa vzťahujú na tieto opatrenia.

Vzhľadom na skutočnosť, že v oblasti bezpečnosti civilného letectva je monitorovanie výkonnosti neoddeliteľnou súčasťou regulačného rámca Únie, existujú už rozsiahle mechanizmy monitorovania a hodnotenia a môžu sa použiť. Účinnosť navrhovaných opatrení po ich prijatí bude podrobená povinnému hodnoteniu každých päť rokov, tak ako je to v prípade súčasného nariadenia (ES) č. 216/2008.

Požiadavky na podávanie výročných správ agentúry zahŕňajú prípravu konsolidovanej výročnej správy o činnosti a zostavenie konečnej účtovnej závierky.

2.2. Systémy riadenia a kontroly

2.2.1. Zistené riziká

žiadne

2.2.2. Údaje o zavedenom systéme vnútornej kontroly

EASA ako agentúra Únie uplatňuje platné kontrolné metódy decentralizovaných agentúr, ktoré už boli stanovené v nariadení (ES) č. 216/2008.

Finančným nariadením EASA, ktoré je založené na rámcovom rozpočtovom nariadení pre agentúry, sa stanovuje vymenovanie vnútorného audítora a požiadavky na vnútorný audit.

2.2.3. Odhad nákladov a prínosov kontrol a posúdenie očakávanej úrovne rizika chyby

Neuv.

2.3. Opatrenia na predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam

Uved'te existujúce a plánované preventívne a ochranné opatrenia.

Článok 111 navrhovaného nariadenia sa týka boja proti podvodom. Zabezpečuje, aby nariadenie (EÚ, Euratom) č. 883/2013 o vyšetrovaniach vykonávaných úradom OLAF bolo uplatniteľné na agentúru EASA, a udeľuje právomoc úradu OLAF a Účtovnému dvoru na vykonávanie ďalších auditov a vyšetrovaní. Tento článok zodpovedá vzorovému textu pre decentralizované agentúry.

Okrem toho EASA prijala 9. decembra 2014 stratégiu boja proti podvodom.

3. ODHADOVANÝ FINANČNÝ VPLYV NÁVRHU/INICIATÍVY

3.1. Príslušné okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky výdavkov

- Existujúce rozpočtové riadky

V poradí, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Číslo Názov.....		krajín EZVO ³⁷	kandidátskych krajín ³⁸	tretích krajín	v zmysle článku 21 ods. 2 písm. b) nariadenia o rozpočtových pravidlách
1 Inteligentný a inkluzívny rast a) Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť	06 02 02 – Európska agentúra pre bezpečnosť letectva	DRP	ÁNO	NIE	ÁNO*	NIE

- * príspevok Švajčiarska podľa rozhodnutia č. 1/2007 (2008/100/ES)

- Požadované nové rozpočtové riadky Neu.

V poradí, v akom za sebou nasledujú okruhy viacročného finančného rámca a rozpočtové riadky.

Okruh viacročného finančného rámca	Rozpočtový riadok	Druh výdavkov	Príspevky			
	Číslo Názov.....		krajín EZVO	kandidátskych krajín	tretích krajín	v zmysle článku 21 ods. 2 písm. b) nariadenia o rozpočtových pravidlách
	[XX.YY.YY.YY]		ÁNO/NIE	ÁNO/NIE	ÁNO/NIE	ÁNO/NIE

³⁶ DRP = Diferencované rozpočtové prostriedky/NRP = Nediferencované rozpočtové prostriedky.

³⁷ EZVO: Európske združenie voľného obchodu.

³⁸ Kandidátske krajiny a prípadne potenciálne kandidátske krajiny západného Balkánu.

3.2. Odhadovaný vplyv na výdavky

3.2.1. Zhrnutie odhadovaného vplyvu na výdavky³⁹

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Okruh viacročného finančného rámca	Číslo 1a	Okruh 1a Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť
------------------------------------	----------	---

GR: MOVE			Rok N ⁴⁰	Rok N + 1	Rok N + 2	Rok N + 3	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)			SPOLU
• Operačné rozpočtové prostriedky										
Číslo rozpočtového riadka 06 02 02	Závazky	1.	34,870 + 1,575 = 36,445	34,870 + 2,045 = 36,915	35,568 + 1,395 = 36,963	36,279 + 1,395 = 37,674				Návrh s neobmedzeným trvaním
	Platby	2.	36,445	36,915	36,963	37,674				Návrh s neobmedzeným trvaním
Administratívne rozpočtové prostriedky financované z balíka prostriedkov určených na realizáciu osobitných programov ⁴¹ Neuv.										
Číslo rozpočtového riadka		3.								
Rozpočtové prostriedky pre GR MOVE SPOLU	Závazky	= 1	36,445	36,915	36,963	37,674				Návrh s neobmedzeným trvaním

³⁹ Výdavky, ktoré sa upravujú podľa dohody dosiahnutej kabinetmi o ďalších pracovných miestach a zmluvných zamestnancoch.

⁴⁰ Rok N je rokom, v ktorom sa návrh/iniciatíva začína uskutočňovať.

⁴¹ Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky určené na financovanie realizácie programov a/alebo akcií Európskej únie (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

	Platby	= 2	36,445	36,915	36,963	37,674				Návrh s neobmedzeným trvaním
--	--------	-----	--------	--------	--------	--------	--	--	--	------------------------------------

Rozpočtové prostriedky OKRUHU 1a viacročného finančného rámca SPOLU	Závazky		36,445	36,915	36,963	37,674				Návrh s neobmedzeným trvaním
	Platby		36,445	36,915	36,963	37,674				Návrh s neobmedzeným trvaním

Okruh viacročného finančného rámca	5	„Administratívne výdavky“
---	----------	---------------------------

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		Rok N	Rok N + 1	Rok N + 2	Rok N + 3	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)			SPOLU
GR: MOVE									
• Ľudské zdroje Základ pre výpočet: súčasná úroveň rozpočtu pre pracovníkov GR MOVE, ktorí sa zaoberajú nariadením (ES) č. 216/2008 a otázkami súvisiacimi s EASA (7 ekvivalentov plného pracovného času x 132 000 EUR /rok = 924 000 EUR)		0,924	0,924	0,924	0,924				Návrh s neobmedzeným trvaním
• Ostatné administratívne výdavky		0	0	0	0				
GR MOVESPOLU	Rozpočtové prostriedky	0,924	0,924	0,924	0,924				Návrh s neobmedzeným trvaním

Rozpočtové prostriedky OKRUHU 5 viacročného finančného rámca SPOLU	(Záväzky spolu = Platby spolu)	0,924	0,924	0,924	0,924				
---	--------------------------------	-------	-------	-------	-------	--	--	--	--

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

		Rok N ⁴²	Rok N + 1	Rok N + 2	Rok N + 3	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)			SPOLU
Rozpočtové prostriedky	Záväzky	37,369	37,839	37,887	38,598				Návrh s neobmedzeným

⁴² Rok N je rokom, v ktorom sa návrh/iniciatíva začína uskutočňovať.

OKRUHOV 1 až 5 viacročného finančného rámca SPOLU								trvaním
	Platby	37,369	37,839	37,887	38,598			Návrh s neobmedzeným trvaním

3.2.1.1 Návrh plánu pracovných miest EASA na roky 2017 – 2020

Navrhovaný počet zamestnancov EASA 2017-2020 (spolu) *	2016**	2017	2018	2019	2020
Triedy AD	548	541	540	540	540
Nové triedy AD		5			
AD spolu	548	546	540	540	540
Triedy AST	128	123	118	118	118
Nové triedy AST					
AST spolu	128	123	118	118	118
Plán pracovných miest spolu	676	669	658	658	658

* Tieto údaje sa upravujú s prihliadnutím na systém flexibility pracovných miest súvisiaci s poplatkami a platbami, ktoré sa majú určiť na základe súboru ukazovateľov týkajúcich sa pracovného zaťaženia a efektívnosti agentúry, ktorý schváli Komisia. Najneskôr v čase prijatia návrhu rozpočtu na rok 2017 Komisia predloží revidovaný legislatívny finančný výkaz s podrobným opisom toho, ako by v praxi fungoval systém flexibility pre pracovné miesta súvisiace s poplatkami a platbami a aký by bol príslušný vplyv na plán pracovných miest agentúry. V očakávaní výsledkov tejto prebiehajúcej práce legislatívny finančný výkaz priložený k tomuto návrhu uvádza stabilný stav počtu pracovných miest súvisiacich s poplatkami a platbami na základe oznámenia Komisie o plánovaní ľudských a rozpočtových zdrojov pre decentralizované agentúry na roky 2014 – 2020 upraveného podľa rozhodnutí, ktoré prijal rozpočtový orgán v rámci rozpočtového postupu na rok 2016 a predošlé roky.

** Údaje za rok 2016 sú podmienené prijatím konečného rozpočtu rozpočtovým orgánom. Údaje za roky 2017 – 2020 bude možno potrebné prispôbiť po prijatí konečného rozpočtu na každý rok.

Navrhovaný počet zamestnancov EASA 2017-2020 (príspevok EÚ) *	2016	2017	2018	2019	2020
Triedy AD	175	177	184	184	184
Nové triedy AD		5			
AD spolu	175	182	184	184	184
Triedy AST	50	46	42	42	42
Nové triedy AST					
AST spolu	50	46	42	42	42
Plán pracovných miest spolu	225	228	226	226	226

* Tieto údaje zahŕňajú uplatnenie 2 % zníženia (1 % zníženie počtu zamestnancov a 1 % ročný poplatok za presun) do roku 2018 a dodatočné pracovné miesta naplánované pre TCO a RPAS, ako sa uvádza v prílohe I k oznámeniu o plánovaní ľudských a rozpočtových zdrojov (COM(2013)519).

Navrhovaný počet zamestnancov EASA 2017-2020 (Poplatky a platby)*	2016	2017	2018	2019	2020
Triedy AD	373	364	356	356	356
Nové triedy AD					
AD spolu	373	364	356	356	356
Triedy AST	78	77	76	76	76
Nové triedy AST					
AST spolu	78	77	76	76	76
Plán pracovných miest spolu	451	441	432	432	432

* Tieto údaje sa upravujú s prihliadnutím na systém flexibility pracovných miest súvisiaci s poplatkami a platbami, ktoré sa majú určiť na základe súboru ukazovateľov týkajúcich sa pracovného zaťaženia a efektívnosti agentúry, ktorý schváli Komisia. Najneskôr v čase prijatia návrhu rozpočtu na rok 2017 Komisia predloží revidovaný legislatívny finančný výkaz s podrobným opisom toho, ako by v praxi fungoval systém flexibility pre pracovné miesta súvisiace s poplatkami a platbami a aký by bol príslušný vplyv na plán pracovných miest agentúry. V očakávaní výsledkov tejto prebiehajúcej práce legislatívny finančný výkaz priložený k tomuto návrhu uvádza stabilný stav počtu pracovných miest súvisiacich s poplatkami a platbami na základe oznámenia Komisie o plánovaní ľudských a rozpočtových zdrojov pre decentralizované agentúry na roky 2014 – 2020 upraveného podľa rozhodnutí, ktoré prijal rozpočtový orgán v rámci rozpočtového postupu na rok 2016 a predošlé roky.

3.2.2. Odhadovaný vplyv na operačné rozpočtové prostriedky

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie operačných rozpočtových prostriedkov⁴³, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:
- (Základ pre výpočet: celkové priemerné náklady na 1 ekvivalent plného pracovného času: 132 000 EUR)

Viazané rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Uved'te ciele a výstupy			Rok N		Rok N + 1		Rok N + 2		Rok N + 3		Uved'te všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)						SPOLU	
	VÝSTUPY																	
			Počet	Nákla dy	Počet	Nákla dy	Počet	Nákla dy	Počet	Nákla dy	Počet	Nákla dy	Počet	Nákla dy	Počet	Nákla dy	Celko vý počet	Náklady spolu
OSOBITNÝ CIEĽ č. 1 ⁴⁴ Odstrániť zbytočné požiadavky a zabezpečiť, aby regulácia bola úmerná rizikám súvisiacimi s rôznymi typmi činností leteckej dopravy			Bez dodatočného vplyvu na EASA, keďže výstupy absorbujú súčasné rozpočtové prostriedky.															
Osobitný cieľ č. 1 medzisúčet			0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OSOBITNÝ CIEĽ č. 2 Zabezpečiť, aby nové technológie a vývoj trhu boli účinne integrované a aby podliehali účinnému dozoru			Počet	Nákla dy	Počet	Nákla dy	Počet	Nákla dy	Počet	Nákla dy	Počet	Nákla dy	Počet	Nákla dy	Počet	Nákla dy	Celko vý počet	Náklady spolu

⁴³ Rozpočtové prostriedky, ktoré sa upravujú podľa dohody dosiahnutej kabinetmi o ďalších pracovných miestach a zmluvných zamestnancoch.

⁴⁴ Ako je uvedené v bode 1.4.2. „Osobitné ciele...“.

Nový právny rámec pre bezpilotné lietadlá																
Osobitný cieľ č. 2 medzisúččet	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OSOBITNÝ CIEĽ č. 3 Vytvoriť kooperatívny postup manažmentu bezpečnosti medzi Úniou a jej členskými štátmi s cieľom spoločne identifikovať a zmierniť riziká pre civilné letectvo	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Celko výpočet	Náklady spolu
Európsky register (čl. 28): základné údaje pre rozhodovanie a monitorovanie (vrátane 1 ZZ/rok, jednorazových nákladov na IT vo výške 0,3 mil. EUR v roku n a n + 1 a ročných prevádzkových nákladov)		0,535		0,570		0,270		0,270								Návrh s neobmedzeným trvaním
„big data“: údaje a analýzy európskeho systému leteckej dopravy, náklady na zamestnancov (2 ekvivalenty plného pracovného času + 1 ZZ/rok, s výnimkou prevádzkových nákladov)		0,167		0,334		0,334		0,334								Návrh s neobmedzeným trvaním
Osobitný cieľ č. 3 medzisúččet		0,702		0,904		0,604		0,604								Návrh s neobmedzeným trvaním
OSOBITNÝ CIEĽ č. 4 Vyplniť medzery v regulačnom systéme a zabezpečiť jeho konzistentnosť	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Celko výpočet	Náklady spolu

Pozemná obsluha: zriadiť a udržiavať systém spoločných požiadaviek (čl. 11) (náklady na personál zodpovedajúce 1 ekvivalentu plného pracovného času FTE/rok)		0,066		0,132		0,132		0,132								Návrh s neobmedzeným trvaním
Harmonizácia aspektov bezpečnostnej ochrany a bezpečnosti; Podpora tvorby pravidiel a inšpekcií (čl. 40) (náklady na personál zodpovedajúce 1 FTE/rok)		0,066		0,132		0,132		0,132								Návrh s neobmedzeným trvaním
Nové požiadavky európskeho osvedčovania týkajúce sa ochrany životného prostredia a podávania správ (čl. 39) (vrátane 1 FTE/rok a ročných nákladov na IT 0,15 mil. EUR)		0,216		0,282		0,282		0,282								Návrh s neobmedzeným trvaním
Osobitný cieľ č. 4 medzisúčtet		0,348		0,546		0,546		0,546								Návrh s neobmedzeným trvaním
OSOBITNÝ CIEĽ č. 5 Vytvoriť účinne fungujúci systém združovania a spoločného využívania zdrojov medzi členskými štátmi a agentúrou	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Počet	Náklady	Celkový počet	Náklady spolu
Podpora metód dohľadu založených na rizikách a výkonnosti		0,100		0,100		0,100		0,100								0,400
Skupina odborníkov (čl. 17) (vrátane 1 ZZ, jednorazové náklady vo výške 0,1 mil. EUR v roku n a n + 1 a ročné prevádzkové náklady vo výške 5 000 EUR)		0,140		0,175		0,075		0,075								Návrh s neobmedzeným trvaním

Vytvorenie rámca pre delegovanie zodpovednosti (čl. 18)		0,175		0,175		0,00		0,00								0,350
Zabezpečiť spoločné normy odbornej prípravy (čl. 43) (vrátane 43 ZZ/rok a jednorazové náklady na školiace materiály v roku n a n + 1 vo výške 0,075 mil. EUR)		0,11		0,145		0,070		0,070								Návrh s neobmedzeným trvaním
Osobitný cieľ č. 5 medzisúčtet		0,525		0,595		0,245		0,245								
NÁKLADY SPOLU		1,575		2 045		1 395		1 395								

3.2.3. Odhadovaný vplyv na administratívne rozpočtové prostriedky

3.2.3.1. Zhrnutie

- ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov.
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie administratívnych rozpočtových prostriedkov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:
- Základ pre výpočet: súčasná úroveň rozpočtu pre pracovníkov GR MOVE, ktorí sa zaoberajú nariadením (ES) č. 216/2008 a otázkami súvisiacimi s EASA (7 ekvivalentov plného pracovného času x 132 000 EUR /rok = 924 000 EUR)

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	Rok N ⁴⁵	Rok N + 1	Rok N + 2	Rok N + 3	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)			SPOLU
--	------------------------	--------------	--------------	--------------	---	--	--	-------

OKRUH 5 viacročného finančného rámca								
Ludské zdroje	0,924	0,924	0,924	0,924				
Ostatné administratívne výdavky	0	0	0	0				
OKRUH 5 viacročného finančného rámca	0,924	0,924	0,924	0,924				

Mimo OKRUHU 5⁴⁶ viacročného finančného rámca								
Ludské zdroje	0	0	0	0				
Ostatné výdavky administratívnej povahy	0	0	0	0				
Mimo OKRUHU 5 viacročného finančného rámca viacročného finančného rámca	0	0	0	0				

SPOLU	0,924	0,924	0,924	0,924				
--------------	-------	-------	-------	-------	--	--	--	--

Rozpočtové prostriedky potrebné na ľudské zdroje a na ostatné administratívne výdavky budú pokryté rozpočtovými prostriedkami GR, ktoré už boli pridelené na riadenie akcie a/alebo boli prerozdelené v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu pridelovania zdrojov a v závislosti od obmedzení.

⁴⁵ Rok N je rokom, v ktorom sa návrh/iniciatíva začína uskutočňovať.

⁴⁶ Technická a/alebo administratívna pomoc a výdavky určené na financovanie realizácie programov a/alebo akcií Európskej únie (pôvodné rozpočtové riadky „BA“), nepriamy výskum, priamy výskum.

3.2.3.2. Odhadované potreby ľudských zdrojov

- ☐ ☐ Návrh/iniciatíva si nevyžaduje použitie ľudských zdrojov.
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje použitie ľudských zdrojov, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

odhady sa vyjadrujú v jednotkách ekvivalentu plného pracovného času

	Rok N	Rok N + 1	Rok N + 2	Rok N + 3	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)		
• Plán pracovných miest (úradníci a dočasní zamestnanci)							
06 01 01 01 (ústredie a zastúpenia Komisie)	7	7	7	7			
XX 01 01 02 (delegácie)	0	0	0	0			
XX 01 05 01 (nepriamy výskum)	0	0	0	0			
10 01 05 01 (priamy výskum)	0	0	0	0			
• Externí zamestnanci (ekvivalent plného pracovného času : FTE)⁴⁷							
XX 01 02 01 (ZZ, VNE, DAZ z celkového balíka prostriedkov)	0	0	0	0			
XX 01 02 02 (ZZ, MZ, VNE, DAZ, PED v delegáciách)	0	0	0	0			
XX 01 04 yy ⁴⁸	0	0	0	0			
	0	0	0	0			
XX 01 05 02 (ZZ, VNE, DAZ – nepriamy výskum)	0	0	0	0			
10 01 05 02 (ZZ, DAZ, VNE – priamy výskum)	0	0	0	0			
Iné rozpočtové riadky (uveďte)							
SPOLU	7	7	7	7			

XX predstavuje príslušnú oblasť politiky alebo rozpočtovú hlavu.

Potreby ľudských zdrojov budú pokryté úradníkmi GR, ktorí už boli pridelení na riadenie akcie a/alebo boli interne prerozdelení v rámci GR, a v prípade potreby budú doplnené zdrojmi, ktoré sa môžu prideliť riadiacemu GR v rámci ročného postupu pridelovania zdrojov v závislosti od rozpočtových obmedzení.

Opis úloh, ktoré sa majú vykonať:

Úradníci a dočasní zamestnanci	Zamestnanci GR MOVE, ktorí sa zaoberajú otázkami súvisiacimi s bezpečnosťou civilného letectva a ochrany životného prostredia v letectve, a EASA vrátane: - riadenia prijatia a vykonávania opatrení v dôsledku odporúčaní agentúry EASA (rozhodnutia a nariadenia Komisie); - administratívnej koordinácie a kontroly týkajúcej sa EASA: pracovné programy, viacročné plány personálnej politiky, zasadnutia správnej rady a ostatných výborov, - tvorba politiky a koordinácia - finančná a účtovná zodpovednosť týkajúca sa EASA na úrovni Komisie (rozpočet, udelenie absolútoría atď.).
Externí zamestnanci	

⁴⁷ ZZ = zmluvný zamestnanec; MZ = miestny zamestnanec; VNE = vyslaný národný expert; DAZ = dočasný agentúrny zamestnanec; PED = pomocný expert v delegácii.

⁴⁸ Čiastkový strop pre externých zamestnancov financovaných z operačných rozpočtových prostriedkov (pôvodné rozpočtové riadky „BA“).

3.2.4. Súlad s platným viacročným finančným rámcom

- ☐ ☐ Návrh/iniciatíva je v súlade s platným viacročným finančným rámcom.
- ☒ Návrh/iniciatíva si vyžaduje zmenu v plánovaní príslušného okruhu vo viacročnom finančnom rámci.

Vysvetlite požadovanú zmenu v plánovaní a uveďte príslušné rozpočtové riadky a zodpovedajúce sumy⁴⁹.

Rozpočtový riadok: 06 02 02

v mil. EUR

N: 36,445

N + 1: 36,915

N + 2: 36,963

N + 3: 37,674

- ☐ ☐ Návrh/iniciatíva si vyžaduje, aby sa použil nástroj flexibility alebo aby sa uskutočnila revízia viacročného finančného rámca.

Vysvetlite potrebu a uveďte príslušné okruhy, rozpočtové riadky a zodpovedajúce sumy.

3.2.5. Príspevky od tretích strán

- Návrh/iniciatíva nezahŕňa spolufinancovanie tretími stranami.
- Návrh/iniciatíva zahŕňa spolufinancovanie tretími stranami, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

rozpočtové prostriedky v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

	Rok N	Rok N + 1	Rok N + 2	Rok N + 3	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)			Spolu
Príspevok krajín EHP/EZVO s výnimkou Švajčiarska *	1,070	1,070	1,054	1,073				
Príspevok Švajčiarska**	1,0	1,0	1,0	1,0				
Prostriedky zo spolufinancovania SPOLU	2,070	2,070	2,054	2,073				

* Na základe predpokladu príspevku vo výške 2,76 % ročného príspevku EÚ. Na účely výpočtu sa predpokladajú pripísané príjmy vyplývajúce z prebytkov z predchádzajúcich rokov vo výške 0.

** Aproximácie podľa rozhodnutia č. 1/2007 Spoločného Výboru Spoločenstva a Švajčiarska pre leteckú dopravu zriadeného podľa Dohody medzi Európskym spoločenstvom a Švajčiarskou konfederáciou o leteckej doprave (2008/100/ES)

⁴⁹

Rozpočtové prostriedky, ktoré sa upravujú podľa dohody dosiahnutej kabinetmi o ďalších pracovných miestach a o počte zmluvných zamestnancov.

3.3. Odhadovaný vplyv na príjmy

- ☒ Návrh/iniciatíva nemá finančný vplyv na príjmy.
- ☐ ☐ Návrh/iniciatíva má finančný vplyv na príjmy, ako je uvedené v nasledujúcej tabuľke:
 - ☐ ☐ vplyv na vlastné zdroje
 - ☐ ☐ vplyv na rôzne príjmy

v mil. EUR (zaokrúhlené na 3 desatinné miesta)

Rozpočtový príjmov:	riadok	Rozpočtové prostriedky k dispozícii v prebiehajúcom rozpočtovom roku	Vplyv návrhu/iniciatívy ⁵⁰					
			Rok N	Rok N + 1	Rok N + 2	Rok N + 3	Uveďte všetky roky, počas ktorých vplyv trvá (pozri bod 1.6)	
Článok								

V prípade rôznych pripísaných príjmov uveďte príslušné rozpočtové riadky výdavkov.

Uveďte spôsob výpočtu vplyvu na príjmy.

⁵⁰

Pokiaľ ide o tradičné vlastné zdroje (clá, odvody z produkcie cukru), uvedené sumy musia predstavovať čisté sumy, t. j. hrubé sumy po odčítaní 25 % nákladov na výber.